

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ
និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

របាយការណ៍កម្មសិក្សាបញ្ចប់ការសិក្សា

ការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល
របស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែប

កម្មសិក្សាចាប់ពីថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩ ដល់ថ្ងៃទី០៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩

ឈ្មោះស្ថាប័ន៖ សាខាពន្ធដារខេត្តកែប

តាក់តែងដោយ

និស្សិតឈ្មោះ ហុន ស៊ីនេង

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

លោក អ៊ុន ម៉ារឌី

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ សេដ្ឋកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍

ជំនាន់ទី ៣

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១៥

ឆ្នាំសរសេរបាយការណ៍ ២០១៩

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

យើងខ្ញុំឈ្មោះ **ហុន ស៊ីនេង** ជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រសេដ្ឋកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំទី៤ ជំនាន់ទី៣ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច។

សូមសម្តែងនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់យ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ

លោកឪពុកអ្នកម្តាយ ទាំងទ្វេដែលបានផ្តល់កំណើត ចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាកូនតាំងពីកើត រហូតដល់កូនធំពេញវ័យមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ។ លោកអ្នកមានគុណទាំងទ្វេគឺ ជាបង្គោលក្នុងជីវិត កូនជួយទំនុកបំរុងរុញច្រានកូនឱ្យមានថ្ងៃនេះ បានរៀនសូត្រ បានមានចំនេះដឹង ពីទាំងក្នុង សង្គម និងក្រៅសង្គមដោយមិនខ្លាចនឿយហត់។ លោកទាំងពីរ តស៊ូគ្រប់ឧបសគ្គការលំបាក ទាំងឡាយដើម្បីអោយកូនមានអនាគតភ្លឺស្វាង។ លោកទាំងទ្វេមានគុណធំធេងមិនអាចប្រៀបបាន គុណនេះកូនមិនសង្ឃឹមថា និងអាចសងជាតិនេះអស់ទេ តែកូនព្យាយាមប្រតិបត្តិតាមលោកទាំងពីរ និងសូមលំឱនកាយគោរពសម្តែងការដឹងគុណ និងមានចិត្តសោមនស្សរីករាយពន្ធពេកនាឱកាស នៃ ការចងក្រងរៀបរៀងនូវកិច្ចការស្រាវជ្រាវបញ្ចប់ការសិក្សាមួយនេះដល់លោកទាំងពីរ។

សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ

គណៈគ្រប់គ្រង សាកលវិទ្យាធិការ សាកលវិទ្យាធិការរង និងសាស្ត្រាចារ្យទាំងអស់នៅ សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ដែលខិតខំប្រឹងប្រែងអភិវឌ្ឍ ពង្រឹងការ អប់រំ និងផ្តល់ឱកាសដល់និស្សិតបានទទួលការអប់រំថ្នាក់ឧត្តមសិក្សា។

លោកសាស្ត្រាចារ្យ អ៊ុន ម៉ារឌី ជាអនេកដែលបានចំណាយពេលអស់កម្លាំងកាយចិត្ត និង កម្លាំងប្រាជ្ញាក្នុងការបង្ហាត់បង្ហាញណែនាំឱ្យខ្ញុំបាទអាចបានទទួលបាននូវ ជោគជ័យក្នុងការសរសេរ របាយការណ៍កម្មសិក្សាបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ទោះបីលោកគ្រូមានការងាររវល់យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ លោកនៅតែឆ្លៀតពេលវេលាដ៏មានតម្លៃផ្តល់ការណែនាំ និងផ្តល់នូវការកែតម្រូវរាល់កំហុសឆ្គងទាំង ពីដើមរហូតដល់ទីបញ្ចប់។

លោក អៀង កូន ប្រធានសាខា នៃសាខាពន្ធដារខេត្តកែប ដែលបានចំណាយពេលដ៏មាន តម្លៃជួយពន្យល់ណែនាំដើម្បីផ្តល់នូវភាពងាយស្រួល និងបង្ហាត់បង្ហាញដល់យើងខ្ញុំនៅក្នុងអំឡុង ពេលចុះកម្មសិក្សានៅសាខាពន្ធដារខេត្តកែប រហូតដល់ក្លាយទទួលបាននូវស្នាដៃស្រាវជ្រាវមួយ នេះ។

អារម្ភកថា

អស់រយៈពេលបួនឆ្នាំមកនេះ យើងខ្ញុំបានសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រសេដ្ឋកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច យើងខ្ញុំទទួលបានចំណេះដឹងជាច្រើនពីការសិក្សារៀនសូត្រ និងការស្រាវជ្រាវនៅក្នុងជំនាញសេដ្ឋកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍មួយនេះ។ នៅក្នុងមុខជំនាញសេដ្ឋកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍នេះ មានការសិក្សាផ្នែកមុខវិជ្ជាគម្រង់ទិសសំខាន់ៗដូចជា គោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច សេដ្ឋកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍១និង២ ធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ជាដើម។ លើសពីនេះ មានមុខវិជ្ជាដែលទាក់ទងទៅនឹង បច្ចេកទេសសេដ្ឋកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងៗទៀត ដូចជាការសិក្សាកម្មវិធី Words, Excel, Quick Book ដែលជាផ្នែកមួយយ៉ាងសំខាន់សម្រាប់ការអនុវត្តនៅលើប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក។ លើសពីនេះទៅទៀត សាកលវិទ្យាល័យបានអនុញ្ញាតអោយនិស្សិតបានធ្វើការចុះកម្មសិក្សា ដើម្បីធ្វើរបាយការណ៍ធ្វើរបាយការណ៍។ ការចុះកម្មសិក្សានេះបាន អោយនិស្សិតទទួលបានអនុវត្តនៅលើការងារស្តង់ និងសិក្សាស្រាវជ្រាវបន្ថែមលើជំនាញនេះផងដែរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការសិក្សាបរិញ្ញាបត្រសេដ្ឋកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍នេះ គឺជាការសិក្សាពហុជំនាញ ពីព្រោះមានទីផ្សារទូលាយហើយមានទំនាក់ទំនង និងត្រូវនឹងតម្រូវការរបស់សហគ្រាស អង្គការ និងអង្គភាពនានាទាំងរដ្ឋ និងឯកជន។ លើសពីនេះទៅទៀត ក្នុងចំណោមមុខវិជ្ជាជាច្រើនដែលសិក្សាក្នុងបរិញ្ញាបត្រសេដ្ឋកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍នេះ មានមុខវិជ្ជា ពន្ធដារ ដែលជាមុខវិជ្ជាសំខាន់មួយ ទាក់ទងយ៉ាងខ្លាំងទៅនឹងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។ ដោយហេតុនេះ ដើម្បីយើងដឹងថាពន្ធពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ វាជាប្រភពចំណូលមួយផ្នែកធំរបស់រដ្ឋ សម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចនិងអភិវឌ្ឍប្រទេសឲ្យមានការរីកចម្រើន។ ដោយហេតុនេះ ដើម្បីអាចយល់ច្បាស់ពីតួនាទី និងសារៈសំខាន់នៃពន្ធដារនៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសកម្ពុជា យើងខ្ញុំបានសម្រេចចិត្តជ្រើសយកប្រធានបទមួយស្តីពី ការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់សាខាខេត្តកែប) មកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវពីប្រតិបត្តិការពន្ធដារនៅប្រទេសកម្ពុជា។ លើសពីនេះទៅទៀត កិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះក៏បង្ហាញពីរបៀបគណនា និងការបង់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធមួយចំនួនផងដែរ ក្នុងគោលបំណងឲ្យអ្នកអាន អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវអាចយល់កាន់តែច្បាស់ ពីការបង់ពន្ធជូនរដ្ឋបានត្រឹមត្រូវ។ ដូច្នេះ យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថា ស្នាដៃកិច្ចការស្រាវជ្រាវមួយនេះ នឹងក្លាយជាធនធានដ៏មានប្រយោជន៍យ៉ាងល្អប្រពៃសម្រាប់អ្នកសិក្សាជំនាន់ក្រោយផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេសអ្នកខេលចង់ស្វែងយល់ពីពន្ធដារ ក្នុងការទទួលយកចំណេះដឹងថ្មីផ្សេងៗស្តីអំពីពន្ធដារនៅកម្ពុជា។ ជាចុងក្រោយ យើងខ្ញុំ សូមជូនពរដល់មិត្តអ្នកអានទាំងអស់ឲ្យជួបបុណ្យទាំងឡាយប្រការគឺ អាយុៈ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ និងសូមសម្តែងនូវក្តីរីករាយជានិច្ចចំពោះការរិះគន់ក្នុងន័យដើម្បីស្ថាបនាលើសៀវភៅនេះ ដើម្បីអោយយើងខ្ញុំអាចធ្វើការកែសម្រួល និងទទួលបានចំណេះដឹងបន្ថែមទៀតផង។

មាតិកា

តារាងអក្សរកាត់.....	v
បញ្ជីតារាង.....	vi
បញ្ជីរូបភាព.....	vii
បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ.....	viii

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ហា.....	១
២. ចំណេញបញ្ហា.....	២
៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ.....	២
៤. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ.....	២
៥. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ.....	៣
៦. វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ.....	៣
៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ.....	៤

ជំពូកទី១

គោលការណ៍ទូទៅនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

១.១ គោលការណ៍ទូទៅនៃពន្ធដារ.....	៦
១.១.១ និយមន័យនៃពន្ធដារ.....	៦
១.១.២ គោលដៅនៃពន្ធដារ.....	៦
១.២ ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល.....	៧
១.២.១ កម្មវត្ថុនៃពន្ធលើប្រាក់ចំណូល និងនិយមន័យនៃពាក្យគន្លឹះ.....	៧
១.២.១.១ កម្មវត្ថុនៃពន្ធលើប្រាក់ចំណូល.....	៧
១.២.១.២ និយមន័យនៃពាក្យគន្លឹះ.....	៩

១.២.២ អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ និងគោលការណ៍នៃការកំណត់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ	១១
១.២.២.១ អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ	១១
១.២.២.២ ឆ្នាំជាប់ពន្ធ	១២
១.២.៣ ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល	១៣
១.២.៣.១ គោលការណ៍នៃការកំណត់ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ	១៣
១.២.៣.២ វិធានគណនេយ្យ	១៤
១.២.៣.៣ ការកែតម្រូវគណនេយ្យ	១៤
១.២.៣.៤ គោលការណ៍ស្តីពីសំវិធានធន	១៤
១.២.៤ ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធលើប្រាក់ចំណូល	១៥
១.២.៦ ផលអាជីវកម្ម	១៦
១.២.៦.១ គោលការណ៍នៃផលអាជីវកម្ម	១៦
១.២.៦.២ លក្ខណៈប្រាកដប្រជាភាពអាចទាញបាននូវឥណទេយ្យ	១៧
១.២.៦.៣ ចំណូលបន្ទាប់បន្សំ	១៨
១.២.៦.៤ ចំណូលផ្សេងៗ	២០
១.២.៧ ចំណាយអាជីវកម្ម	២១
១.២.៨ ចំណាយអាចកាត់កងបាន	២២
១.២.៩ ចំណាយមិនអាចកាត់កងបាន	៣១
១.២.១០ ការប្រាក់ និងវិភាគទានសប្បុរសធម៌	៣៣
១.២.១០.១ ការប្រាក់	៣៣
១.២.១០.២ វិភាគទានសប្បុរសធម៌	៣៤
១.២.១១ រំលស់	៣៤
១.២.១១.១ រំលស់សារពើពន្ធ	៣៤
១.២.១១.២ រំលស់ពិសេស	៤១

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅនៃសាខាពន្ធដារខេត្តកែប

២.១ សញ្ញាសម្គាល់.....	៤២
២.២ ប្រវត្តិ និងទីតាំងភូមិសាស្ត្រ.....	៤៣
២.៣ បេសកកម្ម.....	៤៣
២.៤ ចក្ខុវិស័យ និងការកំណត់គោលដៅអនាគត.....	៤៤
២.៥ រចនាសម្ព័ន្ធ.....	៤៥
២.៦ តួនាទី និងភារកិច្ច.....	៤៦
២.៦.១ តួនាទី និងភារកិច្ចរួម.....	៤៦
២.៦.២ តួនាទី និងភារកិច្ចតាមការិយាល័យ.....	៤៦
២.៦.២.១ ការិយាល័យសេវាអ្នកជាប់ពន្ធ និងចុះបញ្ជី.....	៤៧
២.៦.២.២ ការិយាល័យចាត់ចែងលិខិតប្រកាស.....	៤៧
២.៦.២.៣ ការិយាល័យរដ្ឋបាល.....	៤៨
២.៦.២.៤ ការិយាល័យសវនកម្មពន្ធ.....	៤៩
២.៦.២.៥ ការិយាល័យបំណុលពន្ធ.....	៤៩

ជំពូកទី៣

នីតិវិធី និងលទ្ធផលនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែប

៣.១ ការគណនាទឹកប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល.....	៥១
៣.១.១ ការកំណត់លទ្ធផលសារពើពន្ធ.....	៥១
៣.១.១.១ ចំណាយមិនអាចកាត់កងបាន.....	៥២
៣.១.១.២ ចំណូលជាប់ពន្ធតែមិនបានកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យ.....	៥៣
៣.១.១.៣ ចំណាយមិនបានកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យតែជាចំណាយកាត់កងបានក្នុងឆ្នាំ.....	៥៣
៣.១.១.៤ ចំណូលបានកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យ តែជាចំណូលមិនជាប់ពន្ធក្នុងឆ្នាំ.....	៥៣
៣.១.១.៥ ការគណនាទឹកប្រាក់សប្បុរសធម៌ដែលអាចកាត់កងបាន.....	៥៤
៣.១.១.៦ ការគណនាការប្រាក់អាចកាត់កងបាន.....	៥៤
៣.១.២ វិធានស្តីពីការយោងការខាតបង់.....	៥៥
៣.១.៣ ការគណនាឥណទានពន្ធបរទេស.....	៥៧

៣.១.៤ ការគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលបន្ថែមលើការបែងចែកភាគលាភ.....	៥៨
៣.១.៥ ការគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល.....	៥៩
៣.១.៥.១ ការគណនាបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល.....	៥៩
៣.១.៥.២ ការគណនាប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបង់.....	៥៩
៣.១.៥.៣ គណនាប្រាក់ពន្ធអប្បបរមាត្រូវបង់.....	៦០
៣.១.៦ ការកំណត់រយៈពេលលើកលែងពន្ធលើប្រាក់ចំណូល.....	៦០
៣.២ ដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល.....	៦១
៣.២.១ ការដាក់លិខិតប្រកាសនៅការិយាល័យចាត់ចែងលិខិតប្រកាស.....	៦១
៣.២.២ ការបង់បំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលជូនសាខាពន្ធដារខេត្តកែប.....	៦៣
៣.៣ លទ្ធផលនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល.....	៦៥
៣.៣.១. សម្រង់ទិន្នន័យនៃការប្រមូលពន្ធរបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែប.....	៦៥
៣.៣.២ បញ្ហាប្រឈម.....	៧១

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.....	៧៣
អនុសាសន៍.....	៧៥

ឯកសារយោង

ឧបសម្ព័ន្ធ

តារាងអក្សរកាត់

អក្សរកាត់	ពាក្យពេញ
ចសព	ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ
អតប	អាករលើតំលៃបន្ថែម
ពបច	ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល
សហវ	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

បញ្ជីតារាង

តារាងទី១៖ អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ.....	១២
តារាងទី២៖ គណនីធនាគារកាណាឌីយ៉ា.....	៦៣
តារាងទី៣៖ គណនីធនាគារអេស៊ីលីដា.....	៦៣
តារាងទី៤៖ គណនីធនាគារវឌ្ឍនៈ.....	៦៤
តារាងទី៥៖ ស្ថានភាពចំណូលពន្ធដាររយៈពេល៥ឆ្នាំចាប់ពីឆ្នាំ២០១៤ ដល់ឆ្នាំ២០១៨.....	៦៥
តារាងទី៦៖ ស្ថានភាពចំណូលរយៈពេល១២ខែ ឆ្នាំ២០១៨ធៀបនឹងផែនការ.....	៦៦
តារាងទី៧៖ ចំណូលថ្នាក់ជាតិសំខាន់ៗ.....	៦៧
តារាងទី៨៖ ចំណូលថ្នាក់ក្រោមជាតិសំខាន់ៗ.....	៦៨
តារាងទី៩៖ ចំណូលពន្ធតាមវិស័យសំខាន់ៗ.....	៦៩
តារាងទី១០៖ វឌ្ឍនភាពនៃការចុះបញ្ជីពន្ធដារ.....	៧០

បញ្ជីរូបភាព

រូបភាពទី១៖ និមិត្តសញ្ញានៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ.....	៤២
រូបភាពទី២៖ អគារការិយាល័យសាខាពន្ធដារខេត្តកែប.....	៤២
រូបភាពទី៣៖ អគារការិយាល័យសាខាពន្ធដារខេត្តកែប (មើលពីលើ).....	៤៣
រូបភាពទី៤៖ រចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលរបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែបសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩.....	៤៥
រូបភាពទី៥៖ នីតិវិធីនៃការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធ.....	៦២
រូបភាពទី៦៖ ក្រាបស្ថានភាពចំណូលពន្ធរបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែបរយៈពេល១២ខែក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ធៀបនឹងផែនការ.....	៦៥
រូបភាពទី៧៖ ក្រាបបង្ហាញពីចំណូលពន្ធដាររយៈពេល៥ឆ្នាំចាប់ពីឆ្នាំ២០១៤ ដល់ឆ្នាំ២០១៨.....	៦៦
រូបភាពទី៨៖ ក្រាបស្តីពីស្ថានភាពចំណូលពន្ធរយៈពេល១២ខែឆ្នាំ២០១៨ ដែលបែងចែកជាថវិការដ្ឋាករ ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ.....	៦៧
រូបភាពទី៩៖ ក្រាបបង្ហាញពីចំណូលថ្នាក់ជាតិសំខាន់ៗ.....	៦៨
រូបភាពទី១០៖ ក្រាបបង្ហាញពីចំណូលថ្នាក់ជាតិសំខាន់ៗ.....	៦៩

បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៖ សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការដាក់អោយប្រើប្រាស់ទម្រង់លិខិតប្រកាសបង់ប្រាក់ពន្ធប្រចាំខែ សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតូច

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ លិខិតប្រកាសបង់ប្រាក់ពន្ធសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតូច

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣៖ សេចក្តីណែនាំអំពីការគណនាមូលដ្ឋានគិតពន្ធ និងប្រាក់ពន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៤៖ លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតូច

ឧបសម្ព័ន្ធទី៥៖ លិខិតប្រកាសអាករលើផលរបរ និងពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ (របបមេរៀន)

ឧបសម្ព័ន្ធទី៦៖ លិខិតប្រកាសប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ អាករពិសេសលើទំនិញ និងសេវាមួយ ចំនួន អាករលើការស្នាក់នៅ អាករបំភ្លឺសាធារណៈ និងពន្ធអាករដទៃទៀត

ឧបសម្ព័ន្ធទី៧៖ លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៨៖ សៀវភៅណែនាំស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញឆ្នាំ២០១៣ រៀបចំ និងបោះពុម្ពផ្សាយដោយ អគ្គនាយកដ្ឋាននៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៩៖ ប្រកាសស្តីពីការបង្កើតសាខាពន្ធដារក្រុងកែប

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ជាក់

ក្នុងចំណោមភ្នាក់ងារសេដ្ឋកិច្ចទាំងបីដែលជាតួអង្គសំខាន់ដែលធ្វើអោយមានដំណើរការណ៍នៃប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច រាជរដ្ឋាភិបាលមានតួនាទីសំខាន់ជាងគេក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនៃប្រជាជាតិមួយ។ បើនិយាយពីតួនាទីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ គេមិនភ្លេចឡើយនូវមុខងារបង្កើតគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច ដែលក្នុងនោះមានគោលនយោបាយសារពើពន្ធដែលសំដៅដល់ការគ្រប់គ្រងចំណូល និងចំណាយរបស់រដ្ឋ ឬហៅម្យ៉ាងទៀតថាហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ពន្ធដារនៅតែជាមួយក្នុងចំណោមប្រភពចំណូលចម្បងរបស់ប្រជាជាតិមួយ។ ក្នុងចំណោមប្រភេទផ្សេងៗនៃពន្ធដារ ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបានចាត់ថាជាប្រភេទពន្ធសំខាន់។ តួយ៉ាងក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលគឺស្មើនឹង ៣០ភាគរយទៅ៤០ភាគរយ នៃចំណូលពន្ធដារសរុបក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា^១។ ជាមួយនឹងការរំពឹងទុកការរីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ចដែលអាចនាំអោយចំនួនអាជីវកម្មក៏ត្រូវបានរំពឹងទុកថាមានកំណើនខ្លាំងដែរ ដូច្នេះពន្ធលើប្រាក់ចំណូលដែលជាប្រភេទពន្ធសំខាន់ដែលប្រមូលពីអាជីវកម្ម ក៏ត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងមានកំណើនខ្លាំងដែរ ដែលនឹងក្លាយជាប្រភពចំណូលចម្បងរបស់ជាតិ។ សារៈសំខាន់នៃពន្ធប្រាក់ចំណូល វាជាមូលហេតុជំរុញអោយយើងខ្ញុំធ្វើការស្រាវជ្រាវពីការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។

បើក្រលែកទៅមើលទីតាំងភូមិសាស្ត្រដែលអំណោយផលដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច យើងឃើញថា នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ភូមិភាគនិរតីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានក្លាយជាតំបន់ដែលមានភាពលេចធ្លោនៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច។ ដោយសារតែភាពលេចធ្លោនៃតំបន់នេះ ទើបទីក្រុងមួយនៃខេត្តកំពតបានវិវត្តក្លាយជាខេត្តថ្មី តាមរយៈការសម្រេចចិត្តកំណែទម្រង់ទីតាំងភូមិសាស្ត្ររដ្ឋបាលនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ ការបំបែកខ្លួននេះ វាពិតជាឆ្លុះបញ្ចាំងពីសក្តានុពលនៃការអភិវឌ្ឍនៃខេត្តថ្មីមួយនេះ។ ការមកដល់នូវគម្រោងវិនិយោគជាច្រើន និងការកកើតនូវអាជីវកម្មថ្មីៗជាច្រើនក្នុងខេត្តកែប ជាក្តីសង្ឃឹមនៃការចូលរួមចំណែកបង្កើតការងារ និងប្រភពចំណូលជាតិ ជាពិសេសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលដែលជាប្រភពចំណូលចម្បង និងសំខាន់ជាងគេក្នុងចំណោមប្រភពចំណូលពន្ធនៅកម្ពុជា។ ដោយសារតែភាពមានសក្តានុពលនៃខេត្តកែបនេះ វាជាមូលហេតុជំរុញចិត្តអោយយើងខ្ញុំចង់សិក្សាស្រាវជ្រាវ ថាតើការចូលរួមចំណែករបស់ខេត្តកែបក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិបានក្នុងកម្រិតណា ជាពិសេសថាតើខេត្តកែបបានចូលរួមចំណែកប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល បានកម្រិតណា។

¹ កិច្ចសំភាសន៍រវាងស្ថាប័នយុទ្ធសាស្ត្រ ស៊ី អេន ស៊ី និងឯកឧត្តម វ៉ាន់ ពុទ្ធិពល អគ្គនាយករងនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារនាថ្ងៃទី២៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៨

២. ចំណាត់ថ្នាក់

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះនឹងឆ្លុះបញ្ចាំង និងបង្ហាញអោយឃើញពីអត្ថន័យខ្លឹមសារដែលទាក់ទងទៅនឹងការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលនៅក្នុងរបបស្វ័យប្រកាសនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ជាសេចក្តីលម្អិត ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះនឹងព្យាយាមស្រាយបំភ្លឺនូវសំណួរចំណាត់ថ្នាក់ដូចខាងក្រោម៖

តើគេត្រូវកំណត់មុខសញ្ញាជាប់ពន្ធ មូលដ្ឋានគិតពន្ធ របៀបនៃការគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលយ៉ាងដូចម្តេច? តើដំណើរការណ៍នៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល និងលទ្ធផលនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែបមានលក្ខណៈដូចម្តេច?

៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវនេះ គឺផ្ដោតទៅលើការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែប ដោយឆ្លុះបញ្ចាំងពីលទ្ធផលនៃការអនុវត្តជាក់ស្តែងក្នុងដំណើរការណ៍នៃការងារប្រមូលពន្ធប្រភេទនេះ។ ប៉ុន្តែដើម្បីអោយកាន់តែស៊ីជម្រៅ និងច្បាស់លាស់ យើងខ្ញុំបានកំណត់គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវជាសេចក្តីលម្អិតដូចខាងក្រោម៖

- ១ ត្រូវស្វែងយល់យ៉ាងលម្អិត ពីលក្ខណៈសម្បត្តិនៃពន្ធលើប្រាក់ចំណូលក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ២ ត្រូវស្វែងយល់ពីមុខសញ្ញាជាប់ពន្ធ មូលដ្ឋានគិតពន្ធ និងការគណនាប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។
- ៣ ត្រូវស្វែងយល់ពីចំណាយអាចកាត់កងបាន និងមិនអាចកាត់កងបាន។
- ៤ ត្រូវស្វែងយល់ពីការធ្វើនិយតកម្មលើប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធស្របតាមច្បាប់សារពើពន្ធ។
- ៥ ធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងផ្តល់អនុសាសន៍លើការប្រមូលពន្ធនៅសាខាពន្ធដារខេត្តកែប។

៤. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ

ដោយយើងដឹងហើយថា វិសាលភាពនៃការប្រមូលពន្ធដារក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានភាពទូលំទូលាយ ដែលមានរហូតដល់២៥ខេត្ត រាជធានី ដូច្នេះយើងខ្ញុំបានកំណត់ការស្រាវជ្រាវផ្ដោតសំខាន់លើការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៃការប្រមូលពន្ធដារនៃសាខាពន្ធដារខេត្តកែប។ ផ្សេងពីនេះទៀត ប្រភេទពន្ធក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានដល់១៨ប្រភេទ ដូច្នេះយើងខ្ញុំសម្រេចជ្រើសយកប្រភេទពន្ធមួយប្រភេទមកធ្វើការបកស្រាយ។ ដោយសារតែសារៈសំខាន់ និងភាពលេចធ្លោនៃ

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ដូចដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងលំនាំបញ្ជាខាងលើ ការស្រាវជ្រាវនឹងផ្ដោតសំខាន់លើតែការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។ មួយវិញទៀត ដើម្បីធ្វើការវិភាគអោយបានស៊ីជម្រៅ និងល្អិតល្អន់ យើងខ្ញុំបានកំណត់ដែនកំណត់នៃការវិភាគលើលទ្ធផលប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលនៃសាខាពន្ធដារខេត្តកែប ត្រឹមតែក្នុងកំឡុងពេលឆ្នាំ២០១៨។

៥. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

យើងខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា ការស្រាវជ្រាវនេះ នឹងផ្តល់សារៈសំខាន់ដល់អ្នកស្រាវជ្រាវជាពិសេសប្អូនៗនិស្សិតជំនាន់ក្រោយដែលមានបំណងចង់ស្វែងយល់ពីពន្ធប្រភេទនេះ។ កិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះបានផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍នៃការស្រាវជ្រាវនេះរួមមាន៖

១ អាចស្វែងយល់ពីដំណើរការណ៍នៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។

២ អាងយល់ដឹងពីវិធីសាស្ត្រគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល អោយបានត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធក៏ដូចជាសារាចរ សេចក្តីប្រកាស និងសេចក្តីជូនដំណឹងផ្សេងៗ។

៣ ចូលរួមចំណែកក្នុងការផ្សព្វផ្សាយអំពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ និងនីតិវិធីក្នុងការប្រកាសពន្ធ និងបង់ពន្ធដើម្បីអោយអ្នកជាប់ពន្ធអាចបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនអោយបានត្រឹមត្រូវ។

៤ ផ្តល់ជាឯកសារសម្រាប់ ប្អូនៗនិស្សិតជំនាន់ក្រោយ ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវបន្ថែមទៅលើប្រធានបទដែលទាក់ទងទៅនឹងវិធីសាស្ត្រក្នុងការប្រមូលពន្ធ។

៥ ទទួលបាននូវបទពិសោធន៍ថ្មីៗក្នុងវិស័យពន្ធដារ ដែលអាចយកទៅអនុវត្តក្នុងសកម្មភាពការងារនាពេលអនាគតក្នុងវិស័យនេះ។

៦. និយ័តសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ

ការងារមួយអាចដំណើរការទៅបានល្អ អាស្រ័យលើការរៀបចំគម្រោងអោយបានត្រឹមត្រូវ និងការអនុវត្តតាមគម្រោងបានយ៉ាងល្អ ជាក់ស្តែងការសម្រេចបាននូវការស្រាវជ្រាវនេះបាន យើងខ្ញុំបានប្រើវិធីសាស្ត្របរិមាណវិស័យដែលផ្ដោតលើការប្រមូលឯកសារ ព័ត៌មាន ជាពិសេសទិន្នន័យដែលក្នុងនោះមានទិន្នន័យចម្បង និងទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ។ ទិន្នន័យចម្បង គឺទទួលបានតាមរយៈការចុះធ្វើកម្មសិក្សាផ្ទាល់ដល់កន្លែងនៅសាខាពន្ធដារខេត្តកែបដើម្បីទទួលឯកសារ និងរៀបចំជាកិច្ចសម្ភាសន៍ ឬកិច្ចអង្កេតផ្សេងៗ។ ទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំគឺទទួលបាន ដោយការប្រមូលឯកសារដែលមានស្រាប់ដូចជាច្បាប់ ក្រម ប្រកាស សារាចរ សេចក្តីសម្រេច សេចក្តីជូនដំណឹង ឯកសារចងក្រងរបស់សាស្ត្រាចារ្យនានា និងរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារជាដើម។

៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

ចំពោះការស្រាវជ្រាវនេះ យើងខ្ញុំបានបែងចែកប្រាំផ្នែកដូចខាងក្រោម៖

ផ្នែកទី១ គឺសេចក្តីផ្តើមដែលក្នុងផ្នែកនេះ យើងខ្ញុំបានបង្ហាញពីមូលដ្ឋាននៃការស្រាវជ្រាវ ដែលរួមបញ្ចូលចំណុចជាច្រើនដូចជា៖ មូលហេតុនៃការស្រាវជ្រាវ ដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ និងដំណើរការណ៍នៃការស្រាវជ្រាវតាំងពីការចាប់ផ្តើមរហូតបានចុងក្រុងជាសៀវភៅនេះឡើង។

ផ្នែកទី២ គឺជាជំពូកទី១៖ គោលការណ៍ទូទៅនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលជំពូកនេះផ្តោតលើមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃពន្ធដារដែលជាការរំលឹកទ្រឹស្តីផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធទូទៅ ជាពិសេសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ផ្នែកទី៣ គឺជំពូកទី២៖ ស្ថានភាពទូទៅនៃសាខាពន្ធដារខេត្តកែប ដែលជំពូកនេះនឹងផ្តល់ជូននូវព័ត៌មានផ្សេងៗដូចជា ទីតាំងភូមិសាស្ត្រ បេសកកម្ម ចក្ខុវិស័យ គោលដៅនាពេលអនាគត និងតួនាទីភារកិច្ច ព្រមទាំងរចនាសម្ព័ន្ធរបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែប។

ផ្នែកទី៤ គឺជំពូកទី៣៖ នីតិវិធី និងលទ្ធផលនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែប ដែលបង្ហាញពីវិធីសាស្ត្រគណនាទឹកប្រាក់ពន្ធ ដំណើរការណ៍នៃការប្រមូលពន្ធលទ្ធផលសម្រេចបាន ព្រមទាំងទិន្នន័យផ្សេងៗ ក៏ដូចគ្នានឹងការការពារលំបាកផ្សេងៗដែលសាខាពន្ធដារមួយនេះបានជួបប្រទះក្នុងដំណើរការណ៍នៃការប្រមូលពន្ធ។

ផ្នែកទី៥ គឺសេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍ ដែលជាផ្នែកចុងក្រោយ ហើយក៏ជាការធ្វើការសរុបសេចក្តីនៃរបាយការណ៍បញ្ចប់ការសិក្សានេះ។ កាន់តែពិសេសជាងនេះទៅទៀត ក្នុងផ្នែកចុងក្រោយនេះ ក៏បានរួមបញ្ចូលនូវអនុសាសន៍ផ្សេងៗដែលឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាប្រឈមដែលបានកើតឡើង ឬចន្លោះខ្វះខាតក្នុងការអនុវត្តការប្រមូលពន្ធ។

សេចក្តីផ្តើម

**ជំពូកទី១៖ គោលការណ៍ទូទៅនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល
ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

**ជំពូកទី២៖ ស្ថានភាពទូទៅនៃសាខាពន្ធដារ
ខេត្តកែប**

**ជំពូកទី៣៖ នីតិវិធី និងលទ្ធផលនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល
របស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែប**

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍

ជំពូកទី១

គោលការណ៍ទូទៅនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

១.១ គោលការណ៍ទូទៅនៃពន្ធដារ

១.១.១ និយមន័យនៃពន្ធដារ

ការស្វែងយល់ពីពន្ធដារ គួរតែចាប់ផ្តើមពីនិយមន័យ។ បើតាមយោងទៅតាមសេចក្តីណែនាំរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា "ពន្ធ" ត្រូវបានគេឲ្យនិយមន័យថា ជាការបង់ប្រាក់ពីសំណាក់រូបវន្តបុគ្គល សហគ្រាស ឬអាជីវកម្ម ទាំងឡាយតាមរយៈ ការគណនាឲ្យសមស្របទៅតាមបទដ្ឋាននៃច្បាប់ស្តីពីពន្ធដារដូចដែលបានកំណត់ហើយ ការបង់ប្រាក់ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយគោលការណ៍ស្ម័គ្រចិត្តជូនទៅកាន់រាជរដ្ឋាភិបាល ប៉ុន្តែមានលក្ខណៈខានមិនបាន ហើយការបង់ប្រាក់នេះមិនបានផ្តល់សេវាកម្ម ទៅកាន់អ្នកបង់ពន្ធដោយផ្ទាល់ឡើយ។

១.១.២ គោលដៅនៃពន្ធដារ

ការប្រមូលពន្ធដាររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មានគោលដៅចម្បងៗរួមមានដូចខាងក្រោម៖

- បង្កើនចំណូលហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ចំណាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។
- ដើម្បីទិសដៅសុខុមាលភាពសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ច។
- ជាមធ្យោបាយដើម្បីកាត់បន្ថយការចំណាយខ្លះខ្លាយរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។
- ដើម្បីបែងចែកទៅឲ្យអ្នកក្រីក្រតាមរយៈសេវាកម្មរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដូចជា សុខុមាលភាពសង្គមនិង តាមរយៈការផ្តល់ជាអំណោយនិងការឧបត្ថម្ភធន ដើម្បីជម្រុញឲ្យមានការលូតលាស់សេដ្ឋកិច្ចឧស្សាហកម្មក្នុងស្រុក សំដៅលើកទឹកចិត្ត បង្កើនបន្ថែម ឬពង្រីកវិស័យសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងជួយការពារសហគ្រាសក្នុងស្រុកដើម្បីលើកកម្ពស់ដល់ផលិតផលក្នុងស្រុក ដូចជាការគិតពន្ធផ្លូវទៅលើប្រភេទទំនិញមួយចំនួន ដូចជាគិតពន្ធផ្លូវលើស្រា បារី ដែលមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាព និងធ្វើឲ្យអតិថិជននឿយ ណាយក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រភេទទំនិញទាំងនោះ។
- ប្រមូលពន្ធដើម្បីសងបំណុលរបស់រដ្ឋ។
- ការប្រមូលពន្ធ គឺជាប្រភពចំណូលសំខាន់របស់ជាតិ។

១.២ ពន្លឺប្រាក់ចំណូល

១.២.១ កម្មវត្ថុនៃពន្លឺប្រាក់ចំណូល និងនិយមន័យនៃពាក្យគន្លឹះ

១.២.១.១ កម្មវត្ថុនៃពន្លឺប្រាក់ចំណូល

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល គឺជាបំណុលរបស់បុគ្គលនិវាសនជន ចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា និងប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស និងជាបំណុលរបស់បុគ្គលអនិវាសនជន ចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះ។^២

១. អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន និងអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន^៣

អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន សំដៅដល់រូបវន្តបុគ្គលដែលមាននិវាសនដ្ឋាន ឬមានកន្លែងស្នាក់នៅជាគោលដើមក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬដែលមានវត្តមាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាលើសពី ១៨២ ថ្ងៃនៅក្នុង រយៈពេល១២ខែណាមួយក្នុងឆ្នាំសារពើពន្ធចរន្ត។ សំរាប់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ នៃនិវាសនដ្ឋាននៅ កម្ពុជារូបវន្តបុគ្គលណាដែលមានលក្ខណៈស្របតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ចាប់ពីមួយឡើងទៅ ក្នុងចំណោមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទាំងបីដូចខាងក្រោម ត្រូវបានចាត់ទុកជានិវាសនជននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា៖

ក. លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទី១ ត្រូវបានកំណត់ទៅលើនិវាសនដ្ឋានរបស់រូបវន្តបុគ្គល។ រូបវន្ត បុគ្គលមាននិវាសនដ្ឋាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រសិនបើរូបវន្តបុគ្គលនោះមានជាកម្មសិទ្ធិ ឬជួល ឬភតិសន្យា ផ្ទះ អគារ បន្ទប់ជួល អន្តេវាសិកដ្ឋាន ។ល។ ដែលអាចប្រើប្រាស់បានហើយដែលរូបវន្តបុគ្គលនោះតែងតែស្នាក់នៅឬកាន់កាប់។

ខ.លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទី២ ត្រូវបានកំណត់ទៅតាមកន្លែងស្នាក់នៅជាគោលដើមនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជារបស់រូបវន្តបុគ្គលដែលជាការកំណត់តាមរូបភាពជាក់ស្តែងនៃការស្នាក់នៅដោយផ្អែកលើកត្តាផ្សេងៗដូចជា មជ្ឈដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចរបស់រូបវន្តបុគ្គល រយៈពេលស្នាក់នៅ ចរិតនៃការស្នាក់នៅ ទីកន្លែង ដែលគ្រួសាររបស់រូបវន្តបុគ្គលនោះស្នាក់នៅ គណនីធនាគាររបស់រូបវន្តបុគ្គល ទីកន្លែងដែលរូបវន្តបុគ្គលធ្វើសកម្មភាពសង្គមជាសំខាន់ៗ។

គ. លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទី៣ គឺវត្តមានរបស់រូបវន្តបុគ្គលនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាលើស ពី១៨២ថ្ងៃ ក្នុងមួយលើក ឬច្រើនលើកក្នុងរយៈពេល១២ខែណាមួយដែល

^២ មាត្រា២ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ

^៣ មាត្រា៣ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ

បានបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំ សារពើពន្ធចរន្ត។ ក្នុងការកំណត់ចំនួនថ្ងៃស្នាក់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា វត្តមានក្នុងចំណែកណាមួយនៃថ្ងៃត្រូវរាប់ថាជាមួយថ្ងៃពេញ។ ចំពោះនីតិបុគ្គល ឬក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន សំដៅដល់អង្គភាព(នីតិបុគ្គល) ដែលត្រូវបានបង្កើត ឬត្រូវបានគ្រប់គ្រង ឬដែលមានទីកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មជាគោលដើមនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

រូបវន្តបុគ្គលត្រូវបានចាត់ទុកថាអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន ប្រសិនបើបុគ្គលនោះមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន ប៉ុន្តែទទួលបាននូវប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា។

២. ប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា និងប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស⁴

ប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជារួមមាន៖

- ការប្រាក់ដែលបង់ដោយសហគ្រាសនិវាសនជន ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិនិវាសនជន ឬស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ភាគលាភដែលបានបែងចែកដោយសហគ្រាសនិវាសនជន
- ប្រាក់ចំណូលពីសេវាកម្មដែលបានបំពេញនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ប្រាក់ចំណូលពីការគ្រប់គ្រង និងសេវាបច្ចេកទេស ដែលបានបំពេញនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពីចលនទ្រព្យ ឬអចលនទ្រព្យក្នុងករណីដែលទ្រព្យនោះស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ប្រាក់សួយសារដែលបានមកពីការប្រើប្រាស់ ឬសិទ្ធិប្រើប្រាស់ទ្រព្យអរូបីដែលបានទូទាត់ដោយបុគ្គលនិវាសនជន ឬបុគ្គលអនិវាសនជនតាមរយៈគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ដែលតាំងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
 - ផលចំណេញពីការលក់អចលនទ្រព្យដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬផលចំណេញពីការផ្ទេរផលប្រយោជន៍ណាមួយនៃអចលនទ្រព្យដែលស្ថិតនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
 - បុព្វលាភធានារ៉ាប់រងឬធានារ៉ាប់រងបន្តចំពោះហានិភ័យនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

⁴ ច្បាប់សារពើពន្ធ មាត្រា៣៣ (ថ្មី)

- ផលចំណេញពីការលក់ចលនទ្រព្យដែលជាចំណែកនៃទ្រព្យអាជីវកម្មរបស់ គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍របស់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ប្រាក់ចំណូលពីសកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់បុគ្គលអនិវាសនជនតាមរយៈគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

បន្ថែមលើប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជាដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៣៣ថ្មី និងមាត្រា៣៤ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពី វិសោធនកម្មនៃចសព អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជននៅកម្ពុជា និងអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន អាចមានប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជាផ្សេងទៀត ពីការប្រកបអាជីវកម្មនៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ រាល់ប្រាក់ចំណូលដែលមិនមែនជាប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា ត្រូវ ចាត់ទុកថាជាប្រាក់ ចំណូលប្រភពទេស^៥។ គួរបញ្ជាក់ផងដែរថា សិទ្ធិអំណាចរបស់រដ្ឋបាល សារពើពន្ធក្នុងការកំណត់ប្រភពប្រាក់ចំណូលក្នុងករណីដែលគ្មានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បី កំណត់ប្រភពចំណូល ឬបើសិនជាវិធាននានា ដែលមានរួចមកហើយ ពុំអាចឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យ បានច្បាស់លាស់នូវប្រាក់ចំណូលពីប្រភពណាមួយបានទេនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធជាអ្នក កំណត់ប្រភពនៃប្រាក់ចំណូលនោះ^៦។

១.២.១.២ និយមន័យនៃពាក្យគន្លឹះ

១. គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍

ពាក្យគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ សំដៅដល់ទីកន្លែងធ្វើអាជីវកម្មជាប់លាប់ សាខាក្រុមហ៊ុន បរទេស ឬភ្នាក់ងារនិវាសនជននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលតាមរយៈនេះបុគ្គលអនិវាសនជនប្រកបអាជីវកម្មរបស់ខ្លួននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ រួមបញ្ចូលផងដែរនូវសមាគម ឬរូបភាពទំនាក់ទំនងផ្សេងៗដែលតាមរយៈនេះបុគ្គលអនិវាសនជនធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ អ្វីដែលគួរកត់សម្គាល់នោះ គឺ គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ត្រូវបានចាត់ទុកថាជានីតិបុគ្គលនិវាសនជនចំពោះតែប្រាក់ចំណូល ប្រភពកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះ។

គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍មានជាអាទិ៍៖ ទីកន្លែងសម្រាប់ធ្វើការងារគ្រប់គ្រង សាខារបស់ សហគ្រាសបរទេស ភ្នាក់ងារ ការិយាល័យរបស់សហគ្រាសបរទេស ឃ្លាំង រោងចក្រ រោង ជាង កន្លែងយកវ៉ៃ អណ្តូងប្រេងកាត ឬឧស្ម័នធម្មជាតិ កន្លែងយកថ្ម ឬធនធានធម្មជាតិផ្សេង ទៀត កសិដ្ឋានដាំដុះឬ កន្លែងដាំដុះ។ គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ក៏រួមបញ្ចូលផងដែរនូវ៖

⁵ ច្បាប់សារពើពន្ធ មាត្រា៣៤ ថ្មី

⁶ ច្បាប់សារពើពន្ធ មាត្រា ៣៥

- ការដ្ឋាន កន្លែងសាងសង់ គំរោងការសាងសង់ ឬគំរោងការផ្គត់ផ្គង់ឡើង និងសកម្មភាពតាម ដានពិនិត្យដែលជាប់ទាក់ទិននឹងទឹកកខ្វក់ ឬគំរោងការទាំងនោះ ក្នុងករណីដែលទឹកកខ្វក់ សាងសង់ ឬគំរោងការ ឬសកម្មភាពទាំងនោះមានរយៈពេលលើសពីប្រាំមួយខែ។
- ការផ្តល់សេវា ដែលក្នុងនោះ មានទាំងសេវាទីប្រឹក្សាផងធ្វើឡើងដោយនិយោជិត ឬបុគ្គលិក ផ្សេងទៀតរបស់សហគ្រាសបរទេស ក្នុងករណីដែលសកម្មភាពទាំងនោះបានប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាអស់រយៈពេលសរុបលើសពីប្រាំមួយខែនៅក្នុងរយៈពេល១២ ខែណាមួយ។

លើសពីនេះទៀត បុគ្គលណាមួយត្រូវបានចាត់ទុកជាគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងករណីដែលបុគ្គលបំពេញលក្ខខណ្ឌចាប់ពីមួយឡើងទៅក្នុងចំណោមលក្ខខណ្ឌទាំងបីដូចតទៅ ៖

- ក. មាន និងប្រើជាប្រចាំនូវសិទ្ធិអំណាចក្នុងការចុះកិច្ចសន្យានៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក្នុងនាមសហគ្រាសបរទេសណាមួយ។
- ខ. កាន់កាប់ជាប្រចាំនៅ កម្ពុជានូវស្តុកទំនិញ ហើយបុគ្គលម្នាក់នោះ តែងតែធ្វើការបញ្ចេញឬផ្គត់ផ្គង់ទំនិញចេញពីស្តុកនោះនៅក្នុងនាមសហគ្រាសបរទេសណាមួយ។
- គ. ធ្វើការប្រមូលបុព្វលាភ ឬធ្វើការធានារ៉ាប់រង លើកលែងតែការធានារ៉ាប់រងបន្តនូវហានិភ័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងនាមសហគ្រាសបរទេសណាមួយ។

២ អាជីវកម្ម

ពាក្យ អាជីវកម្ម សំដៅដល់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់បុគ្គលដែលមានគោលដៅទាញយកប្រាក់ចំណូលអំពីការផលិត និងការលក់ទំនិញ(ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ) ការផ្គត់ផ្គង់សេវា ភតិសន្យា ការជួល ឬការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចផ្សេងទៀត។

៣ សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច

ពាក្យ សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច សំដៅដល់សកម្មភាពរបស់បុគ្គលដែលធ្វើជានិច្ចកាលជាប់បន្ត ឬមួយដងមួយគ្រាដើម្បីរក ឬមិនរកចំណេញក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ ឬមានបំណងផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាឲ្យដល់បុគ្គលដទៃ ក្នុងគោលដៅដើម្បីបានអត្ថប្រយោជន៍អ្វីមួយ។

៤ បុគ្គលទាក់ទិន

ពាក្យ បុគ្គលទាក់ទិន សំដៅដល់៖

ក. សមាជិកណាម្នាក់ក្នុងគ្រួសារអ្នកជាប់ពន្ធ

ខ. សហគ្រាសដែលគ្រប់គ្រងលើអ្នកជាប់ពន្ធ ឬសហគ្រាសត្រូវបានអ្នកជាប់ពន្ធ គ្រប់គ្រង ឬក៏សហគ្រាសនោះនិងអ្នកជាប់ពន្ធស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរួមគ្នា។

៥ គ្រប់គ្រង

ពាក្យគ្រប់គ្រងមានន័យ ថាមានកម្មសិទ្ធិ ៥១ភាគរយឡើងទៅលើតម្លៃ ឬសិទ្ធិបោះឆ្នោតនៃភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់សហគ្រាស។ ដើម្បីកំណត់ទំហំនៃការគ្រប់គ្រងរបស់អ្នកជាប់ពន្ធជារបន្តបុគ្គលណាម្នាក់ត្រូវគិតបញ្ចូលទាំងអស់នូវកម្មសិទ្ធិលើភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់បុគ្គលនោះ និងកម្មសិទ្ធិផ្ទាល់ ឬប្រយោលរបស់សហព័ទ្ធអ្នកជាប់ពន្ធ។

១.២.២ អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ និងគោលការណ៍នៃការកំណត់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ

១.២.២.១ អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ^៧

អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំមានដូចតទៅ ៖

- ២០ភាគរយ ចំពោះប្រាក់ចំណូលដែលសម្រេចបានដោយនីតិបុគ្គល ។
- ៣០ភាគរយ ចំពោះប្រាក់ចំណូលដែលសម្រេចក្រោមកិច្ចសន្យាបែងចែកផលិតផលប្រេងកាត និងឧស្ម័នធម្មជាតិ ឬសម្រេចបានពីការធ្វើអាជីវកម្មលើធនធានធម្មជាតិរួមទាំងព្រៃឈើ រ៉ែ មាស ឬត្បូងថ្មមានតម្លៃនានា។
- ០ភាគរយ ចំពោះប្រាក់ចំណេញរបស់គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ដែលស្ថិតនៅក្នុងរយៈពេលលើកលែងពន្ធ ដែលកំណត់ដោយក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា។

^៧ មាត្រា២០ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃច្បាប់សារពើពន្ធ

ក្នុងករណីសហគ្រាសធានារ៉ាប់រង អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ៖

- ៥ភាគរយ នៃបុព្វលាភធានារ៉ាប់រងដុលដែលទទួលបានក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ចំពោះសកម្មភាពធានារ៉ាប់រង ឬធានារ៉ាប់រងបន្តលើទ្រព្យសម្បត្តិ ឬហានិភ័យផ្សេងៗនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ២០ភាគរយ ចំពោះសកម្មភាពធានារ៉ាប់រង ឬធានារ៉ាប់រងបន្តលើជីវិតដែលមាន លក្ខណៈសន្សំ និងសកម្មភាពដទៃទៀតក្រៅពីធានារ៉ាប់រង ឬធានារ៉ាប់រងបន្តលើទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ ហានិភ័យផ្សេងៗនៅកម្ពុជា។

តាមតារាងអត្រាពន្ធកំណើនតាមថ្នាក់ខាងក្រោម ចំពោះប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធដែលសម្រេចបានដោយរូបវន្តបុគ្គល សហគ្រាសឯកបុគ្គល និងចំណែកដែលត្រូវបែងចែកឱ្យសមាជិកម្នាក់ៗរបស់ក្រុមសហកម្មសិទ្ធិដែលមិនត្រូវបានចាត់ទុកជានីតិបុគ្គល ៖

ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ				អត្រាពន្ធ
ពី	០ រៀល	ដល់	១២,០០០,០០០រៀល	០%
ពី	១២,០០០,០០១រៀល	ដល់	១៨,០០០,០០០រៀល	៥%
ពី	១៨,០០០,០០១រៀល	ដល់	១០២,០០០,០០០រៀល	១០%
ពី	១០២,០០០,០០១រៀល	ដល់	១៥០,០០០,០០០រៀល	១៥%
		លើសពី	១៥០,០០០,០០០រៀល	២០%

តារាងទី១៖ អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

១.២.២.២ ឆ្នាំជាប់ពន្ធ

ឆ្នាំជាប់ពន្ធត្រូវបានកំណត់តាមគោលការណ៍ដូចខាងក្រោម៖

- ចាប់ពីថ្ងៃទី១ ខែមករា ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ដែលជាឆ្នាំប្រតិទិន។
- សម្រាប់សហគ្រាសបង្កើតថ្មី គឺគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលផ្ដើមធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចមកទល់នឹងថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ នៃឆ្នាំសារពើពន្ធចរន្ត។

- ករណីលើកលែង៖ អ្នកជាប់ពន្ធអាចស្នើរសុំអនុវត្តឆ្នាំជាប់ពន្ធផ្សេងទៀត ទៅអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារដូចខាង ក្រោម៖
 - លិខិតបញ្ជាក់ពីក្រុមហ៊ុនមេដែលនៅបរទេសអំពីការប្រើប្រាស់ឆ្នាំជាប់ពន្ធថ្មីខុសពីឆ្នាំប្រតិទិន។
 - លិខិតបញ្ជាក់ពីសវនករឯករាជ្យរបស់ក្រុមហ៊ុនមេដែលនៅបរទេសអំពីការប្រើប្រាស់ឆ្នាំជាប់ពន្ធខុសពីឆ្នាំប្រតិទិន។
 - ច្បាប់ចម្លងនៃលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុនរបស់សហគ្រាសដែលអាចបញ្ជាក់បាននូវអត្តសញ្ញាណរបស់ក្រុមហ៊ុនមេនៅបរទេស។

១.២.៣ ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

១.២.៣.១ គោលការណ៍នៃការកំណត់ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ^៨

- ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ គឺសំដៅលើប្រាក់ចំណូលសុទ្ធបានមកពីលទ្ធផលទាំងអស់នៃប្រតិបត្តិការគ្រប់ប្រភេទដែលសហគ្រាសសម្រេចបានរួមបញ្ចូល ទាំងតម្លៃលើសបានមកពីការលក់ចំណែកនានានៃទ្រព្យសកម្មក្នុងពេលកំពុងប្រកបអាជីវកម្ម ឬនៅពេលបញ្ចប់អាជីវកម្ម ព្រមទាំងប្រាក់ចំណូលអំពីកិច្ចប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ ឬវិនិយោគ ការប្រាក់ ថ្លៃឈ្នួល និងសួយសារផង។
- ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធកើតចេញពីចំនួនលើសនៃផលដុល ឬចំណូលដុលដែលសម្រេចបានអាស្រ័យដោយមានការចំណាយ ដើម្បីនាំមកវិញនិងរក្សាទុកនូវចំណេញ។ ដូច្នេះប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធកើតចេញពីការកាត់កងគ្នារវាងចំណូលដុល និងបន្ទុកទាំងអស់ដែលមានប្រភពពីប្រតិបត្តិការគ្រប់ប្រភេទរបស់សហគ្រាស។ ប្រតិបត្តិការទាំងនោះរួមមាន ការលក់ ការផ្គត់ផ្គង់សេវា ការងារផ្សេងៗ ឬប្រតិបត្តិការដទៃទៀត និងការបញ្ចេញចំណែកមួយនៃទ្រព្យសកម្ម។
- ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ គឺជាចំនួនលំអៀងរវាងតម្លៃនៃទ្រព្យសកម្មសុទ្ធនាពេលបិទនិងនាពេលបើកនៃរយៈកាលមួយ ដែលលទ្ធផលក្នុងរយៈកាលនោះត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់គិតពន្ធ ដោយត្រូវដកចេញនូវឧបហារិតបន្ថែម និងបូកចូលនូវរាល់ការដកយកមកប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន ឬការកាត់យកមុនដែលម្ចាស់សហគ្រាសឯកបុគ្គលបានធ្វើនៅក្នុងគ្រា។ តាមនិយមន័យនេះ បានបង្ហាញឲ្យឃើញថា

^៨ ច្បាប់សារពើពន្ធ មាត្រា៧ និង៨ (ថ្មី)

នៅក្នុងប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធក៏គិតបញ្ចូលផងដែរនូវប្រាក់ចំណូលទាំងឡាយដែលបានកើតឡើងក្នុង កាលៈទេសៈដែលសហគ្រាសមិនបានធ្វើប្រតិបត្តិការណាមួយដូចជាក្នុងពេលមានព្រឹត្តិការណ៍ដែលនាំដល់ការទទួលប្រាក់សំណងធានារ៉ាប់រង។

១.២.៣.២ វិធានគណនេយ្យ^៩

- អ្នកជាប់ពន្ធតូច ត្រូវប្រើវិធានគណនេយ្យសាមញ្ញ
- អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យមនិងអ្នកជាប់ពន្ធធំ តម្រូវអោយប្រើវិធានគណនេយ្យតាមស្តង់ដារគណនេយ្យ អន្តរជាតិនៃកម្ពុជា។ គួរបញ្ជាក់ផងដែរថា៖
 - ប្រាក់ចំណូលត្រូវគិតបញ្ចូលនៅក្នុងឆ្នាំដែលចំណូលនោះបានកើតឡើង ទោះបីប្រាក់ចំណូលនោះបានទូទាត់ ឬមិនទាន់ទូទាត់ក្តី។
 - ការកាត់កងចំណាយណាមួយអាចធ្វើទៅបាន លុះណាតែហេតុការណ៍បញ្ជាក់នូវបន្ទុករបស់អ្នកជាប់ពន្ធបានកើតឡើង លទ្ធផលនៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចដែលជាប់ទាក់ទងដល់ខ្ទង់ចំណាយនោះបានកើតឡើង និងចំនួនទឹកប្រាក់ដែលជាបន្ទុករបស់អ្នកជាប់ពន្ធអាចបង្ហាញច្បាស់លាស់ ។

១.២.៣.៣ ការកែតម្រូវគណនេយ្យ^{១០}

តាមវិធានគណនេយ្យ ប្រាក់ចំណូលពិតគឺជាសមតុល្យនៃគណនីលទ្ធផលនៃការិយបរិច្ឆេទ។ ប៉ុន្តែដោយហេតុមានបទប្បញ្ញត្តិសារពើពន្ធដោយឡែកនោះ លទ្ធផលពិតតាមវិធានគណនេយ្យត្រូវតែជាកម្មវត្ថុនៃការកែតម្រូវក្រៅគណនេយ្យដែលមានការបញ្ចូលមកវិញ និងការកាត់ចេញ។

គួរកត់សម្គាល់ថា ជាទូទៅ ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធតាមពន្ធដារ មិនស្មើគ្នានឹងប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធតាមគណនេយ្យទេ។

១.២.៣.៤ គោលការណ៍ស្តីពីសំវិធានធន

ក្រៅតែពីធនាគារក្នុងស្រុក សហគ្រាសនានាមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយធ្វើសំវិធានធនសម្រាប់រ៉ាប់រងបន្ទុកចំណាយ រឺការខាតបង់នានាដែលមិនទាន់កើតមានឡើងជាក់ស្តែង

^៩ មាត្រា៦ នៃចសព

^{១០} ផ្នែកទី ២.៥ នៃប្រកាសស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

នោះទេ ទោះបីលទ្ធភាពនៃការកើតមានបន្ទុកចំណាយ វិខាតបង់ទាំងនេះមានកម្រិតខ្ពស់ រីឯកំណត់យ៉ាងណាក៏ដោយ។ សម្រាប់គោលដៅពន្ធលើប្រាក់ចំណូល៖

- គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ៖ មិនអនុញ្ញាតអោយធ្វើវិស័យវិធានធនចំពោះឥណទានថ្នាក់ធម្មតា និងឥណទានថ្នាក់ឃ្លាំមើល។
- គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ៖ មិនអនុញ្ញាតអោយធ្វើវិស័យវិធានធនចំពោះឥណទានថ្នាក់ស្តង់ដារ និងឥណទានថ្នាក់ក្រោមស្តង់ដារ។

១.២.៤ ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធលើប្រាក់ចំណូល¹¹

យោងតាម ចសព ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ៖

- ប្រាក់ចំណូលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ឬប្រាក់ចំណូលរបស់ស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល លើកលែងតែស្ថាប័នណាដែលធ្វើអាជីវកម្មរកប្រាក់ចំណេញ ដូចជាសហគ្រាសសាធារណៈជាដើម។
- ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ឬជាប់ពន្ធលើអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម។
- ភាគលាភដែលបានទទួលមកពីសហគ្រាសនិវាសនជន ក្នុងករណីដែល ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់តាមមាត្រា ២០ថ្មី មាត្រា ២៣ថ្មី និងមាត្រា ២៦ថ្មី នៃ ចសព ត្រូវបានបង់រួចរាល់។
- ប្រាក់ចំណូលបានមកពីការជួលផ្ទះ និងដីរបស់បុគ្គល ដែលមិនស្ថិតក្នុង ក្របខ័ណ្ឌត្រូវយកពន្ធតាមរបបពិត (មិនស្ថិតក្នុងរបបស្វ័យប្រកាស)។ តែបើបុគ្គលជាប់ពន្ធក្នុងរបបស្វ័យប្រកាស ប្រាក់ចំណូលនេះជាចំណូលជាប់ពន្ធ។
- ប្រាក់ចំណូល ឬប្រាក់ចំណេញ ដែលបានមកពីការលក់ផលិតផលកសិកម្ម ដែលបុគ្គលមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិតផលិតដោយខ្លួនឯង ទោះបីផលិតផលនោះមិនទាន់កែច្នៃ ឬកែច្នៃហើយក៏ដោយទៅតាមទម្លាប់នៃការងារកសិកម្ម។
- ប្រាក់ចំណូលរបស់អង្គការណាមួយដែល៖
 - ត្រូវបានរៀបចំឡើង និងដំណើរការសម្រាប់គោលដៅសុទ្ធសាធារណសាសនា សប្បុរសធម៌ វិទ្យាសាស្ត្រ អក្សរសាស្ត្រ ឬអប់រំ។

¹¹ ច្បាប់សារពើពន្ធ មាត្រា៩

- គ្មានចំណែកណាមួយនៃទ្រព្យ ឬប្រាក់ចំណូលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ឯកជន។

- ប្រាក់ចំណូលរបស់អង្គការពលករ ឬសភាពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្ម ឬកសិកម្ម ក្នុងករណីដែលប្រាក់ចំណូលរបស់អង្គការទាំងនោះ មិនត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ឯកជនរបស់អ្នកចូលហ៊ុន ឬរូបវន្តបុគ្គល។

១.២.៦ ផលលេចវិវាទ¹²

១.២.៦.១ គោលការណ៍នៃផលលេចវិវាទ

១. ដោយអនុវត្តតាមគោលការណ៍គណនេយ្យទូទៅ រាល់ចំណូលត្រូវតែកត់បញ្ចូលនៅក្នុងការិយបរិច្ឆេទដែលខ្ទង់ចំណូលនោះបានកើតឡើង ទោះបីប្រាក់ចំណូលនោះបានទូទាត់ ឬមិនទាន់បានទូទាត់ក្តី។

២. ចំពោះសហគ្រាសដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវា ត្រូវកត់ត្រាចំណូលនៅពេលផ្គត់ផ្គង់មានដូចខាងក្រោម៖

ក. ពេលដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់ត្រូវចេញវិក្កយបត្រ ឬជាពេលដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់បាន ចេញវិក្កយបត្រប្រសិនបើវិក្កយបត្រនោះត្រូវបានចេញមុនពេលដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់ត្រូវចេញវិក្កយបត្រ។

ខ. ទំនិញឬសេវាត្រូវបានយកទៅប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន ពេលផ្គត់ផ្គង់គឺជាពេលដែលទំនិញនោះត្រូវបានយកទៅប្រើប្រាស់ដំបូង ឬ ពេលដែលសេវាត្រូវបានបំពេញរួចរាល់ ។

គ. ទំនិញឬសេវាត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ក្នុងលក្ខណៈជាអំណោយ ពេលផ្គត់ផ្គង់គឺជាពេលដែលទំនិញត្រូវបានប្រគល់ឱ្យ ទោះមានលក្ខណៈជាការផ្ទេរសិទ្ធិប្រើប្រាស់ឬសិទ្ធិចាត់ចែងក្តី ឬពេលដែលសេវាផ្គត់ផ្គង់ឱ្យត្រូវបានបំពេញរួចរាល់។

ឃ. ចំពោះទំនិញផ្គត់ផ្គង់ក្រោមកិច្ចសន្យាជួលដោយមានលក្ខខណ្ឌទិញផ្តាច់ឬភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុពេលផ្គត់ផ្គង់ គឺជាពេលដែលទំនិញត្រូវបានប្រគល់ឱ្យទោះមានលក្ខណៈជាការផ្ទេរសិទ្ធិប្រើប្រាស់ឬសិទ្ធិចាត់ចែងក្តី។

ង. ក្នុងករណីដែលទំនិញត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ក្រោមកិច្ចសន្យាជួល ឬទំនិញ ឬសេវាត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ក្រោមកិច្ចសន្យា ឬច្បាប់ដែលចែងអំពីការទូទាត់ច្រើនលើក ឬសេវាត្រូវបាន

¹² ផ្នែកទី៨.១ នៃប្រកាសស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

ផ្គត់ផ្គង់ជាប់បន្ត ទំនិញឬសេវានោះ ត្រូវបានចាត់ទុកថាបានផ្គត់ផ្គង់រួចរាល់ ចំពោះ ចំណែកដែលបានផ្គត់ផ្គង់រួចរាល់ក្នុងរយៈពេលនៃកិច្ចសន្យា ឬរយៈពេលដែលច្បាប់បាន កំណត់ ហើយពេលផ្គត់ផ្គង់នៃចំណែកដែលបានផ្គត់ផ្គង់រួចរាល់នីមួយៗ គឺជាកាល បរិច្ឆេទមុនគេក្នុងចំណោមកាលបរិច្ឆេទ ដែលការទូទាត់ត្រូវដល់កំណត់ និងកាលបរិច្ឆេទ ដែលបានទទួលការទូទាត់។

ច. សំរាប់សេវាខាងហិរញ្ញវត្ថុ ពេលផ្គត់ផ្គង់ គឺជាកាលបរិច្ឆេទដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាត្រូវ បានទទួលការប្រាក់ ប្រាក់កំរៃ ឬកំរៃជើងសារ ដូចមានចែងនៅក្នុងកិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់សេ វាខាងហិរញ្ញវត្ថុ ឬកាលបរិច្ឆេទនៃការបង់ការប្រាក់ ប្រាក់កំរៃ ឬកំរៃជើងសារ ប្រសិនបើ ការបង់ប្រាក់ត្រូវ បានធ្វើឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាត្រូវបានទទួល ប្រាក់

១.២.៦.២ លក្ខណៈប្រាកដប្រជានៃភាពអាចទារបាននូវឥណទេយៗ

ការលក់ចំពោះសហគ្រាសអ្នកលក់ទំនិញ ភាពអាចទារបានកើតឡើងក្នុងពេលនៃ ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិដែលក្នុងករណីទូទៅត្រូវកើតឡើងនៅពេលប្រគល់ទំនិញ។

ក. ការលក់ក្រោមលក្ខខ័ណ្ឌសំរាប់ព្យួរកិច្ចសន្យា៖ ក្នុងករណីនេះ ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ត្រូវចំណុះទៅនឹងការធ្វើឱ្យសម្រេចនូវព្រឹត្តិការណ៍អ្វីមួយក្នុងអនាគត។ បើសិនបើ ព្រឹត្តិការណ៍នោះមិនសម្រេច កិច្ចសន្យាក៏គ្មានផលអ្វីឡើយ។ តែជាលើសម្រេចវិញ នោះ ការលក់ក៏សម្រេចបានផលដែរ បានសេចក្តីថាមានការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ហើយការ ផ្ទេរកម្មសិទ្ធិនេះត្រូវកើតឡើងនៅក្នុងថ្ងៃដែលព្រឹត្តិការណ៍នេះបានកើតឡើង ហើយ ការសម្រេចបាននូវលក្ខខ័ណ្ឌនេះធ្វើឱ្យខ្វែងចំណូលមានភាពអាចទារបាន។

ខ. ការលក់ក្រោមលក្ខខ័ណ្ឌសំរាប់រំលាយកិច្ចសន្យា៖ ក្នុងករណីនេះ ការផ្ទេរ កម្មសិទ្ធិត្រូវបានធ្វើឡើងភ្លាមៗដូចគ្នានឹងការលក់ត្រង់ៗតាមកិច្ចសន្យាសាមញ្ញដែរ ប៉ុន្តែវាត្រូវលុបចោលវិញ ប្រសិនបើលក្ខខ័ណ្ឌដែលបានគ្រោងទុកក្នុងកិច្ចសន្យា ក្លាយទៅជាពិត។ ដូច្នេះប្រាក់ចំណូលត្រូវកត់ត្រាក្នុងការិយបរិច្ឆេទដែលមានការ ផ្ទេរ កម្មសិទ្ធិ។ បើសិនក្រោយមក លក្ខខ័ណ្ឌសំរាប់រំលាយកិច្ចសន្យាក្លាយទៅជាការពិត ការលុបចោលនូវការលក់ត្រូវកត់ត្រាក្នុងការិយបរិច្ឆេទដែលលក្ខខ័ណ្ឌបាន ក្លាយទៅ ជាពិត។

គ. ប្រាក់កាត់ទុកដើម្បីធានា៖ ចំពោះប្រាក់ដែលអ្នកទិញបានកាត់ទុកជាណ្តោះ អាសន្នដើម្បីធានាលើគុណភាពការងារដែលបានផ្គត់ផ្គង់ សហគ្រាសអ្នកផ្គត់ផ្គង់ត្រូវ គិតបញ្ចូលក្នុងលទ្ធផលនៃការិយបរិច្ឆេទចរន្តនាពេលប្រគល់ទទួលការងារ ឬ នា

ពេលដាក់ការងារឱ្យនៅក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនៃការងារនោះ។

ឃ. ប្រាក់កក់៖ ប្រាក់កក់ដែលអ្នកទិញបានបង់ជាមុននាពេលបញ្ជាទិញទំនិញឬសេវាដែលជាចំណែកមួយសម្រាប់ទូទាត់ថ្លៃទិញទំនិញឬសេវា ហើយសហគ្រាសអ្នកផ្គត់ផ្គង់ត្រូវកត់ត្រាប្រាក់កក់នេះជាចំណូលនាថ្ងៃទទួលប្រាក់។

១.២.៦.៣ ចំណូលបន្ទាប់បន្សំ

ចំណូលបន្ទាប់បន្សំ គឺជាចំណូលទាំងឡាយដែលមិនផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងសកម្មភាពគោលដើមរបស់សហគ្រាស និងដែលត្រូវគិតបញ្ចូលផងដែរក្នុងលទ្ធផលរបស់សហគ្រាស។ ចំណូលបន្ទាប់បន្សំមានជាអាទិ៍ ៖

១ ចំណូលពីអចលនទ្រព្យកត់ត្រាក្នុងតារាងតុល្យការ

ក. អចលនទ្រព្យជួលឱ្យគេ៖ ចំណូលបានមកពីការជួលអចលនទ្រព្យដែលបានកត់ត្រានៅខាងទ្រព្យសកម្មនៃតារាងតុល្យការ ត្រូវជាប់ ពបច ដូចគ្នានឹងផលអាជីវកម្មទាំងឡាយដែលបានមកពីអាជីវកម្មជាគោលដើមរបស់សហគ្រាស។

ខ. អចលនទ្រព្យដាក់ឱ្យនិយោជិតប្រើប្រាស់ដោយឥតគិតថ្លៃ៖ ក្នុងន័យនេះត្រូវបានកំណត់ថា សហគ្រាសបានទទួលនូវចំណូលជាប់ពបចមួយស្មើនឹងថ្លៃឈ្នួលតាមទីផ្សារនៃអចលនទ្រព្យ រីឯនិយោជិតអ្នកប្រើប្រាស់អចលនទ្រព្យ គឺបានទទួលនូវអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមមួយស្មើនឹងថ្លៃឈ្នួលក្នុងតម្លៃទីផ្សារនៃអចលនទ្រព្យ ហើយនិយោជិតត្រូវជាប់ពន្ធលើអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមចំពោះការប្រើប្រាស់នេះ។

គ. អចលនទ្រព្យដែលដាក់ឱ្យតតិយជនប្រើប្រាស់ដោយឥតគិតថ្លៃ៖ សហគ្រាសត្រូវ បានចាត់ទុកថាបានទទួលចំណូលមួយ និងបានធ្វើចំណាយមិនអាចកាត់កងបានមួយដែលមានទឹកប្រាក់ស្មើនឹងថ្លៃឈ្នួលតាមទីផ្សារនៃអចលនទ្រព្យ។

ឃ. ការកែលម្អអចលនទ្រព្យធ្វើដោយអ្នកជួល៖ កាលបើអ្នកជួលធ្វើឱ្យល្អប្រសើរ ដោយសោហ៊ុយផ្ទាល់ខ្លួន នូវអចលនទ្រព្យដែលជួល និងដោយមិនបានគិតថ្លៃពីសហគ្រាសវិញទេ ការកើនឡើងនៃតម្លៃអចលនទ្រព្យដែលបណ្តាលមកពីការធ្វើឱ្យល្អប្រសើរនេះ គឺជាប្រាក់ចំណូលដែលត្រូវគិតបញ្ចូលទៅក្នុងលទ្ធផលនៃឆ្នាំជាប់ពន្ធដែលជាឆ្នាំដែលសហគ្រាសបានយកអចលនទ្រព្យរបស់ខ្លួនមកវិញ។

២. ចំណូលពីមូលប័ត្រ និងភាគហ៊ុន

៣. ចំណូលពីឥណទេយ្យ ប្រាក់តំកល់ គណនីសន្សំ ប្រាក់ធានា និងគណនីចរន្ត

ចំណូលពីឥណទេយ្យប្រាក់តំកល់ គណនីសន្សំប្រាក់ធានា និងគណនីចរន្ត គឺជាចំណែកមួយនៃប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ។ ចំណូលទាំងនេះ គឺជាចំណែកមួយនៃ ចំណូលហិរញ្ញវត្ថុ។

៤. សួយសារ

សួយសារដែលជាចំណូលបានមកពីអាជីវកម្មលើទ្រព្យសកម្មអរូបីផ្សេងៗ ដូចជា ប្រកាសនីយប័ត្រតក្កកម្ម សិទ្ធិចំលង គំនូរ ប្លង់គំរូ សិទ្ធិអាជីវកម្ម សញ្ញាផលិត វិធីធ្វើត្រូវកត់បញ្ចូលក្នុងប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ។

៥. អំណោយ និងឧបត្ថម្ភករធន

អំណោយនិងឧបត្ថម្ភករធនត្រូវគិតបញ្ចូលក្នុងចំណូលជាប់ពន្ធនៃការិយបរិច្ឆេទ ដែលបានទទួលអំណោយនិង ឧបត្ថម្ភករធនទាំងនេះ។ អំណោយនិងឧបត្ថម្ភករធន មានជាអាទិ៍៖

ក. អំណោយផ្សេងៗ ទោះបានពីប្រភពណាក៏ដោយ

ខ. ឧបត្ថម្ភករធនសំរាប់អាជីវកម្ម ដែលរដ្ឋសមូហភាពសាធារណៈ តតិយជន... បានផ្តល់ឱ្យ (ឧទាហរណ៍៖ ប្រាក់ប៉ះប៉ូវសំរាប់បំពេញថ្លៃឧបត្ថម្ភករធនសំរាប់សំ រាលបន្ទុកអាជីវកម្ម ឧបត្ថម្ភករធនសំរាប់ធានាលំនឹង...)។

វិធានពិសេសនៃឧបត្ថម្ភករធនវិនិយោគ៖

ក. ចំពោះឧបត្ថម្ភករធនវិនិយោគដែលសហគ្រាសដែលបានទទួល សហ គ្រាសអាចមិនកត់ត្រាជាចំណូលជាប់ពន្ធគ្នាមៗបានទេ។ ក្នុងករណីនេះ សហគ្រាសត្រូវកត់ត្រា ឧបត្ថម្ភករធនវិនិយោគមួយចំណែកម្តងៗជាចំណូល ជាប់ពន្ធ។ សំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធនីមួយៗ ចំណែកដែលត្រូវកត់ត្រា ជាចំណូលជាប់ ពន្ធត្រូវមានទឹកប្រាក់ស្មើគ្នានឹងរំលស់នៃទ្រព្យសកម្មដែលបានទទួល ឬដែល បានបង្កើតដោយសារឧបត្ថម្ភករធនវិនិយោគក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធដដែលនោះ ឧទាហរណ៍៖ ចំពោះទ្រព្យសកម្មក្នុងថ្នាក់ ១ ដែលមានអត្រារំលស់ស្មើភាគ ៥ ភាគរយ និងដែលត្រូវបានទទួលមកដោយ ឧបត្ថម្ភករធនក្នុងតំលៃ ១០០ លាន រៀល ចំណែកត្រូវកត់ត្រាជាចំណូលជាប់ពន្ធសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធនីមួយៗ គឺ ត្រូវស្មើនឹង ៥ លានរៀល (លើកលែងតែសំរាប់ឆ្នាំបញ្ចប់រំលស់)។

ខ. វិធានសំរាប់កត់ត្រាឧបត្ថម្ភធនវិនិយោគមួយចំណែកម្តងៗជាចំណូលជាប់ពន្ធដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌ ក នៃកថាខ័ណ្ឌនេះអាចអនុវត្តបានតែចំពោះទ្រព្យសកម្មក្នុងថ្នាក់ដែលមានតំលៃចាប់ពី ២០ លានរៀលឡើងទៅ។

គ. សំរាប់គ្រប់ប្រភេទទ្រព្យសកម្មទាំងអស់ដែលស្ថិតនៅក្នុងថ្នាក់២ ថ្នាក់៣ និងថ្នាក់ ៤ ឧបត្ថម្ភធន វិនិយោគត្រូវបានកត់ត្រាជាចំណូលជាប់ពន្ធទាំងស្រុងដោយកាត់កងតាមតារាង រំលស់ ដើម្បីកំណត់ចំនួនសមស្របសម្រាប់រំលស់ទ្រព្យសកម្មនៅឆ្នាំទីមួយដែលទ្រព្យទាំងនោះត្រូវបានដាក់ប្រើប្រាស់។

៦. ចំណូលបន្ទាប់បន្សំផ្សេងៗទៀត

ចំណូលបន្ទាប់បន្សំផ្សេងៗទៀត មានជាអាទិ៍៖ ចំណូលពីការលក់ផលិតផលកាកសំណល់ ការជួលសំភារៈ អាជីវកម្ម ប្រាក់ចំណេញលើសំបករថខ្ទប់បានផ្ញើទុក ប្រាក់ចំណេញបានមកពីសកម្មភាពអាជីវកម្មដែលបានធ្វើសំរាប់ជាប្រយោជន៍បុគ្គលិក ...។

១.២.៦.៤ ចំណូលផ្សេងៗ

ក្រៅពីចំណូលពីអាជីវកម្មជាគោលដើមនិងចំណូលបន្ទាប់បន្សំ នៅក្នុងចំណូលជាប់ពន្ធរបស់សហគ្រាសនៅមាន ចំណូលផ្សេងៗជាច្រើនទៀតដូចជា៖

ក. **សំណងធានារ៉ាប់រង៖** សហគ្រាសអាចបានទទួលសំណងធានារ៉ាប់រងក្រោយ ពេលមានកើតមហន្តរាយ (អគ្គិភ័យ ចោរកម្ម ការខូចខាតទ្រព្យសកម្មផ្សេងៗ...) ឬនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រងជីវិតដែលបានចុះកិច្ចសន្យាសម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់សហគ្រាស។ ប្រាក់សំណងនេះ ត្រូវកត់ត្រាក្នុងចំណូលជាប់ពន្ធរបស់សហគ្រាស។ ចំណែកឯការខាតបង់ របស់សហគ្រាស និងចំណាយរបស់សហគ្រាសក្នុងការដាក់ឱ្យដំណើរការឡើងវិញនូវទ្រព្យសកម្ម ដែលខូចខាតគឺត្រូវកត់ត្រាជាចំណាយ។

ខ. សំណងផ្សេងៗ គឺមានជាអាទិ៍៖

- សំណងចំពោះការកេណ្ឌប្រមូលយកទៅប្រើប្រាស់នូវមធ្យោបាយផ្សេងៗដូចជាកាណូតដែលរដ្ឋបានកេណ្ឌឱ្យទៅដឹកប្រជាជនពេលមានគ្រោះទឹកជំនន់ ជាដើម
- សំណងពីការលុបកិច្ចសន្យា

- សំណងផ្តល់ឱ្យជាជំងឺចិត្ត
- សំណងការខូចខាតដោយការធ្វើអាជីវកម្មប្រកបដោយគ្នាមិនស្មោះត្រង់។

គ. ការបន្តបន្ថយនូវពន្ធអាករដែលពីមុនបានកាត់ចេញពីប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ៖ វាគឺជាចំណូលនៃការិយបរិច្ឆេទដែលសហគ្រាសបានទទួលប្រយោជន៍នេះ។

ឃ. ការបន្ថយបំណុល៖ ការបន្ថយបំណុលដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ឬតតិយជនបានយល់ ព្រមផ្តល់ឱ្យសហគ្រាស និងដែលបានធ្វើឱ្យមានការកើនឡើងនូវទ្រព្យសកម្មសុទ្ធរបស់សហគ្រាស ត្រូវកត់ត្រាជាចំណូលនៃការិយបរិច្ឆេទដែលសហគ្រាសបានទទួលការយល់ព្រមបន្ថយនេះ។ ត្រូវអនុវត្តដូចគ្នាដែរ ចំពោះការលុបចោលនូវគណនីនៃទ្រព្យអកម្ម ដែលគ្មានភស្តុតាង បង្ហាញ និងចំពោះគ្រប់ប្រតិបត្តិការផ្សេងទៀតដែលនាំឱ្យមានការកើនឡើងនូវទ្រព្យសកម្មសុទ្ធរបស់សហគ្រាស។

១.២.៧ ចំណាយអាជីវកម្ម¹³

គោលការណ៍ចំណាយអាជីវកម្មមាន៖

១ ចំណាយដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កង គឺជាបន្ទុក ឬចំណាយដែលអ្នកជាប់ពន្ធ បានទូទាត់ ឬត្រូវសងនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានធ្វើឡើងដើម្បីប្រកបអាជីវកម្ម និងដែលគ្មានការបញ្ចូលសម្រាប់ជាថ្នូរមកវិញក្នុងទ្រព្យសកម្មនូវទ្រព្យសកម្មណាមួយ ឬដែលគ្មានការលុបបំណុលណាមួយខាងទ្រព្យអកម្ម។

២. ចំណាយបានទូទាត់ ឬត្រូវសងនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ៖ ចំណាយណាមួយអាចកាត់កង បានតែពីលទ្ធផលនៃការិយបរិច្ឆេទដែលក្នុងអំឡុងពេលនោះ។ ដូច្នេះអ្នកជាប់ពន្ធមិនអាចរំកិលកាលបរិច្ឆេទកត់ត្រាចំណាយពីការិយបរិច្ឆេទមួយទៅការិយបរិច្ឆេទមួយទៀតបានឡើយ។ ការិយបរិច្ឆេទនីមួយៗគឺជាករណីដែលអ្វីដែលមានពីមុននឹងអ្វីដែលមានជាបន្ទាប់មកទៀត។ ដើម្បីកំណត់លទ្ធផលនៃការិយបរិច្ឆេទណាមួយ ត្រូវគិតបញ្ចូល តែហេតុការណ៍និងប្រតិបត្តិការទាំងឡាយណាដែលនាំឱ្យលទ្ធផលនោះសំរេចបានតែប៉ុណ្ណោះ។

៣. ចំណាយដើម្បីប្រកបអាជីវកម្ម៖ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងបានតែចំណាយណាដែលបានធ្វើដើម្បីបម្រើអាជីវកម្ម ឬដើម្បីជាប្រយោជន៍នៃអាជីវកម្ម។ ដូច្នេះចំណាយណាដែលមិនផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងការគ្រប់គ្រងធម្មតា ឬដែលផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់តតិយជន គឺ

¹³ ជំពូកទី៥ ផ្នែកទី៥.១ នៃប្រកាសលេខ១០៥៩ សហវ ប្រក ពជ ស្តីពីពបច

មិនអាចកាត់កងបានទេ។ ចំណាយដែលមិនមែនជាចំណាយដើម្បីប្រកប អាជីវកម្ម មានជា អាទិ៍ ៖

ក. ចំណាយបម្រើតម្រូវការផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ម្ចាស់សហគ្រាសឯកបុគ្គល (ឧទាហរណ៍៖ ៖ ចំណាយលំនៅដ្ឋាន ពន្ធផ្ទាល់ខ្លួន ចំណាយលើយានជំនិះប្រើប្រាស់ជាឯកជន។

ខ. ចំណាយលេចធ្លោ ឬស្តុកស្តម្ភហួសហេតុដែលគ្មានប្រយោជន៍ ឬមានប្រយោជន៍ តិចតួចពេកដល់អាជីវកម្ម។ ពាក្យចំណាយស្តុកស្តម្ភហួសហេតុ សំដៅដល់ ចំណាយលើសពីតម្រូវការ ឬខ្លះខ្លាយ ហួសពីភាពសមហេតុសមផល ថ្លៃ ឬតម្លៃ ខ្ពស់មិនសមហេតុសមផល ឬលេចធ្លោហួសពេក។

៤. ចំណាយដែលគ្មានការបញ្ចូលសំរាប់ជាថ្នូរមកវិញ ក្នុងទ្រព្យសកម្មនូវទ្រព្យសកម្ម ណា មួយ ឬដែលគ្មានការលុបបំណុលណាមួយខាងអកម្មនេះគឺជាចំណាយដែលបណ្តាល ឱ្យមានការថយចុះនូវទ្រព្យសកម្មសិទ្ធិរបស់សហគ្រាស។ សំរាប់គោលដៅនៃពបច ចំណាយណាដែលមិនបណ្តាលឱ្យមានការថយចុះនូវទ្រព្យសកម្មសុទ្ធរបស់សហគ្រាសគឺ មិនអាចកាត់កងបានទេ។ ចំណាយមិនបណ្តាលឱ្យមានការថយចុះនូវទ្រព្យសកម្មសុទ្ធ មាន ជាអាទិ៍៖

ក. បន្ទុកដែលសហគ្រាសខ្លួនឯងផ្ទាល់មិនបានទទួលរង។

ខ. ចំណាយដែលមានការបញ្ចូលជាថ្នូរនូវចំណែកថ្មីមួយក្នុងទ្រព្យសកម្មឬដែល ប ណ្តាលឱ្យមានការកើនតម្លៃនៃចំណែកណាមួយនៃទ្រព្យសកម្ម។

គ. ចំណាយសំរាប់ពន្យារពេល ឱ្យបានវែងគួរកត់សំគាល់នូវរយៈពេលប្រើប្រាស់នៃ ទ្រព្យសកម្មណាមួយ។

ឃ. ចំណាយដែលមានថ្នូរជាការបំបាត់បំណុលខាងទ្រព្យអកម្ម (ឧទាហរណ៍៖ ការ សងប្រាក់ខ្ចី)។

១.២.៨ ចំណាយអាចកាត់កងបាន

ចំណាយអាចកាត់កងត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌបីដូចខាងក្រោម៖

១. ហេតុការណ៍ដែលបញ្ជាក់នូវបន្ទុក ឬចំណាយរបស់អ្នកជាប់ពន្ធបានកើតឡើង គឺបាន ន័យថាភាពពិតរបស់បន្ទុកឬចំណាយនោះត្រូវបានបញ្ជាក់អះអាងដោយភស្តុតាងដែលអាចត្រួត ពិ និត្យបាន (វិក្កយបត្រ ប្រតិទិនគយ លិខិតឆ្លើយឆ្លងពាណិជ្ជកម្ម កិច្ចសន្យាខ្ចីប្រាក់ ...)។

២. លទ្ធផលនៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចដែលជាប់ទាក់ទងដល់ខ្លាំងចំណាយនោះបានកើតឡើង ក្នុងករណីដែល៖

ក. បន្ទុកឬចំណាយតម្រូវឱ្យមានការទូទាត់សងចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ទ្រព្យសកម្ម ឬសេវា លទ្ធផលសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចកើតឡើងនៅពេលដែលទ្រព្យសកម្មឬសេវានោះត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់។

ខ. បន្ទុក ឬចំណាយបានកើតឡើងដោយសារអ្នកជាប់ពន្ធបានប្រើប្រាស់ ឬបានផ្គត់ផ្គង់នូវ ទ្រព្យសកម្មឬសេវាលទ្ធផលសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចកើតឡើងនៅពេលដែល អ្នកជាប់ពន្ធបាន ប្រើប្រាស់នូវទ្រព្យសកម្ម ឬសេវានោះ។

គ. ត្រូវបានចាត់ទុកថាលទ្ធផលនៃសកម្មភាពបានកើតឡើង នៅពេលដែលមានការទូទាត់ សងណាមួយដូចខាងក្រោមនេះកើតឡើង៖

- ការប៉ះប៉ូវឱ្យកម្មករ សំណងជំងឺចិត្ត ឬសំណងលើការបំពានកិច្ចសន្យា
- ការចុះថ្លៃ ឬការបង្វិលសងវិញ
- ប្រាក់រង្វាន់ផ្សេងៗ
- សំណងលើការទទួលធានា ឬតាមកិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់សេវា
- ប្រាក់ពន្ធនានាក្រៅពីឥណទានពន្ធបរទេសពន្ធអប្បបរមា និងពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

៣. បន្ទុករបស់អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ច្បាស់លាស់ គឺបានន័យថាបន្ទុក ឬចំណាយត្រូវ បានធ្វើគណនេយ្យកម្មក្នុងអំឡុងនៃការិយបរិច្ឆេទ និងត្រូវមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវពីចំនួនទឹក ប្រាក់ច្បាស់លាស់នៃបន្ទុកនោះ (វិក្កយបត្រ.....)។

ដើម្បីអាចកាត់កងបាននូវចំណាយ ដែលមិនទាន់បានទូទាត់នៅដំណាច់ឆ្នាំសារពើពន្ធលុះ ត្រាតែចំណាយនោះ គឺជាបំណុលពិតប្រាកដរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ។ ប្រសិនបើទឹកប្រាក់ដែលមិនបាន ទូទាត់មិនតំណាងឱ្យបំណុលពិតប្រាកដទេនោះ ការកាត់កងមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឡើយ។ ដើម្បី បញ្ជាក់នូវបំណុលពិតប្រាកដ ត្រូវតែមានការកំហិតទារដោយម្ចាស់បំណុលជាមួយនឹងការរំពឹង ដោយសមស្របថា បំណុលនឹងត្រូវទូទាត់ពិតប្រាកដដោយកូនបំណុល។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សម្រាប់ ប្រាក់បៀវត្សពីការបម្រើការងារ សហគ្រាសអាចកាត់កងប្រាក់បៀវត្សដែលមិនទាន់បានបើកប្រសិន បើប្រាក់បៀវត្សនោះត្រូវបានបើកក្នុងអំឡុងពេល៦០ថ្ងៃ នៃឆ្នាំសារពើពន្ធបន្ទាប់។ សំរាប់គោលដៅ នៃពបច ដើម្បីទប់ស្កាត់នូវការយឺតយ៉ាវក្នុងការបើកប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធ។ សហគ្រាសអាចកាត់កង នូវចំណាយដែលមិនទាន់បានទូទាត់នៅដំណាច់ឆ្នាំសារពើពន្ធ លើកលែងតែ៖

- ប្រាក់បៀវត្សពីការបំរើការងារដែលមិនទាន់បានបើក ប៉ុន្តែមិនបានបើកក្នុងអំឡុងពេល៦០ ថ្ងៃនៃឆ្នាំសារពើពន្ធបន្ទាប់។
- ចំណាយដែលមិនទាន់បានទូទាត់ដទៃទៀតដល់បុគ្គលទាក់ទិន ប៉ុន្តែមិនបានទូទាត់ក្នុង អំឡុងពេល១៨០ថ្ងៃ នៃឆ្នាំសារពើពន្ធបន្ទាប់ លើកលែងតែចំណាយដែលអាចកាត់កងបាន នៃសារពើភ័ណ្ឌទ្រព្យជាមូលធន និងទ្រព្យដែលអាចរំលស់បាន។

ចំណាយដែលអាចកាត់កងបានរួមមាន៖

១. សោហ៊ុយបង្កើតសហគ្រាស

សោហ៊ុយបង្កើតសហគ្រាស គឺជាចំណាយក្នុងឱកាសនៃប្រតិបត្តិការដែលកំណត់ឡើងនូវ អត្ថិភាពសកម្មភាព ឬការអភិវឌ្ឍន៍របស់សហគ្រាស។ ប៉ុន្តែទឹកប្រាក់ចំណាយនេះមិនអាចបញ្ចូល ក្នុងផលិតកម្មទ្រព្យសកម្មណាមួយឬសេវាណាមួយជាកំណត់ទេ។ សោហ៊ុយបង្កើតសហគ្រាសមាន ជាអាទិ៍៖

- សោហ៊ុយបង្កើតសហគ្រាស និងអភិវឌ្ឍន៍ដំបូង គឺជាសោហ៊ុយចំណាយនៅពេលដំបូង សម្រាប់បង្កើតសហគ្រាស ឬដែលទាក់ទងទៅនឹងសកម្មភាពថ្មី។ មានដូចជាសោហ៊ុយ ក្នុង ការស្រាវជ្រាវ លទ្ធភាពបង្កើតសហគ្រាស ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម ការដឹកនាំ និងការត្រួតពិនិត្យ ការដ្ឋាន ការបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិក ជំនួយបច្ចេកទេស ។ល។
- សោហ៊ុយទាក់ទងនឹងលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន បានន័យថាគឺជាសោហ៊ុយចំណាយក្នុងពេល បង្កើតក្រុមហ៊ុននៅពេលបន្ថែមឬបន្ថយមូលធនរបស់ក្រុមហ៊ុន ឬសោហ៊ុយដែលធ្វើឡើង ក្នុង ប្រតិបត្តិប្រហាក់ប្រហែលគ្នាណាមួយ (ការផ្លាស់ប្តូរទ្រង់ទ្រាយក្រុមហ៊ុន ការរំលាយក្រុម ហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា)។ មានដូចជា ពន្ធប្រថាប់ត្រាលើលិខិតផ្សេងៗរបស់ក្រុមហ៊ុន (ឧបហារិត ការ បង្កើន មូលធន ការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា...) ប្រាក់សាគុណនៃការបង្កើតក្រុមហ៊ុន ចំណាយចំពោះការធ្វើបែបបទស្របច្បាប់..។
- សោហ៊ុយនៃការបោះផ្សាយការខ្ចីបុលគឺជាសោហ៊ុយចំណាយក្នុងឱកាសចុះកិច្ចសន្យា ខ្ចី បុល។
- សោហ៊ុយក្នុងការទិញអចលកម្ម ក្នុងនេះមានតែពន្ធលើការធ្វើសិទ្ធិ ឬកម្មសិទ្ធិ ប្រាក់សាគុណ កម្រៃជើងសារ និងសោហ៊ុយលិខិតស្នាមតាមផ្លូវច្បាប់ប៉ុណ្ណោះ។ ចំណែកចំណាយផ្សេង ទៀត គឺជាចំណែកនៃបរិយាយទាននៃអចលកម្មឬជាបន្ទុកនៃការិយបរិច្ឆេទដែលមាន សោហ៊ុយទាំងនោះ។

២. ការទិញ

ក. ប្រភេទនៃការទិញ៖ ការទិញអាចបែងចែកជាបីប្រភេទ៖

- ការទិញដែលអាចស្តុកបាន ដូចជា គ្រឿងផ្គត់ផ្គង់ និងទំនិញ។
- ការទិញមិនអាចស្តុកបាន ឬមិនបានស្តុក ដូចជា ទឹក អគ្គិសនី ប្រេងឥន្ធនៈ និងប្រេងរំអិល សំភារៈផ្គត់ផ្គង់តូចតាចសំរាប់ការិយាល័យ ហត្ថបករណ៍តូចតាចដែលត្រូវ ផ្លាស់ថ្មីញឹកញាប់ (នៅចុងការិយបរិច្ឆេទ ការទិញប្រភេទនេះមិនត្រូវបានធ្វើនិយ័តកម្មដោយគណនីស្តុកទេ ប៉ុន្តែត្រូវធ្វើដោយគណនីបន្ទុកបានពិនិត្យកត់ត្រាមុន)។
- ការទិញការសិក្សា ឬការផ្គត់ផ្គង់សេវាដែលជាទឹកប្រាក់បានចាយឱ្យអ្នកទទួលមេរៀនការបន្តសំរាប់ការផលិត ការបំប្លែង ការរក្សាផលិតផលទុកឱ្យបានយូរ ឬការផ្គត់ផ្គង់សេវា... ។ អ្នកទទួលមេរៀនការបន្តអាចជាអ្នកផលិតយកតែថ្លៃឈ្នួលពលកម្ម (អ្នកទិញ ជាអ្នកផ្តល់វត្ថុធាតុដើមឱ្យ) អ្នកទទួលមេរៀនការបន្តខាងឧស្សាហកម្ម ឬអ្នកទទួលមេរៀន ការបន្តសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវា (តាមធម្មតាគឺមានការងារខាងសាធារណៈការ ការងារសាងសង់អគារ...)។

ខ. គណនេយ្យកម្មនៃការទិញ៖ ការទិញត្រូវកត់ត្រាចុះបញ្ជីនាពេលទទួលវិក្កយបត្រ តាមបរិយាទានពិតនៃការទិញនោះដោយគោរពតាមគោលការណ៍ដូចខាងក្រោម៖

- ចំពោះទ្រព្យសកម្មក្នុងស្រុក៖ បរិយាទានទិញគឺជាចំណាយពិតប្រាកដរបស់ សហគ្រាសសម្រាប់ការទិញដែលមានថ្លៃទិញបូកសោហ៊ុយបន្ទាប់បន្សំដែលជាប់ទាក់ទិនដោយផ្ទាល់នឹងការទិញ ដូចជាសោហ៊ុយ ដឹកជញ្ជូន ធានារ៉ាប់រង និងដកចេញនូវការបញ្ចុះថ្លៃផ្សេងៗដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់បានយល់ព្រមផ្តល់ឱ្យ។
- ចំពោះទ្រព្យសកម្មនាំចូល៖ បរិយាទានទិញនាំចូលដែលរួមមានជាអាទិ៍៖
 - ថ្លៃទិញ
 - សោហ៊ុយដឹកជញ្ជូនផ្លូវសមុទ្រ ឬផ្លូវអាកាស
 - សោហ៊ុយធានារ៉ាប់រង ដែលបានចាយនៅខាងក្រៅដែនដីជាតិ
 - សោហ៊ុយឆ្លងកាត់ កំរៃជើងសារ និងជើងសារជំនួញដែលត្រូវបង់ឱ្យសហគ្រាសនានា ដែលស្ថិតនៅឯបរទេស(គិតរួមបញ្ចូលទាំងកំរៃជើងសារធនាគារសោហ៊ុយសំណុំរឿងនិងសោហ៊ុយ នៃការទូទាត់)

- សោហ៊ុយផ្សេងៗក្រោយការបញ្ចូលទ្រព្យសកម្មមកក្នុងដែនដីជាតិដូចជាសោហ៊ុយឆ្លងកាត់ កំរៃជើងសារ និងជើងសារជំនួញ ដែលត្រូវបង់ឱ្យសហគ្រាសដែលស្ថិតនៅក្នុងដែនដីជាតិ សោហ៊ុយដឹកជញ្ជូន និងសោហ៊ុយធានារ៉ាប់រងពីព្រំដែនមកដល់ឃ្លាំង

៣. បន្ទុកសេវាខាងក្រៅ

ក. ការជួល

ការជួល មានជាអាទិ៍៖

- ការជួលអចលនទ្រព្យ ឬចលនទ្រព្យសំរាប់បម្រើអាជីវកម្ម ក្នុងនេះអាចមានការបង់ប្រាក់ផ្សេងៗដូចតទៅ៖
 - ប្រាក់ឈ្នួល និងបន្ទុកនៃការជួលអចលនទ្រព្យ ឬចលនទ្រព្យ សំរាប់បម្រើអាជីវកម្មដោយសហគ្រាស (រួមទាំងអ្វីដែលបានបង់ក្នុងក្របខ័ណ្ឌកិច្ចសន្យានៃភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ) ត្រូវកាត់ចេញពីលទ្ធផលនៃការិយបរិច្ឆេទដែលត្រូវសងនូវប្រាក់ឈ្នួល និងបន្ទុកនេះ ទោះបីជាការបង់ប្រាក់ជាក់ស្តែងត្រូវបានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃណាក៏ដោយ ។
 - ប្រាក់ឈ្នួលបង់មុន៖ប្រាក់នេះត្រូវកាត់ត្រាខាងទ្រព្យសកម្មនៃតារាងតុល្យការ (ឧទាហរណ៍៖ នៅគណនីបន្ទុកបានពិនិត្យកាត់ត្រាមុន) ដូច្នេះពុំមានផលប៉ះពាល់ដល់លទ្ធផលនៃការិយបរិច្ឆេទនៃការបង់ប្រាក់ឡើយ។ ប្រាក់នេះត្រូវបានកាត់ចេញតែពីលទ្ធផលនៃការិយបរិច្ឆេទដែលសហគ្រាសបានទូទាត់ប្រាក់នេះសំរាប់សងប្រាក់ឈ្នួលដែលត្រូវសងតែប៉ុណ្ណោះ។
 - ប្រាក់ធានាប្រាក់ដែលបានបង់ជាប្រាក់ធានាត្រូវធ្វើគណនេយ្យកម្មនៅខាងទ្រព្យសកម្មនៃតារាងតុល្យការ។ ប្រាក់ធានាអាចមានឥទ្ធិពលតែលើលទ្ធផលនៃការិយបរិច្ឆេទដែលប្រាក់នេះត្រូវបានទទួលយ៉ាងពិតប្រាកដដោយម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនៃទ្រព្យជួលតែប៉ុណ្ណោះ។ សំរាប់គោលដៅខាងពន្ធដារ ប្រាក់ទឹកតែដែលសហគ្រាសបានបង់ឱ្យម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនៃទ្រព្យជួល គឺជាចំណាយមិនអាចកាត់កងបាន។
 - ការជួលកន្លែងស្នាក់នៅ៖ ប្រាក់ឈ្នួលកន្លែងស្នាក់នៅ ត្រូវជាប់ពន្ធទៅតាមមុខសញ្ញាប្រើប្រាស់នៃកន្លែងស្នាក់នៅជាប់ទាក់ទិន។ ចំពោះកន្លែងស្នាក់នៅដែល សម្រាប់បម្រើតម្រូវការរបស់បុគ្គលិកសហគ្រាស ប្រាក់ឈ្នួលនោះត្រូវ

បានចាត់ទុកថាគឺជាអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមដែលបុគ្គលិកបានទទួល។ ចំពោះ កន្លែងស្នាក់នៅសម្រាប់បម្រើតម្រូវការផ្សេងទៀត ប្រាក់ឈ្នួលគឺជាចំណាយ មិនអាចកាត់កងបាន ។

ខ. ការងារថែទាំ និងជួសជុល

ជាគោលការណ៍ចំណាយក្នុងការងារថែទាំនិងជួសជុលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កង បានតែក្នុងកម្រិតមួយដែលអាចធ្វើឱ្យប្រើប្រាស់បានជាធម្មតា នូវទ្រព្យសកម្មរបស់សហគ្រាស ដោយថែរក្សាទ្រព្យនេះឱ្យស្ថិតក្នុងសភាពអាចប្រើបាន ឬដំណើរការបានរហូតដល់ ពេលបញ្ចប់នៃរយៈកាលរំលស់របស់វានិងដែលមិនធ្វើឱ្យមានការកែលំអដាច់លាបនូវទ្រព្យ នោះ។ ការកែលំអដាច់លាប គឺជាការជួសជុលកែលំអសម្រាប់ធ្វើឱ្យទ្រព្យសកម្មមានតំលៃ លើសឬសំរាប់អស់ បន្ទាយរយៈពេលប្រើប្រាស់នៃទ្រព្យនោះឱ្យបានវែងហួសរយៈកាល រំលស់ដែលបានកំណត់ទុកពីដើមដំបូង (ការកែលំអដាច់លាបត្រូវកាត់ត្រាចូលក្នុងគណនី ទ្រព្យសកម្មជាប់ទាក់ទិន) ។

គ. ចំណាយធានារ៉ាប់រង

ចំណាយដែលបានបង់លើកិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រង ហានិភ័យ ចំពោះទ្រព្យសកម្ម(ជា គ្រោះថ្នាក់អគ្គិភ័យ ព្យុះជើម) ឬកិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រងបន្ទុកដោយថាហេតុ មានជាអាទិ៍ ការ ទទួលខុសត្រូវខាងពាណិជ្ជកម្ម ឬស៊ីវិល ត្រូវកាត់ចេញពីលទ្ធផលនៃការិយបរិច្ឆេទដែល ចំណាយនេះក្លាយជាបន្ទុកត្រូវសង (គឺត្រូវគណនាតាមចំនួនថ្ងៃដែលកិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រង ត្រូវគ្របដណ្តប់នៅក្នុងការិយបរិច្ឆេទ)។

ឃ. កំរៃជើងសារ និងលាភការខាងក្រៅ

កំរៃជើងសារ និងលាភការខាងក្រៅមានដូចជា៖

- កំរៃជើងសារ និងលាភការផ្សេងៗបានបង់នៅបរទេស៖ ចំនួនប្រាក់បង់ថ្លៃសេវាដែល បានផ្តល់ដល់សហគ្រាសបរទេស ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងតែក្នុងករណីដែល ភាពពិតនិងប្រយោជន៍របស់សេវាទាំងនេះត្រូវបានបង្ហាញ ហើយចំនួនទឹកប្រាក់ សោហ៊ុយក៏មិនត្រូវបានបំផ្លើស។
- សួយសារចំពោះសម្បទាន ប្រកាសនីយប័ត្រ អាជ្ញាប័ណ្ណ សញ្ញាផលិត សិទ្ធិអ្នក និង ពន្ធ សិទ្ធិចំលង សួយសារប្រភេទនេះអាចកាត់កងបាន ក្នុងករណីដែលវាមិនមែនជា សំណងនៃលទ្ធកម្មនូវទ្រព្យសកម្មណាមួយ ហើយចំនួនទឹកប្រាក់ក៏មិនត្រូវបានបំផ្លើស។

ង. បេសកកម្ម

សោហ៊ុយបេសកកម្មអាចកាត់កងបាន ប្រសិនបើបេសកកម្មនេះបម្រើអោយអាជីវកម្ម យ៉ាងពិតប្រាកដ ហើយចំនួនទឹកប្រាក់ក៏មិនច្រើនហួសហេតុពេកធៀបទៅនឹងប្រភេទនិង ទំហំរបស់អាជីវកម្ម និងធៀបទៅនឹងប្រាក់ចំណេញដែលសំរេចបាន។ ចំពោះសោហ៊ុយ ចម្រុះ (ជាអាទិ៍ សោហ៊ុយធ្វើដំណើរនិងបេសកកម្មដែលមានលក្ខណៈ បម្រើអាជីវកម្មផង និងធ្វើទេសចរកំសាន្តផង) ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងតែចំពោះ ចំណែកណាដែលមាន លក្ខណៈបម្រើអាជីវកម្មតែម្យ៉ាងតែប៉ុណ្ណោះ។ សោហ៊ុយធ្វើដំណើរនិងបេសកកម្មទៅ បរទេស អាចអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងបាន តែកាលណាប្រយោជន៍សំរាប់សហគ្រាសនៃការ ចំណាយទាំងនេះត្រូវបានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់លាស់។ ដូចគ្នាដែរចំពោះការទៅចូលរួម ឬការ រៀបចំសន្និសីទ សិក្ខាសាលាប្រជុំ សោហ៊ុយចំណាយអាចកាត់កងបានតែក្នុងលក្ខណៈ ដែលសកម្មភាពទាំងនេះជាប់ទាក់ទិនដោយផ្ទាល់ ទៅនឹងអាជីវកម្មរបស់សហគ្រាស។

៤. ពន្ធ និងអាករ

ក. ការិយបរិច្ឆេទត្រូវទទួលរងបន្ទុកពន្ធ ៖

- ចំពោះពន្ធអាករដែលមិនត្រូវបានប្រមូលតាមវិធីដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធទេ នោះ ពន្ធអាករទាំងនេះ គឺជាបន្ទុកនៃការិយបរិច្ឆេទដែលពន្ធអាករទាំងនេះបំពេញ បាននូវលក្ខខណ្ឌនានានៃចំណាយអាចកាត់កងបាន។
- ចំពោះពន្ធអាករដែលត្រូវបានប្រមូលតាមវិធីដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ក្នុង ករណីដែលពន្ធអាករ ទាំងនេះអាចកាត់កងបាន គឺត្រូវកាត់ចេញពីលទ្ធផលនៃ ការិយបរិច្ឆេទដែលពន្ធអាករទាំងនេះត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រមូល ឬក្លាយជាបំណុលត្រូវ សង។

ខ. ពន្ធអាករអាចកាត់កងបានសំរាប់គោលដៅនៃ ពបច សហគ្រាសអាចកាត់កងបាន នូវ ពន្ធអាករទាំងឡាយដែលជាបន្ទុករបស់សហគ្រាស លើកលែងតែប្រាក់រំដោះពន្ធ លើប្រាក់ចំណូល ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល និងពន្ធអប្បបរមា។ ពន្ធអាករដែលអាចកាត់កង បានទាំងនេះរួមមាន ពន្ធប៉ាតង់ពន្ធលើការនាំចូលនិងការនាំចេញ (ពន្ធគយ) អាករ ពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន អាករលើតម្លៃបន្ថែមដែលមិនអាចកាត់កងបាន (អាករលើធាតុចូលដែលមិនអនុញ្ញាតជាឥណទាន) ពន្ធប្រថាប់ត្រាពន្ធតែមប្រើ ពន្ធលើ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូននិងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ..។

គ. ពន្ធអាករដែលត្រូវបានប្រមូលតាមរបៀបកាត់ទុក៖ ពន្ធអាករដែលត្រូវបានប្រមូលតាមរបៀបកាត់ទុក ពុំមែនជាពន្ធដែលជាបន្ទុករបស់សហគ្រាសទេ ប៉ុន្តែគឺជាបន្ទុក របស់អ្នកទទួលចំណូលដែលត្រូវជាប់ពន្ធ (ឧទាហរណ៍៖ ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស)។ ដូច្នេះពន្ធនេះមិនអាចកាត់ចេញពីប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធរបស់គ្រាបានទេ។

៥. បៀវត្ស និងបន្ទុកប្រហាក់ប្រហែល

ក. លក្ខខណ្ឌនៃការកាត់កង៖ ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ប្រាក់បៀវត្សរួចពន្ធនិងអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ដូចមានចែងនៅក្នុងប្រកាសស្តីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សលេខ ៣៩៦ ប្រក.សហវ.ពជ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៧ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ គឺអាចកាត់កងបានទាំងអស់ ក្នុងករណីដែលទឹកប្រាក់ទាំងនេះជាប់ទាក់ទងទៅនឹងការងារពិតប្រាកដ និងមិនហួសហេតុធៀបនឹងសារៈសំខាន់នៃសេវាដែលបានផ្តល់។

ខ. ការិយបរិច្ឆេទត្រូវកត់បញ្ចូលជាបន្ទុក៖ ចំណាយលើបុគ្គលិកមានលក្ខណៈជាបន្ទុកប្រចាំឆ្នាំ និងជាបន្ទុកធម្មតានៃអាជីវកម្ម។ ដោយហេតុនេះ ចំណាយលើបុគ្គលិកត្រូវកាត់ចេញពីលទ្ធផលនៃការិយបរិច្ឆេទដែលបានទទួលរងដោយពិតប្រាកដនូវចំណាយនេះតែប៉ុណ្ណោះ។ ដោយឡែកនៅក្នុងការិយបរិច្ឆេទ អាចមានប្រាក់បៀវត្ស ខ្លះត្រូវបានបើកមុន ឬមិនទាន់បានបើកឱ្យបុគ្គលិក ប្រាក់បៀវត្សទាំងនេះដែលមានលក្ខណៈជាបំណុលប្រាកដប្រជា គឺអាចកាត់កងបានដោយឆ្លងកាត់គណនីបន្ទុកបានពិនិត្យកត់ត្រាមុន ឬគណនីបន្ទុកត្រូវសង។

គ. ប្រភេទផ្សេងៗនៃលាភការ៖

- លាភការនៃបុគ្គលិកទទួលបៀវត្សដែលមិនមែនជាអ្នកគ្រប់គ្រង៖ នេះជាករណីទូទៅ និងដែលមានចែងលំអិតនៅក្នុងប្រកាសស្តីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស
- លាភការនៃម្ចាស់សហគ្រាសឯកបុគ្គលនិងក្រុមគ្រួសារ៖ ប្រាក់ចំណេញដែលសហគ្រាសឯកបុគ្គល សំសម្រេចបាន គឺជាលាភការសំរាប់ការងារបំរើអាជីវកម្មរបស់ម្ចាស់សហគ្រាស និងសហព័ទ្ធរបស់គាត់ និងជាលាភការសំរាប់មូលធនដែលត្រូវបានយកមកវិនិយោគក្នុងអាជីវកម្មផង។ ដូច្នេះការកាត់យកផ្សេងៗដោយម្ចាស់សហគ្រាសនិងសហព័ទ្ធ អាស្រ័យដោយពួកគេមាន សកម្មភាពនៅក្នុងសហគ្រាសនោះ គឺជាការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណេញ និងមិនមែនជាបន្ទុកត្រូវកាត់កងទេ។ ដោយហេតុថាប្រាក់ចំណេញរបស់សហគ្រាសឯកបុគ្គលជាកម្មសិទ្ធិទាំងស្រុងរបស់ម្ចាស់សហគ្រាស ដូច្នេះម្ចាស់សហគ្រាសឯកបុគ្គលត្រូវបាន

អនុញ្ញាតឱ្យដកយកប្រាក់ចំណេញនេះប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនមុនបាន ដោយមិនជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលបន្ថែមលើការបែងចែកភាគលាភទេ។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានមូលដ្ឋាន ត្រឹមត្រូវជឿជាក់ថា ការដកយកមុននូវប្រាក់ចំណេញនេះ ធ្វើឱ្យអាចមានឧបសគ្គរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាច តម្រូវឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធបង់ពន្ធភ្លាមបាន។

- លាភការផ្តល់ឱ្យសមាជិកផ្សេងទៀតនៃក្រុមគ្រួសាររបស់ម្ចាស់សហគ្រាសឯកបុគ្គល៖ លាភការដែលផ្តល់ឱ្យកូន កូនប្រុស កូនស្រី និងសាច់ញាតិឆ្ងាយ របស់ម្ចាស់សហគ្រាស គឺអាចកាត់កងបានដរាបណាវាជាថ្នូរ នៃការងារពិតប្រាកដមានចំនួនទឹកប្រាក់មិនបំផ្លើស និងពិតជាបានបើកឱ្យជាក់ស្តែងមែន។
- លាភការរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងនៃនីតិបុគ្គល៖ ដោយហេតុផលទាំងនេះមានសិទ្ធិត្រួតពិនិត្យ និងសិទ្ធិសម្រេចលាភការដែលពួកគេបានទទួល អាចមានលក្ខណៈបំផ្លើស។ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យអាចប្រើប្រាស់ បានសំរាប់បញ្ជាក់បង្ហាញ និងកំណត់ចំនួននៃការបំផ្លើសនេះ (ភាគនៃលាភការដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជា ការបំផ្លើស គឺជាចំណាយមិនអាចកាត់កងបាន) មានដូចជា៖
 - សារៈសំខាន់នៃសកម្មភាពដែលបានបំពេញដោយអ្នកគ្រប់គ្រង និងការទទួលខុសត្រូវដែលត្រូវបានប្រគល់ឱ្យអ្នកគ្រប់គ្រងនោះ។
 - ការវិវត្តន៍នៃផលរបរ និងប្រាក់ចំណេញពិតរបស់សហគ្រាស។
 - ទំហំសហគ្រាស។
 - ការប្រៀបធៀបលាភការនេះ ជាមួយនឹងលាភការដែលបានផ្តល់ឱ្យបុគ្គល មានការងារស្រដៀងគ្នានៅក្នុងសហគ្រាសមួយទៀតដែលធ្វើអាជីវកម្ម ប្រហាក់ប្រហែលគ្នានៅក្នុងតំបន់ឬជាមួយនឹងលាភការដែលបានផ្តល់ឱ្យអ្នកបំពេញការងារយកបៀវត្សដែលមានឋានៈនៅក្នុងសហគ្រាស។
 - ការប្រៀបធៀបរវាងលាភការសរុបដែលបានផ្តល់ឱ្យទៅអ្នកដឹកនាំនិងបៀវត្សដែលបានផ្តល់ឱ្យបុគ្គលិកទាំងអស់ដែលត្រូវទទួលបៀវត្ស។

៦ វិភាគទានសប្បុរសធម៌

៧ ការប្រាក់

១.២.៩ ចំណាយមិនអាចកាត់កងបាន

លើកលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិផ្ទុយ ក្រៅពីចំណាយដែលបំពេញលក្ខខណ្ឌដូចមានចែងក្នុង ផ្នែក១.២.៨ ចំណាយផ្សេងទៀតទាំងអស់ គឺជាចំណាយមិនអាចកាត់កងបាន និងត្រូវបញ្ចូលមកវិញ សំរាប់គិតលទ្ធផលសារពើពន្ធ។ ចំពោះរំលស់ ឬសំវិធានធនដែលកាត់ត្រាខុសគោលការណ៍ ឬកាត់ ត្រាលើសសហគ្រាសត្រូវបញ្ចូលមកវិញជាលទ្ធផលសារពើពន្ធ។ តាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ ចំណូល ចំណាយដែលមិនអនុញ្ញាតឲ្យដាត់ចេញរួមមាន៖

- ចំណាយគ្មានសក្ខីប័ត្រ ឬវិក្កយបត្រមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់កំណត់
- ចំណាយរំលស់គណនេយ្យ
- ចំណាយមិនពាក់ព័ន្ធសកម្មភាពអាជីវកម្ម
- ចំណាយមិនបានទូទាត់ពេលបិទការិយបរិច្ឆេទមុន
- ចំណាយនៃការិយបរិច្ឆេទបន្ទាប់
- ចំណាយសម្រាប់ការរស់នៅផ្ទាល់ខ្លួន ឬក្រុមគ្រួសារ
- លាភការនៃម្ចាស់សហគ្រាសឯកបុគ្គល និងក្រុមគ្រួសារ
- ការប្រាក់សងឲ្យគណនីម្ចាស់សហគ្រាសឯកបុគ្គល
- ការខាតបង់លើការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិអោយបុគ្គលទាក់ទិន
- ចំណាយដល់បុគ្គលទាក់ទិនប៉ុន្តែមិនបានទូទាត់ក្នុងអំឡុងពេល១៨០ថ្ងៃនៃឆ្នាំសារពើពន្ធ បន្ទាប់
- ការកើនឡើងនូវសំវិធានធន
- ការខាតបង់ពីការលក់ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងតាមគណនេយ្យ
- ចំណាយមិនបានធ្វើការទូទាត់ជាក់ស្តែងដល់បុគ្គលទាក់ទិនក្នុងស្រុកដែលមិនស្ថិតក្រោម របបស្វ័យប្រកាស
- ចំណាយប្រាក់បៀវត្សមិនបានបើកក្នុងកំឡុងពេល៦០ថ្ងៃនៃឆ្នាំសារពើពន្ធបន្ទាប់
- ចំណាយលើអចលនទ្រព្យដែលដាក់ឲ្យតតិយជនប្រើប្រាស់ដោយឥតគិតថ្លៃ

- ចំណាយលើការកសាង ការសម្រាកលំហែ ការទទួលភ្ញៀវ
- អំណោយ និងឧបត្ថម្ភធនផ្សេងៗ
- ការបាត់បង់ និងបន្ទុកផ្សេងៗទាក់ទងនឹងទង្វើមិនធម្មតា នៃការគ្រប់គ្រង
- ចំណាយពន្ធអាករផ្សេងៗមិនអាចកាត់កងបានដូចជា ពន្ធកាត់ទុក ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ចំណាយប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ចំណាយពន្ធអប្បបរមា អតបដែលអាចសុំឥណទានបាន
- ការប្រាក់យឺតយ៉ាវ និងប្រាក់ពន្ធបន្ថែម
- ចំណាយប្រាក់ពិន័យខាងគយ
- ចំណាយប្រាក់ពិន័យអនុវត្តលើបទល្មើសផ្ទាល់ខ្លួនរបស់បុគ្គល
- ប្រាក់ពិន័យពីការល្មើសបទបញ្ញត្តិច្បាប់ស្តីពីថ្លៃ ឬបទបញ្ញត្តិខាងសេដ្ឋកិច្ច
- ប្រាក់ពិន័យដែលជាការដាក់ទោសចំពោះការល្មើសនឹងបទបញ្ញត្តិសាធារណៈ
- ការបោះបង់ចោលនូវឥណទេយ្យ
- ចំណាយលេចធ្លោ ឬស្តុកស្តម្ភហួសហេតុ
- ចំណាយវិភាគទានសប្បុរសធម៌ លើសច្បាប់ពន្ធ
- ចំណាយការប្រាក់លើសច្បាប់ពន្ធ។

១.២.១០ ការប្រាក់ និងវិភាគធានាសង្សារសម័យ

១.២.១០.១ ការប្រាក់¹⁴

ការប្រាក់សំដៅដល់ទឹកប្រាក់ដែលកូនបំណុលត្រូវសងម្ចាស់បំណុល និងដែលជាប់ទាក់ទិន នឹងប្រាក់នានាដែលកូនបំណុលជំពាក់ម្ចាស់បំណុល។ ការប្រាក់ គឺជាតម្លៃនៃការឱ្យខ្ចីប្រាក់ ឬជាតម្លៃនៃការយល់ព្រមមិនតាមទារឥណទានដែលបានផ្តល់ឱ្យជាទំនិញឬសេវា។ ការប្រាក់មាន៖

- ទឹកប្រាក់ដែលបានបង់ ឬ ត្រូវបង់តាមកាតព្វកិច្ចបំណុលដែលមិនមែនជាការបង្វិលសងប្រាក់ដើម។
- ប្រាក់ចុះថ្លៃ បុព្វលាភ ឬការទូទាត់ប្រហាក់ប្រហែលគ្នានេះ។

កំហិតលើការកាត់កងការប្រាក់សំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយ គឺជាចំនួនទឹកប្រាក់ការប្រាក់អតិបរមា ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធនោះ និងដែលត្រូវគណនាតាមរូបមន្ត ដូចខាងក្រោម។ ក្នុងនេះ ចំណាយការប្រាក់ណាដែលមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យយកមកកាត់កងនៅ ក្នុងឆ្នាំចរន្ត អាចយោងជាចំណាយការប្រាក់សំរាប់ឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ទៀតបានសំរាប់ធ្វើការកាត់កងនៅ ក្នុងកំហិតដូចគ្នា រហូតដល់សមតុល្យនៃចំណាយការប្រាក់មិនទាន់អនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់អស់។

ការកំណត់ចំនួនការប្រាក់ អនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយ ត្រូវធ្វើឡើងនៅចុងឆ្នាំជាប់ពន្ធនោះ។

$$\text{កំហិតលើការប្រាក់} = (ក) + (ខ)$$

ក = ៥០% នៃប្រាក់ចំណេញសុទ្ធដែលត្រូវបានគណនា ដោយគ្មានចំណូលការប្រាក់ ឬចំណាយការប្រាក់ ហើយដោយការប្រាក់ត្រូវបានកំណត់តាមកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃផ្នែកនេះ

ខ = ចំណូលការប្រាក់ដែលបានទទួល ឬត្រូវបានទទួលនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

¹⁴ ច្បាប់សារពើពន្ធ មាត្រា១២

១.២.១០.២ វិភាគទានសប្បុរសធម៌¹⁵

ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងនូវវិភាគទានសប្បុរសធម៌ ដែលបានបរិច្ចាគឱ្យដល់ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល និង អង្គការនានា ដែលធ្វើសកម្មភាពមិនស្វែងរកចំណេញ ប៉ុន្តែចំនួនទឹកប្រាក់វិភាគទាន សប្បុរសធម៌ដែលអាចកាត់កងបានសំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយ មិនត្រូវឱ្យលើសពី ៥ ភាគរយ នៃ ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធនៃឆ្នាំជាប់ពន្ធនោះ មុនពេលកាត់កងវិភាគទានសប្បុរសធម៌ឡើយ។ ចំពោះសហគ្រាសធានារ៉ាប់រង កម្រិតទឹកប្រាក់វិភាគទានសប្បុរសធម៌ដែលត្រូវ បានអនុញ្ញាតសំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយគឺ ៥ ភាគរយ នៃបុព្វលាភដុលក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធនោះ។

ចំពោះទឹកប្រាក់វិភាគទានសប្បុរសធម៌ដែលនៅសល់ពីការកាត់កង ទឹកប្រាក់នេះ មិនអាចយោងទៅកាត់កងនៅឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយផ្សេងទៀតបានទេ ពោលគឺត្រូវក្លាយជាចំណាយមិនអាចកាត់កងបានសំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធដែលទឹកប្រាក់នេះបានកើតឡើង។

១.២.១១ រំលស់

១.២.១១.១ រំលស់សារពើពន្ធ

រំលស់ គឺជាការពិនិត្យកត់ត្រាអំពីការសឹករេចជាស្ថាពរនៃទ្រព្យសកម្ម ដែលបណ្តាលមកពី ការប្រើប្រាស់ពីពេលវេលា ពីការផ្លាស់ប្តូរបច្ចេកទេស ឬពីមូលហេតុផ្សេងទៀត។ ក្នុងនេះត្រូវធ្វើការបែងចែកបរិយាទាននៃទ្រព្យសកម្ម ទៅតាមរយៈពេលគ្រោងទុកនៃការប្រើប្រាស់ (អាយុកាលប្រើប្រាស់)ដោយផ្អែកតាមផែនការរំលស់មួយ។ រាល់ការកែប្រែធំៗក្នុងលក្ខខណ្ឌនៃការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសកម្ម តម្រូវឱ្យមានការសើចផែនការរំលស់ដែលកំពុងអនុវត្ត។ សំរាប់គោលដៅនៃពបច ដើម្បីអាចកាត់កងបាន រំលស់ត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌ ៥ យ៉ាង៖

- ១ រំលស់ត្រូវធ្វើតែលើអចលកម្មដែលបានកត់ត្រាក្នុងទ្រព្យសកម្មនៃតារាងតុល្យការរបស់សហគ្រាស
- ២ រំលស់ត្រូវធ្វើតែលើអចលកម្មដែលទទួលរងការសឹករេច
- ៣ រំលស់ត្រូវធ្វើនៅលើមូលដ្ឋាន និងក្នុងដែនកំណត់នៃថ្លៃដើម
- ៤ រំលស់ត្រូវគណនាតាមវិធីរំលស់ស្មើភាគសំរាប់ទ្រព្យសកម្មស្ថិតក្នុងថ្នាក់១ ឬវិធីរំលស់ថយជាលំដាប់សំរាប់ ទ្រព្យសកម្មស្ថិតក្នុងថ្នាក់២ ថ្នាក់៣ និងថ្នាក់៤។

¹⁵ ច្បាប់សារពើពន្ធ មាត្រា១៦

៥ វិស័យត្រូវបានធ្វើយ៉ាងពិតប្រាកដដោយសហគ្រាស។

គោលការណ៍ទី១៖ វិស័យត្រូវធ្វើតែលើអចលកម្មដែលកត់ត្រាក្នុងទ្រព្យសកម្មនៃ តារាងតុល្យការរបស់សហគ្រាស

វិស័យត្រូវធ្វើតែលើអចលកម្មដែលកត់ត្រាក្នុងទ្រព្យសកម្មនៃតារាងតុល្យការរបស់ សហគ្រាស។ សហគ្រាសត្រូវធ្វើវិស័យតែលើអចលកម្មដែលកត់ត្រាក្នុងទ្រព្យសកម្មនៃ តារាងតុល្យការរបស់ខ្លួន។ ចំពោះអចលកម្មដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ចំរុះ (គឺបម្រើអាជីវកម្ម សហគ្រាសផង និងបំរើការងារ ក្រៅអាជីវកម្មផង)៖

ក.សហគ្រាសឯកបុគ្គល៖ ចំពោះការប្រើប្រាស់អចលកម្ម សំរាប់បម្រើតម្រូវ ការផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ម្ចាស់ សហគ្រាសត្រូវបានចាត់ទុកថាបានលក់តាមតម្លៃទីផ្សារឱ្យ ម្ចាស់សហគ្រាស(កត់ត្រាចូលក្នុងផលបន្ទាប់បន្សំ) នូវសេវាមួយដែលជាសេវានៃការ ផ្តល់អចលកម្មសំរាប់បម្រើតម្រូវការផ្ទាល់ខ្លួន របស់ម្ចាស់សហគ្រាស ហើយម្ចាស់ សហគ្រាសត្រូវបានចាត់ទុកថាបានដកយកប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួននូវសេវារបស់សហ គ្រាសនេះ។ ប្រសិនបើអ្នកទទួលបានផលមិនមែនជាម្ចាស់សហគ្រាសនោះគឺ ជាការ លក់សេវានិងការផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ឬ ការធ្វើចំណាយមិនអាចកាត់កងបាន នោះទេ។

ខ.សហគ្រាសនីតិបុគ្គល៖ សហគ្រាសត្រូវបានចាត់ទុកថាបានលក់សេវា និងបានផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ឬបានធ្វើចំណាយមិនអាចកាត់កងបាននៃការប្រើ ប្រាស់អចលកម្មក្នុងគោលដៅមិនមែនអាជីវកម្ម។

ផ្សេងពីនេះទៀត ចំពោះទ្រព្យសកម្មអរូបីនីមួយៗ និងទ្រព្យសកម្មនៅក្នុងថ្នាក់១ ដែលកត់ត្រានៅក្នុងតារាងតុល្យការសហគ្រាស សហគ្រាសត្រូវបើកគណនីទ្រព្យសកម្ម មួយសំរាប់កត់ត្រាលំដាប់ទឹកប្រាក់ដែលជាប់ទាក់ទិននឹងទ្រព្យសកម្មនោះ (ថ្លៃទិញ ទឹកប្រាក់ កាត់បន្ថយ ទឹកប្រាក់បង្វិលសងវិញ ការកែលម្អជាប់លាប់)។ ដោយឡែកចំពោះទ្រព្យសកម្ម រូបីក្នុងថ្នាក់២ ថ្នាក់៣ និងថ្នាក់៤ ដែលបានកត់ត្រាក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មរួមគ្នា សហគ្រាស ត្រូវបើកគណនីសំរាប់ថ្នាក់នីមួយៗ ដោយត្រូវកត់ត្រាចូលនូវ៖

- ចំនួនទឹកប្រាក់ ដែលមិនទាន់បានធ្វើវិស័យ
- ចំនួនទឹកប្រាក់ទាំងអស់ដែលទាក់ទិននឹងលទ្ធកម្មបន្ថែម (ការទិញ បន្ថែម ការទទួល បន្ថែម ការបញ្ចូលបន្ថែម...)
- ចំនួនទឹកប្រាក់ទាំងអស់ដែល ទាក់ទិននឹងការបញ្ចេញទ្រព្យសកម្មក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

២. គោលការណ៍ទី២៖ រំលស់ត្រូវធ្វើតែលើអចលកម្មដែលទទួលបានការសឹករេច

អចលកម្ម ឬទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ គឺជាចំណែក (ឬសមាសភាគ) នៃទ្រព្យសកម្មដែលសំរាប់ប្រើប្រាស់យូរអង្វែងនៅក្នុងសកម្មភាពនៃអង្គភាពអាជីវកម្ម និងដែលរក្សាបាននូវរូបរាងដើម ដដែល ចាប់ពីពេលដាក់ប្រើប្រាស់រហូតដល់ពេលឈប់លែងប្រើការ។ ទ្រព្យសកម្មណាមួយត្រូវស្របតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យទាំងពីរដូចតទៅ ទើបអាចចាត់ទុកជាអចលកម្មបាន៖

ក.គោលដៅ៖ ទ្រព្យសកម្មគ្រប់ប្រភេទ (ចលនទ្រព្យ ឬអចលនទ្រព្យ ទ្រព្យសកម្មរូបី ឬអរូបី) ដែលសហគ្រាសបានទិញឬបានផលិតមិនមែនសំរាប់ប្លែងភាព ឬមិនមែនសំរាប់លក់ (ប្រសិនបើលក់ ទៅវិញគឺលក់នៅក្រោយពេលបានដាក់ប្រើប្រាស់ហើយ) ប៉ុន្តែគឺសំរាប់ប្រើប្រាស់យូរអង្វែង (ឧទាហរណ៍៖ រថយន្តដែលសហគ្រាសលក់រថយន្តទិញមកសំរាប់លក់ទៅវិញគឺជាចំណែកមួយនៃ ការទិញនិងស្តុក រថយន្ត ប្រើប្រាស់សំរាប់បំពេញតម្រូវការផ្ទៃក្នុងរបស់សហគ្រាស គឺជាអចលកម្ម)

ខ.រយៈពេល៖ ការរក្សាទុកទ្រព្យសកម្មនៅក្នុងអង្គភាពអាជីវកម្មត្រូវបានកំណត់ថាជាប់លាប់ ប្រសិនបើមានរយៈពេលលើសពី ១ ឆ្នាំ ដោយគិតចាប់តាំងពីពេលដាក់ប្រើប្រាស់ដំបូង។

អចលកម្មដែលអាចរំលស់បាន គឺជាអចលកម្មដែលមានភាពប្រើការបានត្រូវចុះថយជាធម្មតាទៅតាមពេលវេលា ដោយសារបាតុភូតនៃភាពសឹករេច ឬភាពចាស់ទៅៗ ភាពមិនស្របទៅតាមលក្ខខណ្ឌ ប្រែប្រួលថ្មីនៃបច្ចេកទេសឬសេដ្ឋកិច្ច និងមូលហេតុផ្សេងទៀត។ អចលកម្មអាចរំលស់បាន មានជាអាទិ៍៖

- អចលកម្មរូបី៖ ដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រា ១៣ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃចសព អចលកម្មរូបី (ឬទ្រព្យសកម្មរូបី) ដែលអាចរំលស់បាន គឺទ្រព្យសកម្មរូបីប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្ម ដែលតែងតែបាត់បង់តំលៃដោយការប្រើប្រាស់ឬភាពហួសសម័យ។ ដីធ្លីមិនមែនជាទ្រព្យអាចរំលស់បានទេ ប៉ុន្តែ វីរក្នុងដីជាទ្រព្យអាចរំលស់បាន។
- អចលកម្មអរូបី៖ អចលកម្មអរូបីជាអាទិ៍មានដូចខាងក្រោមនេះ (ប៉ុន្តែមានអចលកម្មមួយចំនួនមិនអាច រំលស់បានទេ ដូចជាសិទ្ធិធ្វើពាណិជ្ជកម្ម សិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីធ្លី...
- សោហ៊ុយបង្កើតសហគ្រាស
- សោហ៊ុយស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍

- ប្រកាសនីយប័ត្រ ពាណិជ្ជសញ្ញា អាជ្ញាប័ណ្ណ សម្បទាន កម្មវិធីកុំព្យូទ័រ
- មូលនិធិពាណិជ្ជកម្ម
- អចលកម្មអរូបីផ្សេងទៀត។
- អចលកម្មហិរញ្ញវត្ថុ៖ មូលបត្រ ភាគកម្ម និងអចលកម្មហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗ មិនអាចរំលស់បានទេ ពីព្រោះវាមិនសឹករេចទៅតាមការប្រើប្រាស់ ឬទៅតាមពេលវេលាឡើយ។

គោលការណ៍ទី៣៖ រំលស់ត្រូវធ្វើនៅលើមូលដ្ឋាន និងក្នុងដែនកំណត់នៃថ្លៃដើម

រំលស់ត្រូវធ្វើឡើងនៅលើមូលដ្ឋាននៃថ្លៃដើមនៃទ្រព្យសកម្មដែលត្រូវរំលស់។ ដូច្នេះ ទឹកប្រាក់បូកយោងនៃរំលស់ដែលបានអនុវត្តលើទ្រព្យសកម្មណាមួយមិនអាចលើសពីថ្លៃដើមនៃទ្រព្យសកម្មនោះបានទេ ទោះបីតម្លៃគិតគូរថ្មីធំជាងថ្លៃដើមក៏ដោយ។ ថ្លៃដើម គឺជាតម្លៃពីដំបូងនៃ អចលកម្មដែលត្រូវបានកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យ។ តំលៃពីដំបូងដែលជាតំលៃទ្រព្យសកម្មនៅពេល និងនៅទីកន្លែង ដែលទ្រព្យសកម្មនោះត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងបេតិកភ័ណ្ឌរបស់សហគ្រាសក៏ហៅបានដែរថា បរិយាទានប្រវត្តិសាស្ត្រ។

ការធ្វើរំលស់ទ្រព្យសកម្ម

ក. រំលស់ទ្រព្យសកម្មអរូបី¹⁶៖ ចំពោះទ្រព្យសកម្មអរូបី (ឬអចលកម្មអរូបី) ដែលមានអាយុកាល មានកំណត់ (ជាអាទិ៍ ប្រកាសនីយប័ត្រតក្កកម្ម សិទ្ធិចំលង គំនូរប្លង់ គំរូសិទ្ធិអាជីវកម្ម...) អត្រារំលស់លើទ្រព្យសកម្មនីមួយៗ ត្រូវគណនាដោយផ្អែកលើអាយុកាលរបស់ទ្រព្យសកម្មនោះតាមវិធី រំលស់ស្មើភាគ ។ ប្រសិនបើអាយុកាលនៃទ្រព្យសកម្មអរូបីមិនអាចកំណត់បាន រំលស់ប្រចាំឆ្នាំត្រូវ អនុវត្តតាមអត្រា ១០ ភាគរយ នៃតំលៃទ្រព្យសកម្មអរូបី។

ខ. រំលស់ធនធានធម្មជាតិ¹⁷៖ ចំពោះធនធានធម្មជាតិមានជាអាទិ៍ ប្រេងកាត ឧស្ម័នធម្មជាតិ រំលស់ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ៖

- ចំណាយក្នុងការរុករកនិងអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងនោះមានទាំងការប្រាក់ដែលជាប់ទាក់ទងដល់ចំណាយនោះផង ត្រូវបូកបញ្ចូលក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មនៃធនធាននោះ។

¹⁶ មាត្រា១៤ នៃច្បាប់សារពើពន្ធ

¹⁷ មាត្រា១៥ នៃច្បាប់សារពើពន្ធ

- ទឹកប្រាក់រំលស់លើធនធានធម្មជាតិនីមួយៗ ដែលត្រូវដាត់ចេញនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ
ណាមួយ ត្រូវ គណនាឡើងដោយយកសមតុល្យនៃគណនីធនធានធម្មជាតិទៅ
គុណនឹងផលចែករវាងបរិមាណដែលបានផលិតចេញពីធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងឆ្នាំ
នោះ និងចំនួនប៉ាន់ស្មាននៃផលិតផលសរុប ដែលអាចទាញយកបានពីធនធាន
នោះ ។

គ. រំលស់ទ្រព្យសកម្មប្រើ¹⁸៖ ប្រើវិធីរំលស់ពីរបែប គឺវិធីរំលស់ស្មើភាគ និងវិធីរំលស់
ថយជាលំដាប់។ ទ្រព្យសកម្មអរូបីត្រូវបានបែងចែកជាបួនថ្នាក់៖

ថ្នាក់១៖ រួមមាន អគារ រចនាសម្ព័ន្ធរបស់អគារ និងសំណង់ដែលជាសមាស
ភាគនៃអគារ នោះ ។ ទ្រព្យសកម្មនីមួយៗនៅក្នុងថ្នាក់នេះ ត្រូវធ្វើរំលស់ដោយឡែក
ពីគ្នា តាមវិធីរំលស់ស្មើភាគ តាមអត្រា ៥ ភាគរយ ក្នុងមួយឆ្នាំនៃបរិយាទានលទ្ធកម្ម
(ថ្លៃដើម)។

ថ្នាក់២៖ រួមមាន កុំព្យូទ័រ ប្រព័ន្ធពត៌មានអេឡិចត្រូនិច និងបរិក្ខារទុកដាក់ទិន្ន
យ។ ទ្រព្យសកម្មនៅក្នុងថ្នាក់នេះ ត្រូវធ្វើរំលស់តាមវិធីរំលស់ថយចុះជាលំដាប់ តាម
អត្រា ៥០ភាគរយ នៃ មូលដ្ឋានរំលស់នៅក្នុងមួយឆ្នាំ។

ថ្នាក់៣៖ រួមមាន រថយន្ត រថយន្តដឹកទំនិញ គ្រឿងសង្ហារឹម និងបរិក្ខារការិយា
ល័យ។ ទ្រព្យ សកម្មនៅក្នុងថ្នាក់នេះ ត្រូវធ្វើរំលស់តាមវិធីរំលស់ថយចុះជាលំដាប់
តាមអត្រា ២៥ភាគរយ នៃ មូលដ្ឋានរំលស់នៅក្នុងមួយឆ្នាំ។

ថ្នាក់៤៖ រួមមាន រាល់គ្រប់ប្រភេទនៃទ្រព្យសកម្មប្រើដទៃផ្សេងៗទៀត។ ទ្រព្យ
សកម្មនៅក្នុងថ្នាក់ នេះត្រូវធ្វើរំលស់តាមវិធីរំលស់ថយចុះជាលំដាប់ តាមអត្រា ២០
ភាគរយ នៃមូលដ្ឋាន រំលស់ នៅក្នុងមួយឆ្នាំ។ ការធ្វើរំលស់ទ្រព្យក្នុងថ្នាក់២ ថ្នាក់៣
និងថ្នាក់៤ ត្រូវអនុវត្តតាមវិធីរំលស់ថយចុះជាលំដាប់។

វិធីគណនាទឹកប្រាក់រំលស់ដែល ត្រូវកាត់បន្ថយសំរាប់ថ្នាក់នីមួយៗ ត្រូវអនុ
វត្តដូចតទៅ៖ ទឹកប្រាក់រំលស់ត្រូវកាត់បន្ថយ = មូលដ្ឋានរំលស់ X អត្រារំលស់សំរាប់
ថ្នាក់នីមួយៗ មូលដ្ឋានរំលស់ = ទឹកប្រាក់ដែលមិនទាន់រំលស់នៅដើមឆ្នាំ+ ទឹកប្រាក់
បន្ថែមក្នុងឆ្នាំសារពើពន្ធ - ទឹកប្រាក់ដែលបានដកចេញក្នុងឆ្នាំសារពើពន្ធ

ទឹកប្រាក់ដែលមិនទាន់រំលស់នៅដើមឆ្នាំ = មូលដ្ឋានរំលស់ - ទឹកប្រាក់
រំលស់ដែលត្រូវកាត់

¹⁸ មាត្រា១៣ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃចសព

**គោលការណ៍ទី៤៖ ការរំលស់ទ្រព្យសកម្មអរូបីតាមវិធីស្មើភាគសម្រាប់ទ្រព្យសកម្ម
ថ្នាក់១ និងវិធីរំលស់ថយជាលំដាប់សម្រាប់ទ្រព្យសកម្មថ្នាក់២ ៣ និង៤**

១. ការរំលស់លើអគារ រចនាសម្ព័ន្ធរបស់អគារ និងសមាសភាគជាមូលដ្ឋាននៃអគារ (ទ្រព្យសកម្ម ថ្នាក់១ ត្រូវបានកំណត់អាយុកាលប្រើប្រាស់រយៈពេល២០ឆ្នាំ) ត្រូវគណនាតាមវិធីរំលស់ស្មើភាគ តាមអត្រា៥ ភាគរយ នៃ បរិយាទានលទ្ធកម្ម។

២.ចំណុចផ្ដើមរំលស់៖ រំលស់ត្រូវធ្វើឡើងចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃទ្រព្យសកម្មត្រូវបានដាក់ប្រើប្រាស់។

៣.ចំណុចបញ្ចប់រំលស់៖ តាមធម្មតាចំណុចបញ្ចប់គឺកាលបរិច្ឆេទ ដែលទ្រព្យសកម្មត្រូវបានរំលស់អស់ (នៅពេលនោះ ទឹកប្រាក់រំលស់បូកយើងត្រូវស្មើនឹងថ្លៃដើមនៃទ្រព្យសកម្ម)។ ចំណុចបញ្ចប់ក៏ អាចកើតមានឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទរំលស់អស់នេះដែរ ដូចក្នុងករណីនៃការបញ្ចេញទ្រព្យសកម្ម របស់សហគ្រាសដោយការលក់ ការដាក់ឱ្យទៅជាកាកសំណល់ ឬការបំផ្លាញចោល។

៤. ទឹកប្រាក់រំលស់ប្រចាំឆ្នាំត្រូវគណនាឡើងដោយយកថ្លៃដើម (បរិយាទានប្រវត្តិសាស្ត្រ) នៃទ្រព្យសកម្ម គុណនឹងអត្រារំលស់នៃទ្រព្យនោះ។ ដោយឡែកសំរាប់៖

ក.ឆ្នាំចាប់ផ្ដើមរំលស់ទឹកប្រាក់រំលស់ត្រូវគិតស្មើនឹងទឹកប្រាក់រំលស់ប្រចាំឆ្នាំ (គិតមួយឆ្នាំពេញ)

ខ. ឆ្នាំបញ្ចប់រំលស់៖

- ក្នុងករណីទ្រព្យសកម្មត្រូវបានបញ្ចេញពីសហគ្រាស ទឹកប្រាក់រំលស់ត្រូវស្មើនឹងសូន្យ។
- ក្នុងករណីទ្រព្យសកម្មបានដល់ចុងបញ្ចប់អាយុកាលប្រើប្រាស់របស់វា ទឹកប្រាក់រំលស់ត្រូវស្មើនឹងសមតុល្យមិនទាន់រំលស់អស់នៃគណនីទ្រព្យសកម្មនៃទ្រព្យត្រូវរំលស់។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើ សមតុល្យនេះមានទំហំធំជាងទឹកប្រាក់រំលស់ប្រចាំឆ្នាំ (ឧទាហរណ៍៖ មានការកែ លំអដាច់លាប) ទ្រព្យសកម្មជាប់ទាក់ទិនត្រូវបានចាត់ទុកថាបានកើនអាយុកាលប្រើប្រាស់ និងត្រូវបានធ្វើរំលស់ ជាបន្តទៀតរហូតដល់សមតុល្យនេះតូចជាងទឹកប្រាក់រំលស់ប្រចាំឆ្នាំ ទើបធ្វើរំលស់ឱ្យអស់ដើម្បីបញ្ចប់រំលស់តែម្តង។
- ការរំលស់ទ្រព្យសកម្មអរូបីតាមវិធីរំលស់ថយជាលំដាប់។

សំរាប់ទ្រព្យសកម្មក្នុងថ្នាក់២ ថ្នាក់៣ និងថ្នាក់៤ សហគ្រាសត្រូវបង្កើតគណនីទ្រព្យសកម្ម បញ្ចូលគ្នាសំរាប់ថ្នាក់នីមួយៗនៃទ្រព្យសកម្មហើយសហគ្រាសត្រូវកត់ត្រាតម្លៃមិនទាន់រំលស់ អស់នៃទ្រព្យសកម្មទាំងអស់ក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មបញ្ចូលគ្នានៃថ្នាក់នីមួយៗនោះ។

សំរាប់ទ្រព្យសកម្មទើបដាក់ប្រើប្រាស់៖ សម្រាប់គោលដៅនៃការគណនាទឹកប្រាក់រំលស់អាចកាត់កងបាន បើសិនទ្រព្យសកម្មណាមួយទើបតែត្រូវបានដាក់ប្រើប្រាស់ នៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធសហគ្រាសត្រូវកត់បញ្ចូលទៅក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មបញ្ចូលគ្នា នាថ្ងៃដាក់ប្រើប្រាស់ទ្រព្យសកម្មនោះ នូវសមតុល្យនៃគណនីទ្រព្យសកម្មនៃទ្រព្យដែលត្រូវបញ្ចូល។

គោលការណ៍ទី៥៖ រំលស់ត្រូវបានធ្វើយ៉ាងពិតប្រាកដដោយសហគ្រាស

ទោះបីនៅក្នុងការិយបរិច្ឆេទនីមួយៗ សហគ្រាសត្រូវចាត់ចែងធ្វើជំរឿន និងវាយតម្លៃទៅតាមតម្លៃពិតបច្ចុប្បន្ននូវទ្រព្យសកម្មទាំងអស់របស់ខ្លួនក៏ដោយដូចជាការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌឧលំអិត ជាគោលការណ៍ សហគ្រាសពុំអាចធ្វើការកែតម្រូវ អ្វីទៅលើតួលេខតំលៃនៃទ្រព្យទាំងនេះសំរាប់ គោលដៅខាងពន្ធដារបានទេ ពីព្រោះ៖

- ក. ប្រសិនបើតំលៃកត់ត្រាក្នុងតារាងតុល្យការទាបជាងតម្លៃក្នុងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌស្របតាម គោលការណ៍ ប្រុងប្រយ័ត្ន តម្លៃកត់ត្រាក្នុងតារាងតុល្យការនេះត្រូវរក្សាទុកនៅដដែល លើកលែងតែក្នុងករណីដែល ច្បាប់បានកំណត់។
- ខ. ប្រសិនបើតំលៃកត់ត្រាក្នុងតារាងតុល្យការខ្ពស់ជាងតម្លៃក្នុងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌតម្លៃកត់ត្រាក្នុង តារាងតុល្យការនេះ ក៏ត្រូវរក្សាទុកនៅដដែលដែរ (ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធមិនអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងសំវិធានធនទេ) លើកលែងតែក្នុងករណីប្រែប្រួលធំដុំក្នុងលក្ខខណ្ឌប្រើប្រាស់អចលកម្មករណីទ្រព្យ សកម្មត្រូវបានបញ្ចេញពីសហគ្រាស និងបញ្ចេញពីបញ្ជីគណនេយ្យ និងករណីដែលច្បាប់បាន កំណត់។

នៅក្នុងការិយបរិច្ឆេទនីមួយៗ សហគ្រាសត្រូវធ្វើនូវរាល់ការរំលស់សំរាប់ធានាការសឹករេចនៅក្នុងការិយបរិច្ឆេទនោះ ទោះបីក្នុងការិយបរិច្ឆេទនោះសហគ្រាសគ្មានចំណេញ ឬមានចំណេញមិនគ្រប់គ្រាន់ក៏ដោយ។

- ក. ដើម្បីអាចកាត់កងបាន រំលស់ត្រូវតែបានកត់ត្រានៅក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យរបស់សហគ្រាសមុនការផុតរយៈពេលដែលសហគ្រាស ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ។

ខ.សហគ្រាសមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យ លើកពេលរំលស់ទ្រព្យសកម្មណាមួយរបស់ខ្លួនទេ (ឧទាហរណ៍ ក្នុង ពេលមានការខាតបង់)

គ.ប្រាក់រំលស់ឬភាគនៃប្រាក់រំលស់សំរាប់ការិយបរិច្ឆេទ ណាមួយដែលពុំបានចុះបញ្ជីគណនេយ្យនៅពេលបិទការិយបរិច្ឆេទនោះ គឺត្រូវខាតបង់ជាស្ថាពរដោយពុំអាចយកទៅកាត់កងក្នុង លទ្ធផលការិយបរិច្ឆេទផ្សេង ទៀតបានឡើយ។

១.២.១១.២ រំលស់ពិសេស

រំលស់ពិសេសគឺជាចំនួនដែលអាចកាត់កងក្នុងឆ្នាំទី១ នៃការទិញឬនាពេលក្រោយមកទៀតនៅឆ្នាំទី១ នៃការដាក់ប្រើប្រាស់ទ្រព្យប្រើ ដោយគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ២ ខាងក្រោមនេះ ។ ចំនួនដែលអាចកាត់កងបាននេះស្មើនឹង ៤០ ភាគរយនៃតម្លៃមូលធននៃទ្រព្យប្រើថ្មី ឬទ្រព្យប្រើប្រាស់រួចដែលបានដាក់ប្រើប្រាស់ក្នុងផលិតកម្មនិងការកែច្នៃ។ រំលស់ពិសេសនឹងកាត់បន្ថយតម្លៃមូលធននៃទ្រព្យប្រើ ដែលអាចប្រើប្រាស់សំរាប់ការធ្វើរំលស់ជាធម្មតា។

រំលស់ពិសេសនៃទ្រព្យប្រើ នឹងត្រូវបានយកមកកាត់កងដើម្បីកំណត់ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធរបស់គម្រោងវិនិយោគដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ឆ្នាំសារពើពន្ធប្រសិនបើអ្នកវិនិយោគមិនជ្រើសយកការប្រើប្រាស់សិទ្ធិទទួល រយៈពេលលើកលែងពន្ធដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ៤នៃមាត្រា ២០ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃចសព។

ទ្រព្យប្រើដែលបានទទួលនូវការកាត់កងរំលស់ពិសេស ត្រូវដាក់ប្រើប្រាស់យ៉ាងតិចបំផុត ៤ ឆ្នាំសារពើពន្ធ បន្ទាប់ពីឆ្នាំសារពើពន្ធដែលរំលស់ពិសេសត្រូវបានកាត់កង។ ប្រសិនបើទ្រព្យប្រើ នោះត្រូវបានឈប់ប្រើប្រាស់មុនរយៈពេលនេះ អ្នកវិនិយោគត្រូវកត់ត្រាបញ្ចូលក្នុងប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធវិញនូវចំនួនមួយស្មើនឹងទឹកប្រាក់រំលស់ពិសេសដែលបានកាត់កង កាត់បន្ថយដោយចំនួន មួយស្មើនឹង ២ ភាគរយ នៃទឹកប្រាក់រំលស់ពិសេសដែលបានកាត់កងសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬ ចំណែកនៃខែដែលទ្រព្យនោះត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់។ ចំនួននេះនឹងមិនប៉ះពាល់តម្លៃពិតគណនេយ្យនៃទ្រព្យប្រើ សម្រាប់ការកំណត់ផលចំណេញពីមូលធនជាប់ពន្ធ តាមមាត្រា៧ នៃ ចសព។

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅនៃសាខាពន្ធដារខេត្តកែប

២.១ សញ្ញាសម្គាល់

រូបភាពទី១៖ និមិត្តសញ្ញានៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

រូបភាពទី២៖ អគារការិយាល័យសាខាពន្ធដារខេត្តកែប

២.២ ប្រវត្តិ និងទីតាំងភូមិសាស្ត្រ

រូបភាពទី៣៖ អគារការិយាល័យសាខាពន្ធដារខេត្តកែប (មើលពីលើ)

ដូចបានចែងក្នុងប្រកាសលេខ០៤៦ប្រក. សហវ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩៨ ស្តីពីការបង្កើតសាខាពន្ធដារក្រុងកែបរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងយោងមាត្រា១៤នៃអនុក្រឹត្យលេខ ១៣៤អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតម្លើងនាយកដ្ឋានពន្ធដារអោយទៅជាអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ នៅរាជធានីភ្នំពេញ និងត្រូវការបង្កើតសាខាពន្ធដារខេត្តនីមួយៗ និងខណ្ឌនីមួយៗនៅរាជធានីភ្នំពេញ ស្ថិតនៅក្រោមចំណុះដោយផ្ទាល់របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ សាខាពន្ធដារខេត្តកែបត្រូវបានបង្កើត។

២.៣ បេសកកម្ម

សាខាពន្ធដារខេត្តកែប ចំណុះអោយអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារមានបេសកកម្មជាមុខដូចជា :

- ប្រមូលពន្ធចំណូលដោយអនុវត្តតាមច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ និងបទប្បញ្ញត្តិនានាដែលមានជាធរមាន។
- បង្កើនចំណូលសារពើពន្ធ សម្រាប់ធានាឲ្យការកើនឡើងនៃចំណាយថវិកាជាតិ។

- ផ្តល់សេវាកម្មអ្នកជាប់ពន្ធ ដូចជា ការផ្តល់ព័ត៌មាន អប់រំ និងពន្យល់ណែនាំ ដើម្បីធានាការអនុវត្តច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនានាស្តីពី សារពើពន្ធឲ្យទាន់ពេលវេលា និងអាចទុកចិត្តបានដើម្បីធានាឲ្យការអនុវត្តច្បាប់ត្រឹមត្រូវ។
- អនុវត្តកម្មវិធីចាប់បង្ខំដោយការធ្វើសវនកម្ម ការអនុវត្តវិធានការតឹងទារ និងការស៊ើបអង្កេតចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធដែលមិនប្រតិបត្តិត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនានាស្តីពីសារពើពន្ធ។
- អនុវត្តគោលការណ៍យុត្តិធម៌ក្នុងកម្មវិធីរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដើម្បីបង្កើនការជឿទុកចិត្ត និងធានាការអនុវត្តច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនានាស្តីពីសារពើពន្ធ។

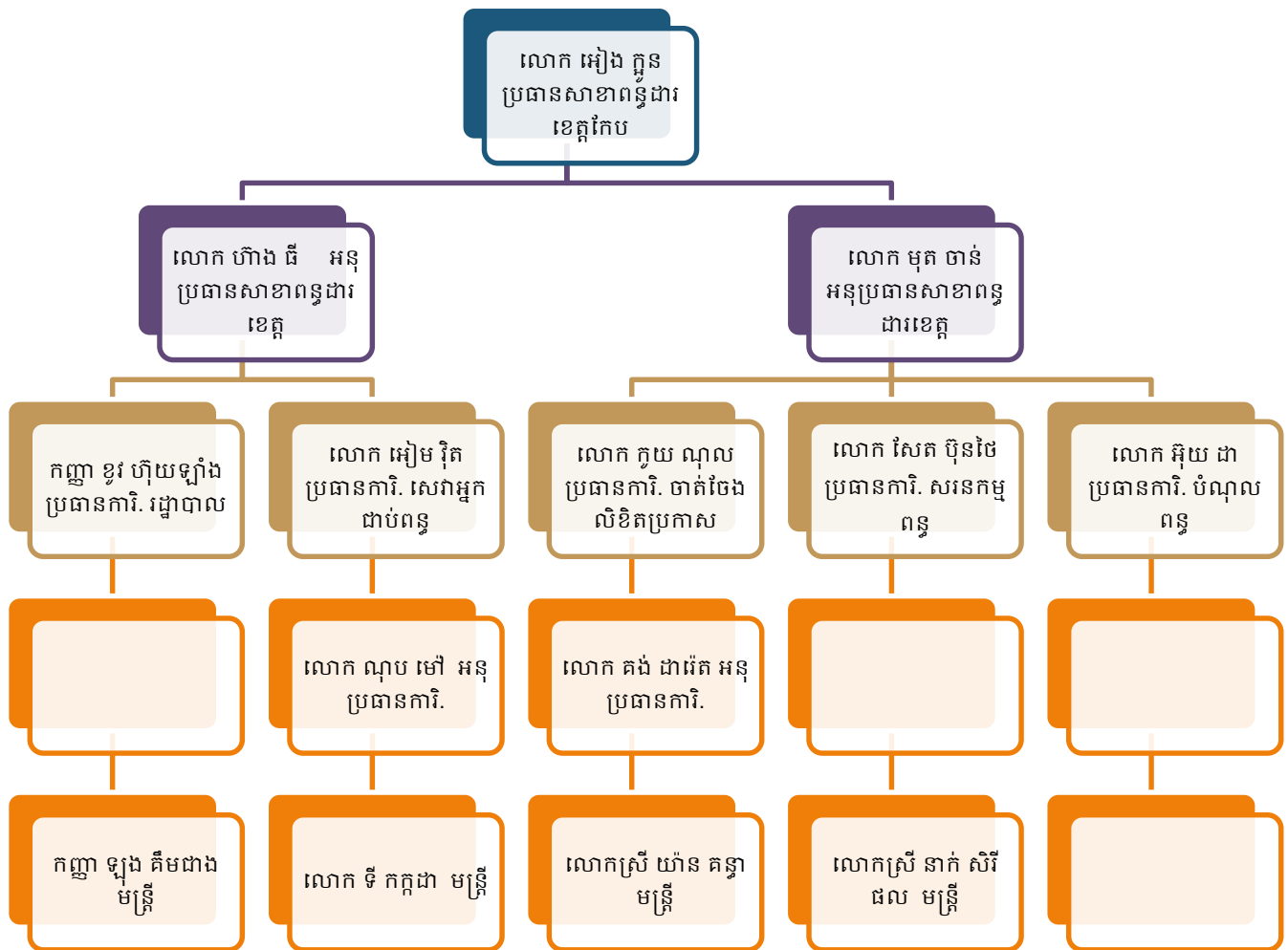
២.៤ ចក្ខុវិស័យ និងការកំណត់គោលដៅអនាគត

ចក្ខុវិស័យធ្វើឲ្យមានការទទួលស្គាល់ ការគោរពពីសំណាក់អ្នកជាប់ពន្ធចំពោះភាពត្រឹមត្រូវ និងគុណភាពនៃការគ្រប់គ្រង។ ដើម្បីសម្រេចបាននូវចក្ខុវិស័យនេះ ត្រូវមានការកំណត់គោលដៅខាងក្រោម៖

- ធ្វើឲ្យសម្រេចបាននូវការអនុវត្តច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិនានាស្តីពីសារពើពន្ធ បង្កើនចំណូលសារពើពន្ធ តាមការអនុវត្តដ៏ត្រឹមត្រូវនូវច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិនានាស្តីពីសារពើពន្ធ និង ត្រូវបង់គ្រប់គ្រាន់ចូលថវិកាជាតិសម្រាប់ធានាឲ្យមានការកើនឡើងនៃការចំណាយថវិកាជាតិ។
- ផ្តល់សេវា និងការអប់រំ ដល់អ្នកជាប់ពន្ធឲ្យទាន់ពេលវេលានិងអាចទុកចិត្តបានជាមួយនិងការបន្ថយចំណាយរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បីធានាឲ្យការអនុវត្តតាមច្បាប់សារពើពន្ធបានត្រឹមត្រូវ។
- អនុវត្តកម្មវិធីចាប់បង្ខំ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ និងស្មើភាពគ្នាចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធដែលមិនគោរពច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីសារពើពន្ធ។
- អនុវត្តគោលការណ៍យុត្តិធម៌ក្នុងកម្មវិធីរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដើម្បីបង្កើនជំនឿទុកចិត្ត និងធានាការអនុវត្តន៍តាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីសារពើពន្ធ។
- បន្ថយការចំណាយរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងការរៀបចំកម្មវិធី និងកិច្ចរៀបចំកម្មវិធី និងកិច្ចដំណើរការរបស់ខ្លួនធ្វើឲ្យមានភាពសាមញ្ញ ចំពោះតម្រូវការផ្សេងៗនិងបន្ថយចំណាយរបស់លោកអ្នក។
- បង្កើនសមត្ថភាព ចំណេះដឹងដល់មន្ត្រីពន្ធដារជាប្រចាំ ដើម្បីបំពេញការងារឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព។

- បង្កើនប្រសិទ្ធភាពក្នុងការគ្រប់គ្រង តាមរយៈពេលនយោបាយ កិច្ចដំណើរការងារ និងប្រព័ន្ធការងារដែលមានភាពច្បាស់លាស់ ទំនើប និងមានភាពទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ចំពោះការងារខ្លួន។

២.៥ រចនាសម្ព័ន្ធ

រូបភាពទី៤៖ រចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលរបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែបសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩

២.៦ តួនាទី និងភារកិច្ច

២.៦.១ តួនាទី និងភារកិច្ចរួម

តួនាទីនិងភារកិច្ចរួមមានជាអាទិ៍ដូចតទៅ៖

- រៀបចំគោលនយោបាយសារពើពន្ធនិងការប្រមូលពន្ធប្រភេទបង់ចូលថវិកាជាតិ
- រៀបចំសេចក្តីព្រៀងច្បាប់លិខិតបទដ្ឋាននានា ស្តីពីពន្ធដារកំណត់បញ្ជី ចាំបាច់នានា និងលិខិតយុត្តិការដែលអ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកត្រូវកាន់រក្សាទុក និងផ្តល់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។
- កំណត់មូលដ្ឋានគិតពន្ធលើអ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកដោយពឹងផ្អែកទៅលើការអង្កេត និងការផ្តិតព័ត៌មាន។
- គណនានិងប្រមូលប្រាក់ពន្ធបន្ថែមពន្ធប្រថាប់ត្រាការប្រាក់និងចំណូលផ្សេងៗ។
- កសាងកម្មវិធីនិងអនុវត្តការងារសវនកម្មចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធ។
- ទទួលបន្ទុកសហប្រតិបត្តិការជាតិនិងអន្តរជាតិ។
- អនុវត្តទោសទណ្ឌតាមច្បាប់របស់អ្នកជាប់ពន្ធនិងភ្នាក់ងារកាត់ទុកលើសបទបុបញ្ញត្តិនានាស្តីពីពន្ធដារ។
- ចូលរួមរៀបចំគម្រោងថវិការប្រចាំឆ្នាំនីមួយៗ។

២.៦.២ តួនាទី និងភារកិច្ចតាមការិយាល័យ

នៅក្នុងសាខាពន្ធដារខេត្តកែប មាន៥ការិយាល័យគឺ៖

១. ការិយាល័យសេវាអ្នកជាប់ពន្ធ
២. ការិយាល័យចាត់ចែងលិខិតប្រកាស
៣. ការិយាល័យរដ្ឋបាល
៤. ការិយាល័យសវនកម្មពន្ធ
៥. ការិយាល័យបំណុលពន្ធ

តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ការិយាល័យទាំង៥ នៃសាខាខេត្តកែប ក៏ដូចជាតាមបណ្តាខេត្តផ្សេងៗនិងរាជធានីភ្នំពេញដែរ ជាទូទៅដូចគ្នានឹងតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងពន្ធដារដែរ និងមានតួនាទី និងភារកិច្ចបន្ថែមក្នុងការគ្រប់គ្រង និងប្រមូលពន្ធលើអ្នកជាប់ពន្ធក្នុងរបបស្វ័យប្រ

កាសនិងប្រភេទពន្ធមួយចំនួនទៀត។ នៅសាខាពន្ធដារខេត្តកែបមានតួនាទី និងភារកិច្ចផ្សេងៗគ្នា ហើយបែងចែកដូចខាងក្រោមនេះ៖

២.៦.២.១ ការិយាល័យសេវាអ្នកជាប់ពន្ធ និងចុះបញ្ជី

ការិយាល័យនេះមានតួនាទី និងភារកិច្ចផ្ទាល់ដូចជា៖

- អនុវត្តការផ្តល់សេវាអ្នកជាប់ពន្ធប្រកបដោយគុណភាពប្រសិទ្ធភាពនិងស័ក្តិសិទ្ធភាព។
- ផ្តល់សេវាពាក់ព័ន្ធកាតព្វកិច្ចពន្ធដារជូនអ្នកជាប់ពន្ធដូចជា ការផ្តល់ប្រឹក្សា និងការផ្តល់ព័ត៌មាននិងឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដារ។
- សហការរៀបចំសិក្ខាសាលាការបណ្តុះបណ្តាលនឹងវិស័យសំខាន់ៗដើម្បីទទួលបាននូវសំណូមពរនិងសេចក្តីត្រូវការរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ។
- ចុះបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធចេញបណ្ណប៉ាតង់កាន់កាប់ថែរក្សាបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធចុះបញ្ជីពន្ធលើអចលនទ្រព្យនិងចេញវិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីតាមប្រភេទពន្ធនានា ដែលតម្រូវដោយច្បាប់និងកត់ត្រាទិន្នន័យបច្ចុប្បន្នភាពអ្នកជាប់ពន្ធក្នុងប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ។
- បញ្ចូលទិន្នន័យរបស់អ្នកជាប់ពន្ធទៅក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ។
- រៀបចំស្ថិតិអ្នកជាប់ពន្ធនិងវាស់ស្ទង់មតិអ្នកជាប់ពន្ធទាក់ទិននឹងគុណភាពសេវាដែលបានផ្តល់អោយ។
- ទទួលបន្ទុកក្នុងការប្រមូលពន្ធមានជាដូចជា ពន្ធប្រថាប់ត្រាលើកិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាដែលប្រើប្រាស់ដោយថវិការដ្ឋ និងលើការផ្ទេរភាគហ៊ុនពាក់ព័ន្ធអ្នកជាប់ពន្ធតូចឬមធ្យមពន្ធលើឈ្នួលផ្ទះនិងដី នឹងពន្ធតែមប្រើ។
- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាពការងាររបស់ការិយាល័យប្រចាំខែត្រីមាសឆមាសនិងឆ្នាំជូនប្រធានសាខា។
- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀតតាមការកំណត់របស់លោកប្រធានសាខាពន្ធដារខេត្តកែប។
- ការប្រមូលពន្ធមានដូចជា ពន្ធប្រថាប់ត្រាលើកិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ លើការផ្ទេរភាគហ៊ុនពាក់ព័ន្ធអ្នកជាប់ពន្ធតូច និងមធ្យម ពន្ធតែមប្រើ និងជួយបន្ថែមក្នុងការប្រមូលពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ។
- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀតតាមការកំណត់របស់លោកប្រធានសាខាពន្ធដារខេត្តកែប។

២.៦.២.២ ការិយាល័យចាត់ចែងលិខិតប្រកាស

ការិយាល័យនេះមានតួនាទី និងភារកិច្ចផ្ទាល់ដូចជា៖

- រៀបចំ និងអនុវត្តយន្តការទទួលលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធខ្យមានប្រសិទ្ធភាពទទួល និងពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធត្រូវបានបំពេញគ្រប់ខ្នង គ្រប់និទ្ទេស និងគណនាបានត្រឹមត្រូវ។
- បញ្ចូលទិន្នន័យនៃការប្រមូលចំណូលសារពើពន្ធ ទៅក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ ដើម្បីគណនេយ្យកម្មចំណូលសារពើពន្ធ ដោយរៀបចំ និងធ្វើសាលកបត្របង់ប្រាក់ចូលថវិការដ្ឋ និងរបាយការណ៍ពាក់ព័ន្ធចំណូលសារពើពន្ធជូនប្រធានសាខា និងអគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- រៀបចំបញ្ជីឈ្មោះអ្នកជាប់ពន្ធ ដែលស្នើសុំ។

២.៦.២.៣ ការិយាល័យរដ្ឋបាល

ការិយាល័យនេះមានតួនាទី និងភារកិច្ចដូចជា៖

- រៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនិងគោលដៅនានាពាក់ព័ន្ធនឹងសវនកម្មពន្ធដាររបស់សាខាពន្ធដារសាខាខេត្តកែប។
- ស្រាវជ្រាវនិងកំណត់ហានិភ័យតាមវិស័យនិងតាមអ្នកជាប់ពន្ធនីមួយៗដើម្បីរៀបចំកម្មវិធីសវនកម្ម។
- ប្រមូលទិន្នន័យនិងព័ត៌មានរបស់អ្នកជាប់ពន្ធពីអង្គភាពនានាដើម្បីកសាងកម្មវិធីសវនកម្ម។
- រៀបចំកម្មវិធីសវនកម្មរបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែបប្រចាំឆមាសដោយផ្អែកលើការកំណត់ហានិភ័យ។
- តាមដាននិងវាយតម្លៃការអនុវត្តកម្មវិធីសវនកម្ម។
- ថែរក្សាសំណុំឯកសារមន្ត្រីពន្ធដាររបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែប។
- ពិនិត្យនិងតាមដានការប្រតិបត្តិការងាររបស់មន្ត្រីក្នុងសាខាពន្ធដារខេត្តកែប។
- រៀបចំផែនការនិងលើកសំណើបណ្តុះបណ្តាលឬអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពមន្ត្រីក្នុងសាខាពន្ធដារខណ្ឌជូនពេញ។
- គ្រប់គ្រងនិងសម្របសម្រួលការងាររដ្ឋបាលរបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែប។
- គ្រប់គ្រងថែរក្សាការពារនិងស្នើសុំជួសជុលសម្ភារៈបរិក្ខារការិយាល័យរបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែប។
- ស្នើសុំនិងបើកផ្តល់ថវិកាសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់រាល់មធ្យោបាយនិងសម្ភារៈចាំបាច់សម្រាប់បំពេញការងារគ្រប់ការិយាល័យរបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែប។
- រៀបចំគម្រោងចំណាយនិងសម្ភារៈបរិក្ខារសម្រាប់ដំណើរការកាងាររបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែប។
- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀតតាមការកំណត់របស់លោកប្រធានសាខាខេត្តកែប។

២.៦.២.៤ ការិយាល័យសវនកម្មពន្ធ

ការិយាល័យនេះមានតួនាទី និងភារកិច្ចដូចជា៖

- អនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនិងគោលដៅនានាពាក់ព័ន្ធនឹងសវនកម្មពន្ធដារ។
- ចូលរួមរៀបចំនិងអនុវត្តកម្មវិធីសវនកម្មដែលរួមមានសវនកម្មលើឯកសារសវនកម្មមានកម្រិតដើម្បីឲ្យអ្នកជាប់ពន្ធគោរពប្រតិបត្តិតាមច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។
- រៀបចំផែនការសវនកម្មលើសំណុំឯកសារនិមួយៗនិងពិនិត្យសំណុំឯកសារឡើងវិញដើម្បីរកឲ្យឃើញហានិភ័យដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំឯកសារទាំងនោះ។
- អនុវត្តកម្មវិធីសវនកម្មដែលរួមមានសវនកម្មលើឯកសារសវនកម្មតាមប្រភេទពន្ធនិងសវនកម្មមានកម្រិតដើម្បីឲ្យអ្នកជាប់ពន្ធគោរពប្រតិបត្តិតាមច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។
- ធ្វើសវនកម្មលើឯកសារនិងសវនកម្មមានកម្រិតលើអ្នកជាប់ពន្ធឲ្យបានទាន់ពេលវេលាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពស័ក្តិសិទ្ធភាពស្របតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារនិងអនុលោមតាមនីតិវិធីសវនកម្មជាធរមាន។
- ជូនដំណឹងលម្អិតដល់អ្នកជាប់ពន្ធស្តីពីលទ្ធផលឬការផ្លាស់ប្តូរលទ្ធផលសវនកម្ម។
- ផ្តល់លទ្ធផលនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញឬការកំណត់ពន្ធដែកតោភាគីចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធទៅការិយាល័យចាត់ចែងលិខិតប្រកាសនិងការិយាល័យបំណុល។
- គ្រប់គ្រងព័ត៌មានតាមដាននិងត្រួតពិនិត្យការងាររបស់ក្រុមមន្ត្រីសវនករនិមួយៗ។
- កំណត់តម្រូវការលើការបណ្តុះបណ្តាលដើម្បីអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពជំនាញរបស់មន្ត្រីសវនកម្ម។
- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាពការងាររបស់ការិយាល័យប្រចាំខែត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំជូនប្រធានសាខា។
- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀតតាមការកំណត់របស់ប្រធានសាខា។

២.៦.២.៥ ការិយាល័យបំណុលពន្ធ

ការិយាល័យនេះមានតួនាទី និងភារកិច្ចដូចជា៖

- អនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រមូលបំណុលពន្ធ។
- អនុវត្តវិធានការទារបំណុលពន្ធអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។
- រៀបចំបញ្ជីឈ្មោះអ្នកជំពាក់បំណុលពន្ធតាមប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យដោយមានការផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយការិយាល័យចាត់ចែងលិខិតប្រកាសនិងការិយាល័យសវនកម្មពាក់ព័ន្ធនិងបញ្ជូនមកនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងសាខាពន្ធដារខេត្តកែប។
- រៀបចំនិងអនុវត្តផែនការសកម្មភាពប្រមូលបំណុលពន្ធនិងដាក់ចេញនូវវិធានការប្រមូលបំណុលពន្ធប្រចាំខែត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំ។

- រៀបចំឯកសាររបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលជំពាក់បំណុលពន្ធនិងបញ្ចូលមកនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងសាខាពន្ធដារខេត្តកែប។
- ជ្រើសរើសអ្នកជំពាក់បំណុលពន្ធដើម្បីអនុវត្តវិធានការតឹងទារបំណុលពន្ធដោយផ្អែកលើហានិភ័យ។
- ប្រមូលព័ត៌មានពីអ្នកជំពាក់បំណុលពន្ធតាមរយៈអ្នកជំពាក់បំណុលពន្ធផ្ទាល់និងតាមមធ្យោបាយផ្សេងៗ។
- ពិនិត្យនិងតាមដានវឌ្ឍនភាពនៃស្ថានភាពបំណុលពន្ធរបស់អ្នកជំពាក់បំណុលពន្ធនិងសំណុំឯកសាររបស់អ្នកជំពាក់បំណុលពន្ធដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការចាត់វិធានការទារបំណុលពន្ធ។
- ចុះជួបនិងជូនដំណឹងដល់អ្នកជាប់ពន្ធ អំពីវិធានការទារបំណុលពន្ធដែលត្រូវអនុវត្ត។

ជំពូកទី៣

នីតិវិធី និងលទ្ធផលនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែប

៣.១ ការគណនាទឹកប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

៣.១.១ ការកំណត់លទ្ធផលសារពើពន្ធ

ដើម្បីគណនាប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធនៃឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយ សហគ្រាសត្រូវយកលទ្ធផលគណនេយ្យនៃឆ្នាំជាប់ពន្ធនោះ (ដែលអាចជាចំណេញពិត ឬខាតពិត) មកធ្វើការកែតម្រូវផ្សេងៗដែលយើងហៅថាការធ្វើនិយ័តកម្ម។ ការកែតម្រូវទាំងនោះគឺសំដៅដល់ការ បូកបញ្ចូលមកវិញ និងការកាត់កងចេញវិញដូចខាងក្រោម៖

- បូក ចំណាយដែលមិនអាចកាត់កងបាន
- បូក ចំណូលជាប់ពន្ធតែមិនបានកាត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យ
- ដក ចំណាយមិនបានកាត់ក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យតែអាចកាត់កងបាន
- ដក ចំណូលបានកាត់ក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យ តែជាចំណូលមិនជាប់ពន្ធក្នុងឆ្នាំ

បន្ទាប់មកយើងទទួលបានប្រាក់ចំណេញ ឬខាត ក្រោយនិយ័តកម្ម

- បូក ចំណាយសសប្បុរសធម៌ដែលមិនអនុញ្ញាតអោយកាត់កងបាន
បន្ទាប់មកយើងទទួលបាន ប្រាក់ចំណេញ ឬខាត មុននិយ័តកម្មការប្រាក់

- បូក ឬដក និយ័តកម្មលើការប្រាក់
បន្ទាប់មកយើងទទួលបាន ប្រាក់ចំណេញ ឬខាត ក្នុងការិយបរិច្ឆេទ

- ដក ខាតយោងពីឆ្នាំមុនអនុញ្ញាតិ

បន្ទាប់មកយើងទទួលបាន ប្រាក់ចំណូល ឬខាតជាប់ពន្ធសម្រាប់គណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

$$\text{ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល} = \text{ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ} \times \text{អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល}$$

- ដក ឥណទានពន្ធបរទេស
- ដក ឥណទានពន្ធបន្ថែមលើការបែងចែកភាគលាភក្នុងឆ្នាំ

បន្ទាប់មកយើងទទួលបាន បំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ដែលត្រូវធៀបនឹងពន្ធអប្បបរមា

- ដក ឥណទានពន្ធកាត់ទុក
- ដក ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល
- ឥណទានពន្ធយោងលើប្រាក់ចំណូលពីឆ្នាំមុន

បន្ទាប់មកយើងទទួលបាន ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ឬយោងទៅឆ្នាំបន្ទាប់។

៣.១.១.១ ចំណាយមិនអាចកាត់កងបាន

- ចំណាយរំលស់គណនេយ្យ
- ចំណាយលើការដើរកំសាន្តសប្បាយ ការលំហែកំសាន្ត និងទទួលភ្ញៀវ
- ការកើនឡើងនូវសំវិធានធន
- អំណោយ និងការឧបត្ថម្ភធនផ្សេងៗ
- ខាតពីការលក់ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង
- ចំណាយមានលក្ខណៈស្តុកស្តម្ភហួសហេតុមិនអនុញ្ញាត
- ចំណាយមិនបម្រើអោយសកម្មភាពអាជីវកម្ម
- ខាតទៅលើប្រតិបត្តិការជាមួយបុគ្គលជាប់ទាក់ទិន
- ចំណាយលក់ដាក់ពិន័យ និងទោសទណ្ឌផ្សេងៗ
- ចំណាយនៃការិយបរិច្ឆេទមុន
- ចំណាយពន្ធ និងអាករផ្សេងៗដែលមិនអាចកាត់កងបាន
- លាភការរបស់អាជីវករ និងគ្រួសារ

- ចំណាយបៀវត្សដែលមិនទាន់បានបើករយៈពេល៦០ថ្ងៃនៃឆ្នាំបន្ទាប់
- ចំណាយផ្សេងៗដែលមិនអាចកាត់កងបាន

៣.១.១.២ ចំណូលជាប់ពន្ធតែមិនបានកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យ

- ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ និងសេវាដោយឥតគិតថ្លៃ
- ការដាក់ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងដាក់អោយប្រើប្រាស់ដោយឥតគិតថ្លៃ
- ការកែលម្អទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងដោយអ្នកជួលដោយមិនគិតថ្លៃពីម្ចាស់
- អំណោយ និងការឧបត្ថម្ភធនផ្សេងៗមិនទទួលស្គាល់ក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យ
- ផលចំណេញ តម្លៃលើសពីការលក់ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងតាមច្បាប់ពន្ធដារ
- ចំណូលផ្សេងៗទៀតដែលមិនបានកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យ

៣.១.១.៣ ចំណាយមិនបានកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យ តែជាចំណាយកាត់កងបានក្នុងឆ្នាំ

- រំលស់អនុញ្ញាតតាមច្បាប់សារពើពន្ធ
- រំលស់ពិសេសអនុញ្ញាតតាមច្បាប់សារពើពន្ធ
- ការចុះនូវសំវិធានធន
- ខាតពីការលក់ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងតាមច្បាប់សារពើពន្ធ
- ចំណាយផ្សេងៗដែលអនុញ្ញាតអោយកាត់កងតាមច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ តែមិនបានកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យ

៣.១.១.៤ ចំណូលបានកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យ តែជាចំណូលមិនជាប់ពន្ធក្នុងឆ្នាំ

- ចំណូលលើភាគលាភទទួលបានពីអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន
- ចំណេញពីការលក់ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងតាមបញ្ជីគណនេយ្យ
- ចំណូលផ្សេងៗបានកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យតែជាចំណូលមិនត្រូវជាប់ពន្ធក្នុងឆ្នាំ

៣.១.១.៥ ការគណនាទឹកប្រាក់សប្បុរសធម៌ដែលអាចកាត់កងបាន

ក្រោយពីបានធ្វើការកែតម្រូវសហគ្រាសត្រូវគណនាវិភាគទានសប្បុរសធម៌អតិបរមាដែល អាចកាត់កងបានសំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ សហគ្រាសនីមួយៗត្រូវកំណត់លទ្ធផលមុនការកាត់កង វិភាគទានសប្បុរសធម៌សំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ ដោយយកលទ្ធផលនៃការគិតគូរ ទៅបូកនឹងទឹកប្រាក់សរុបនៃវិភាគទានសប្បុរសធម៌ដែលបាន ចំណាយនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ បន្ទាប់មកគុណនឹង ៥ភាគរយ។

ប្រសិនបើទឹកប្រាក់សរុបនៃវិភាគទានសប្បុរសធម៌ ក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធតូចជាងឬស្មើនឹងវិភាគទានសប្បុរសធម៌អតិបរមាអាចកាត់កងបានសំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ ក្នុងករណីនេះ ទឹកប្រាក់សរុប នៃវិភាគទានសប្បុរសធម៌នៅក្នុង ឆ្នាំជាប់ពន្ធ គឺជាវិភាគទានសប្បុរសធម៌អាចកាត់កងបានសំរាប់ ឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

ប្រសិនបើទឹកប្រាក់សរុបនៃវិភាគទានសប្បុរសធម៌ ក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធធំជាងវិភាគទានសប្បុរសធម៌អតិបរមាអាចកាត់កងបានសំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ ក្នុងករណីនេះ ត្រូវយក ទិន្នន័យវិភាគទានសប្បុរសធម៌អតិបរមា អាចកាត់កងបានសំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធហើយសហគ្រាសត្រូវមានវិភាគទានសប្បុរសធម៌នៅសល់កាត់កងមិនអស់ដែលត្រូវក្លាយជាចំណាយមិនអាចកាត់កងបានសំរាប់ ឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

៣.១.១.៦ ការគណនាការប្រាក់ដែលអាចកាត់កងបាន

ក. គណនាប្រាក់ចំណេញសុទ្ធត្រូវបានក្រៅពីការប្រាក់ ដោយយកលទ្ធផលជាប់ពន្ធក្រោយការកាត់ កងវិភាគទានសប្បុរសធម៌ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កង ទៅបូកនឹងចំណាយការប្រាក់សរុបក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ រួចដក នឹងចំណូលការប្រាក់សរុបក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

ខ. គណនាចំណាយការប្រាក់អតិបរមាអាចកាត់កងបានក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ដោយយកចំណូលការប្រាក់សរុបក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ទៅបូកនឹង ៥០ភាគរយ នៃប្រាក់ចំណេញសុទ្ធត្រូវបានក្រៅពីការប្រាក់។

គ. គណនាចំណាយការប្រាក់ក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ អាចកាត់កងបានដោយប្រៀបធៀបចំណាយការប្រាក់សរុបក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ទៅនឹងចំណាយការប្រាក់អតិបរមាអាចកាត់កងបានក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

- ប្រសិនបើចំណាយការប្រាក់សរុបក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធធំជាងឬស្មើនឹងចំណាយការប្រាក់អតិបរមា អាចកាត់កងបានក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ចំណាយការប្រាក់ក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធអាច

កាត់កងបានគឺត្រូវស្នើនឹងចំណាយការប្រាក់អតិបរមាអាចកាត់កងបានក្នុងឆ្នាំជាប់ ពន្ធ ។

- ប្រសិនបើចំណាយការប្រាក់សរុបក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធតូចជាងចំណាយការប្រាក់អតិបរមាអាចកាត់កងបានក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធចំណាយការប្រាក់សរុប ក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធនេះគឺអាចកាត់កងបានទាំងអស់សំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ។ ក្នុងករណីនេះ ត្រូវពិនិត្យមើលសមតុល្យចំណាយការប្រាក់នៅសល់កាត់កងមិនអស់ពីឆ្នាំមុន។ ប្រសិនបើសមតុល្យនេះវិជ្ជមាន ត្រូវយោងចំណាយការប្រាក់ នៅសល់កាត់កងមិនអស់ពីឆ្នាំមុននេះមកកាត់ចេញថែមទៀត គឺកាត់ចេញក្នុងចំនួនមួយដែលគោរពលក្ខខណ្ឌថាផលបូកនៃចំណាយការប្រាក់សរុបក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធនិងទឹកប្រាក់យោងមកកាត់ចេញនៃចំណាយការប្រាក់នៅសល់កាត់កងមិនអស់ពីឆ្នាំមុនមិនត្រូវធំជាងចំណាយការប្រាក់អតិបរមាអាចកាត់កងបានក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធទេ។

ឃ. គណនាប្រាក់ចំណេញសុទ្ធត្រូវយកការកាត់កងការប្រាក់ (ឬលទ្ធផលជាប់ពន្ធនៃការិយបរិច្ឆេទ) ដោយយកប្រាក់ចំណេញសុទ្ធត្រូវការប្រាក់ទៅបូកនឹងចំណូលការប្រាក់សរុបក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ រួចដកនឹង ចំណាយការប្រាក់អាចកាត់កងបានក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។ ចំពោះចំណាយការប្រាក់ដែលនៅសល់ពីការកាត់កងនេះ គឺត្រូវបានចាត់ទុកជាចំណាយការប្រាក់សំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្ទាប់។

៣.១.២ វិធានស្តីពីការយោងការខាតបង់¹⁹

ក្នុងករណីដែលមានការខាតបង់ នៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយ ការខាតបង់នោះត្រូវចាត់ជាបន្ទុកសំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្ទាប់ (ដែលហៅថាឆ្នាំជាប់ពន្ធទី១នៃការយោងការខាតបង់) ហើយត្រូវ កាត់ចេញពីប្រាក់ ចំណេញសំរេចបាននៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្ទាប់នោះ ។ បើប្រាក់ចំណេញនេះមិន គ្រប់គ្រាន់សំរាប់ទូទាត់ ជាស្ថាពរទេ ចំណែកនៃការខាតបង់ដែលនៅសេសសល់ ត្រូវយោងទៅឆ្នាំ ជាប់ពន្ធបន្តបន្ទាប់រហូតដល់ឆ្នាំជាប់ពន្ធទី៥។

នៅពេលណាដែលការខាតបង់មានលើសពីមួយឆ្នាំ ត្រូវអនុវត្តចំពោះការខាតបង់ទាំងឡាយតាមលំដាប់ដែលការខាតបង់បានកើតឡើង។

ក. ភស្តុតាងបញ្ជាក់ពីការមានការខាតបង់

ដើម្បីអាចកាត់ចេញបាន ការខាតបង់ត្រូវមានចុះក្នុងលិខិតប្រកាសដែលបានដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេលដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានកំណត់ឱ្យដាក់លិខិត

¹⁹ មាត្រា១៧ ចសព

ប្រកាសនេះ។ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកជាប់ពន្ធដែលត្រូវទទួលរងការកំណត់ពន្ធជាឯកតោភាគីរបស់ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ មិនត្រូវ បានអនុញ្ញាតឱ្យយោងការខាតបង់ពីមុនមកកាត់ចេញទេ។ ការ ខាតបង់ដែលយោងមកកាត់ចេញ ត្រូវតែមានការបញ្ជាក់អះអាង ដោយបញ្ជីឯកសារ គណនេយ្យ ដែលត្រូវបានកាន់កាប់ថែរក្សាយ៉ាងល្អស្របតាមវិធានដូចមានចែងក្នុងបទប្ប បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និងក្នុងស្តង់ដារល្អខាងគណនេយ្យ។

ខ. អត្តសញ្ញាណនៃសហគ្រាស

-ការខាតបង់អាចអនុញ្ញាតឱ្យយោងមក សំរាប់កាត់ចេញពីប្រាក់ចំណូលដែលសំរេច បានតែនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសហគ្រាសតែមួយដដែលប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុងករណីនៃការផ្លាស់ប្តូរ ម្ចាស់សហគ្រាស ការខាតបង់របស់ម្ចាស់សហគ្រាសមុនមិនត្រូវ បានអនុញ្ញាតឱ្យយោងមក កាត់ចេញពីប្រាក់ចំណេញ របស់ម្ចាស់សហគ្រាសក្រោយឡើយ។ ការផ្លាស់ប្តូរម្ចាស់សហ គ្រាសមានជាអាទិ៍ ក្នុងករណីនៃការលក់សហគ្រាស ករណីម្ចាស់សហគ្រាសស្លាប់ ហើយ អ្នកទទួលមរតកធ្វើអាជីវកម្មបន្តពីអ្នកស្លាប់ ជាដើម។ ក្នុងករណីនៃការផ្លាស់ប្តូរសកម្មភាព អាជីវកម្ម ដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាការបញ្ឈប់ សកម្មភាពសហគ្រាសចាស់នឹងការបង្កើត ឡើងនូវសហគ្រាសមួយថ្មីទៀត (ឧទាហរណ៍សហ គ្រាសឈប់ធ្វើសកម្មភាពខាងលក់ដូរ មកធ្វើសកម្មភាពខាងការងារសំណង់...) ការខាតបង់ដែលសហគ្រាសបានទទួលរងក្នុង សកម្មភាពចាស់របស់ខ្លួន មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យយកមកកាត់ចេញពីប្រាក់ចំណេញដែល សហគ្រាសសំរេចបានក្នុងសកម្មភាពថ្មីរបស់ខ្លួន។

គ. ការិយបរិច្ឆេទត្រូវយោងការខាតបង់មកកាត់ចេញ

ការខាតបង់ត្រូវយោងមកកាត់ចេញជាដាច់ខាតពីលទ្ធផលនៃការិយបរិច្ឆេទក្រោយ ទី១ ដែលមានចំណេញ។ សហគ្រាសមិនអាចកំណត់បានដោយសេរីទេនូវឆ្នាំជាប់ពន្ធនានា ដែលសហគ្រាសត្រូវធ្វើការយោងមកកាត់ចេញនូវការខាតបង់របស់ខ្លួន។ ប្រសិនបើដោយ មូលហេតុណាមួយ សហគ្រាសមិនបានយោងការខាតបង់ទៅកាត់ចេញ នឹង ប្រាក់ចំណេញ នៃឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយដែលច្បាប់បានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់ចេញ (កាត់ចេញនូវការ ខាតបង់ទាំង អស់ឬក្នុងចំណែកណាមួយ) ការខាតបង់នេះមិនអាចយោងទៅកាត់ចេញពីប្រាក់ ចំណេញ នៃឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្ទាប់ៗទៀតបានទេ។ ការខាតបង់ដែលសហគ្រាសទទួលរងក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ១៩៩៧ និងក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ បន្តបន្ទាប់ អាចយោងទៅមុខបាន ៥ ឆ្នាំ សំរាប់ធ្វើការកាត់ចេញ។ ការខាតបង់ដែលសហគ្រាសទទួលរងមុនឆ្នាំជាប់ពន្ធ១៩៩៧ អាចយោងទៅមុខបាន៣ឆ្នាំ សំរាប់ធ្វើការកាត់ចេញ។

៣.១.៣ ការគណនាឥណទានពន្ធបរទេស

អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនដែលបានទទួលប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស និងបានបង់ពន្ធតាម ច្បាប់ពន្ធដារបរទេស ត្រូវបានទទួលនូវឥណទានពន្ធសំរាប់កាត់កងពីប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ដែលត្រូវបង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប៉ុន្តែលុះណាតែមានការបង្ហាញឯកសារបញ្ជាក់ពីការបង់ ពន្ធនៅបរទេសនោះ។ ដើម្បីគណនាប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មុនពេល កាត់ឥណទាន ពន្ធនេះ ត្រូវយកចំនួនសរុបនៃប្រាក់ចំណូលដែលបានទទួលអំពីប្រភពកម្ពុជា និង ប្រភពបរទេស មកគិតឥណទានពន្ធត្រូវបានកំណត់ដោយឡែកពីគ្នា សំរាប់ប្រាក់ពន្ធដែលបាន បង់ដោយនិវាសនជនកម្ពុជានៅប្រទេសក្រៅនីមួយៗ។ ប៉ុន្តែឥណទានពន្ធដែលអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កង សំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ និងសំរាប់ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់នៅប្រទេសក្រៅណាមួយ គឺចំនួនដែលទាបជាង គេ ក្នុងចំណោម៖

ក. ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ជាក់ស្តែងនៅប្រទេសក្រៅណាមួយនោះ

ខ. ចំនួនដែលបានមកពីការយកប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញសរុបពីគ្រប់ប្រភពសំរាប់រយៈ ពេលជាមួយគ្នា ដែលគណនាតាមអត្រាពន្ធក្នុងមាត្រា ២០ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃចសព ទៅ គុណនឹងផលចែករវាងប្រាក់ចំណូលដែលបានទទួលនៅប្រទេសក្រៅនោះ និងប្រាក់ចំណូល សរុប ពីគ្រប់ប្រភព។

ឥណទានពន្ធបរទេសអាចផ្តល់ឱ្យបាន លុះណាតែអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនបានបំពេញបែប បទ ព្រមទាំងផ្តល់ឯកសារនានាកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ជាពិសេសសេចក្តីបញ្ជាក់របស់ អ្នកទូទាត់ប្រាក់ពន្ធនៅបរទេស និង រដ្ឋបាលសារពើពន្ធបរទេសនោះ។

ក្នុងករណីឥណទានពន្ធមានចំនួនលើស ពីបំណុលពន្ធចំនួនលើសនោះ អាចយកមកប្រើ ប្រាស់សំរាប់ទូទាត់ពន្ធ អប្បបរមា និងអាចយោងទៅប្រើនៅឆ្នាំបន្តបន្ទាប់រហូតដល់ឆ្នាំទី៥ គិតពីឆ្នាំ បន្ទាប់នៃឆ្នាំដែលឥណទានពន្ធនោះបានកើតឡើង។ ប្រសិនបើមានឥណទានពន្ធច្រើនឆ្នាំ ត្រូវយក ឥណទានពន្ធទាំងនោះមកប្រើតាមលំដាប់ឆ្នាំ ដែលឥណទានពន្ធទាំងនោះបានកើតឡើង។

៣.១.៤ ការគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលបន្ថែមលើការបែងចែកភាគលាភ

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលបន្ថែមត្រូវបង់ក្នុងចំនួនស្មើនឹង ២០ ភាគរយនៃទឹកប្រាក់ត្រូវបែងចែក៖

- ការបែងចែកប្រាក់ចំណូលរក្សាទុក ឬប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ ក្រោយការបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ប្រសិនបើសហគ្រាសធ្វើការបែងចែកប្រាក់ចំណូលរក្សាទុក ឬប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំដែលបានបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលតាមអត្រា ០ ភាគរយ។
- ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញបន្ថែមត្រូវបង់ក្នុងចំនួនស្មើនឹង ១១ភាគ ៩១ នៃទឹកប្រាក់ត្រូវបែងចែកចំពោះការបែងចែកប្រាក់ចំណេញរក្សាទុក ឬប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំក្រោយ ការបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ប្រសិនបើសហគ្រាសធ្វើការបែងចែកប្រាក់ចំណេញរក្សាទុក ឬប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ ដែលបានបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតាមអត្រា៩ ភាគរយ។

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលបន្ថែមមិនត្រូវអនុវត្តទេចំពោះការបែងចែកប្រាក់ចំណូលរក្សាទុកឬប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំក្រោយការបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ប្រសិនបើសហគ្រាសធ្វើការបែងចែកប្រាក់ចំណូលរក្សាទុក ឬប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំដែលបានបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតាមអត្រា ២០ ភាគរយ ឬអត្រា៣០ភាគរយ។

ប្រសិនបើសហគ្រាសណាមួយបានទទួលភាគលាភបានបង់ពន្ធពីសហគ្រាសមួយទៀតត្រូវកត់ត្រាចំនួនប្រាក់ភាគលាភនោះទៅក្នុងគណនីភាគលាភរបស់ខ្លួន។ ពេលសហគ្រាសនោះបែងចែកភាគលាភជាបន្តទៀតទៅអ្នកចូលហ៊ុនរបស់ខ្លួនទឹកប្រាក់បែងចែកដែលត្រូវដកចេញពីគណនីភាគលាភ មិនត្រូវជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលបន្ថែម។

សហគ្រាស ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណេញបន្ថែមលើការបែងចែកភាគលាភដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៣ថ្មីនៃច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃចសព និងបង់ពន្ធជូនរដ្ឋបាលសារពើ ពន្ធទៅតាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ២០ នៃខែបន្ទាប់ ពីខែដែលការបែងចែកត្រូវបានទូទាត់។

សហគ្រាសដែលបែងចែកភាគលាភ ត្រូវជូនដំណឹងដល់អ្នកទទួលភាគលាភតាមទំរង់ដែលនាយកដ្ឋានពន្ធដារបានកំណត់ ដើម្បីបញ្ជាក់ថាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលបន្ថែម លើការបែងចែកភាគលាភត្រូវបានបង់រួចហើយនៅពេលមាន ការបែងចែកភាគលាភនេះ។

សំរាប់គោលដៅនៃពបច បុគ្គលណាមួយដែលបានទទួលភាគលាភ និងដែលអាចបង្ហាញភស្តុតាងនូវលិខិតជូនដំណឹង បុគ្គលនោះមិនត្រូវកត់ត្រាភាគលាភនេះនៅក្នុងប្រាក់ចំណូលជាប់ ពន្ធរបស់ខ្លួនទេ។

៣.១.៥ ការគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

៣.១.៥.១ ការគណនាបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល²⁰

ក. គណនាបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលនៃឆ្នាំជាប់ពន្ធ (ដែលហៅថាបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល) ដោយយកលទ្ធផលសារពើពន្ធនៃឆ្នាំជាប់ពន្ធទៅគុណនឹងអត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ។

ខ. ដកឥណទានពន្ធបរទេស (ចំពោះសហគ្រាសនិវាសនជនដែលមានប្រាក់ចំណូល ប្រភពបរទេស) ប៉ុន្តែមិនឱ្យលើសបំណុលពន្ធ។

គ-ដកពន្ធលើប្រាក់ចំណេញបន្ថែមលើការបែងចែកភាគលាភដែលបានបង់ដោយអ្នកជាប់ពន្ធ ទៅតាមចំនួនដូច ខាងក្រោម៖

-១០០ ភាគរយ នៃប្រាក់ពន្ធបានបង់សំរាប់សហគ្រាសដែលជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតាមអត្រា ២០ ភាគរយ ឬ៣០ ភាគរយ។

-០ ភាគរយ នៃប្រាក់ពន្ធបានបង់សំរាប់សហគ្រាសដែលជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតាមអត្រា ០ ភាគរយ ។

៣.១.៥.២ ការគណនាប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបង់

ក. ក្នុងករណីដែលលទ្ធផលគណនាបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល មានចំនួនច្រើនជាងផល ឬក៏នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធកាត់ទុក និងចំនួនប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានបង់សំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់បន្ថែមនូវចំនួនដែលលំអៀងនោះជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

ខ. ក្នុងករណីដែលលទ្ធផលគណនាបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល មានចំនួនតិចជាងផល ឬក៏នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធកាត់ទុកក្នុងនាមអ្នកជាប់ពន្ធ និង ចំនួនប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូលដែល អ្នកជាប់ពន្ធបានបង់សំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ អ្នកជាប់ពន្ធមានឥណទានយោងពន្ធលើប្រាក់ចំណូល សំ រាប់ឆ្នាំបន្ទាប់។

²⁰ មាត្រា២០ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃចសព

៣.១.៥.៣ គណនាប្រាក់ពន្ធអប្បបរមានៅត្រូវបង់²¹

ក្នុងករណីកាន់បញ្ជីគណនេយ្យមិនត្រឹមត្រូវ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់ពន្ធអប្បបរមានៅពេលធ្វើការ ទូទាត់ប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។ ពន្ធអប្បបរមានៅត្រូវបង់អាចត្រូវបានកាត់បន្ថយដោយបំណុលពន្ធ លើប្រាក់ចំណូលក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធជាមួយគ្នា។

ក. បើសិនបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលលើសពីបំណុលពន្ធអប្បបរមា៖

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវអនុវត្តដូចបានបង្ហាញខាងលើ នៅពេលដាក់លិខិតប្រកាសបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំក្នុងករណីនេះ អ្នកជាប់ពន្ធមិនត្រូវជាប់ពន្ធអប្បបរមាទេ។

ខ. បើសិនបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល តិចជាងបំណុលពន្ធអប្បបរមា៖

ឥណទានពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ (គឺផលបូកនៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកក្នុងនាមអ្នក ជាប់ពន្ធ និងចំនួនប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូលដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានបង់) សំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ ត្រូវបានកាត់បន្ថយ ដោយទឹកប្រាក់លំអៀងរវាងបំណុលពន្ធអប្បបរមា និងបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ។ ការកាត់បន្ថយចុះនូវឥណទានពន្ធ ត្រូវបានចាត់ទុកជាការទូទាត់ប្រាក់ពន្ធអប្បបរមាសំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

៣.១.៦ ការកំណត់រយៈពេលលើកលែងពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

យោងតាមមាត្រា ១៥.១ នៃអនុក្រឹត្យលេខ ១១១ ការលើកលែងពន្ធត្រូវបានអនុវត្តចំពោះគម្រោងវិនិយោគដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់។

រយៈពេលលើកលែងពន្ធលើប្រាក់ចំណូល = រយៈពេលគន្លឹះ + រយៈពេល៣ឆ្នាំ + រយៈពេលអាទិភាព

១. រយៈពេលគន្លឹះគឺចាប់ផ្តើមគិតពីថ្ងៃចេញវិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីជាស្ថាពរ និងថ្ងៃចុងក្រោយនៃឆ្នាំសារពើពន្ធណាមួយដែលឆាប់ជាង៖

- មានប្រាក់ចំណេញដំបូង
- មានប្រាក់ចំណូល (ផលរបរ) ៣ឆ្នាំគិតចាប់ពីមានប្រាក់ចំណូលដំបូង

២. រយៈពេល ៣ឆ្នាំ គឺគិតចាប់ពីឆ្នាំគន្លឹះ និង២ឆ្នាំបន្តបន្ទាប់

²¹ មាត្រា២៤ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃចសព

៣. រយៈពេលអាទិភាពគឺគិតបន្តចាប់ពីរយៈពេល ៣ ឆ្នាំ

ម្យ៉ាងវិញទៀត ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ ទទួលបាននូវការលើកទឹកចិត្តដោយបន្ថយពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ៥០ភាគរយនៃពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបង់ក្នុងរយៈពេលបីឆ្នាំលើកលែងតែសហគ្រាសវិនិយោគមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ដែលកំពុងស្ថិតនៅក្នុងរយៈពេលលើកលែងប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។

សហគ្រាសដាំដុះស្រូវ ប្រមូលទិញស្រូវ និងផលិតអង្ករនាំចេញត្រូវទទួលបាននូវការលើកទឹកចិត្ត៖

- លើកលែងពន្ធអប្បមរមា១ភាគរយ លើផលរបរប្រចាំឆ្នាំ
- រយៈពេលលើកលែងពន្ធលើប្រាក់ចំណូលជាអតិបរមា ដែលមានរយៈពេលគន្លឹះ ឬក៏រយៈពេលបីឆ្នាំ ឬក៏រយៈពេលអាទិភាពបីឆ្នាំ។

៣.២ ដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

៣.២.១ ការដាក់លិខិតប្រកាសនៃការិយាល័យចាត់ចែងលិខិតប្រកាស²²

ទាក់ទងនឹងនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងលិខិតប្រកាសពន្ធ ក៏ដូចគ្នាដែរទៅនឹងនីតិវិធីនៃការបង់ពន្ធ គ្រប់សាខាពន្ធដារទូទាំងរាជធានី ខេត្តបានកំណត់នីតិវិធីដូចគ្នា។ នីតិវិធីនោះត្រូវឆ្លងកាត់បួនដំណាក់កាលដូចខាងក្រោម៖

ដំណាក់កាលទី១៖ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវរៀបចំឯកសារ និងលិខិតប្រកាសពន្ធច្បាប់ អ្នក ជាប់ពន្ធត្រូវទៅឲ្យមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យតាមក្រុមរបស់ខ្លួន នៅការិយាល័យចាត់ចែងលិខិតប្រកាសជាមុន មុនពេលបង់ប្រាក់ពន្ធនៅធនាគារ ដើម្បីជៀសវាងការបង់ប្រាក់ពន្ធខុសពេលដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធ។

ចំពោះការដាក់លិខិតប្រកាសនេះ មន្ត្រីសារពើពន្ធជាអ្នកចាំយកលិខិតនោះចុះក្នុងបញ្ជីដែលក្នុងការិយាល័យលិខិតប្រកាសនោះ មានបីក្រុមចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធសម្រាប់មកដាក់ប្រកាសពន្ធ តាមក្រុមរៀងៗខ្លួន តាមអក្សរឡាតាំងនៃឈ្មោះក្រុមហ៊ុនខាងដើមដូចខាងក្រោមគឺ៖

- ក្រុមទី១ អក្សរ៖ C, U, M, E, V, K, G, J, X, I
- ក្រុមទី២ អក្សរ៖ A, B, D, L, N, P, R, W, Y, Z

²² ឯកសារទទួលបានពីមន្ត្រីជំនាញ

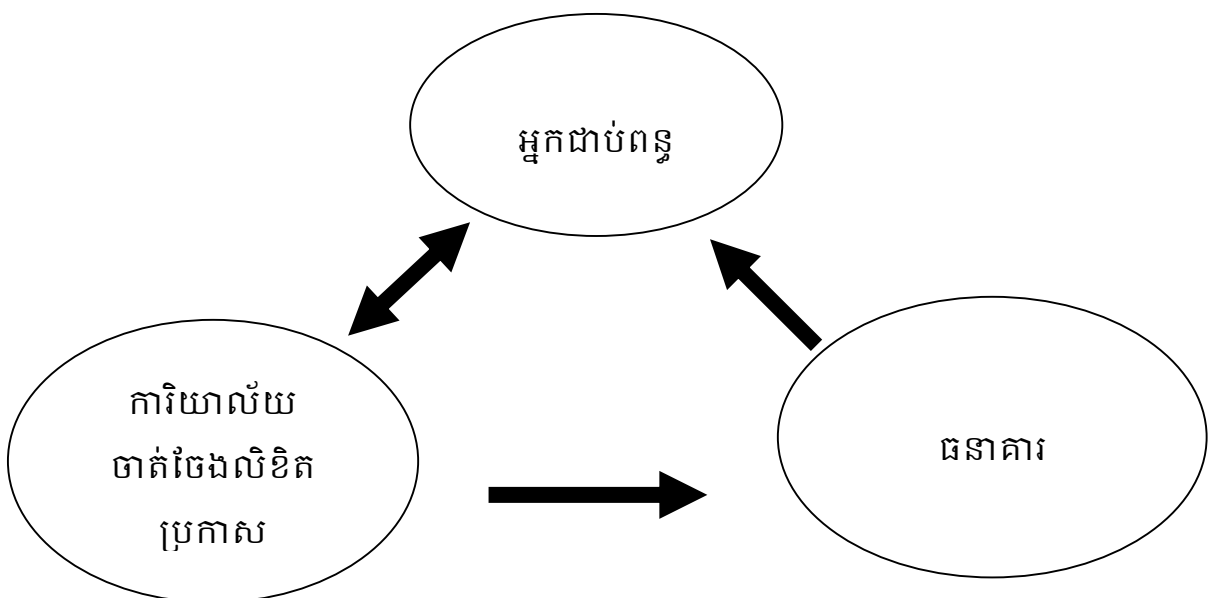
➢ ក្រុមទី៣ អក្សរ: T, H, F, S, O, Q, #

ជំណាក់កាលទី២: បន្ទាប់ពីឲ្យមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យរួចថាត្រឹមត្រូវហើយអ្នកជាប់ពន្ធត្រូវគណនាសរុបទឹកប្រាក់ត្រូវបង់ពន្ធនៅធនាគារដែលក្នុងនោះមានធនាគារបី ដែលអាចបង់ប្រាក់ពន្ធបានគឺ៖

- ធនាគារកាណាឌីយ៉ា ដែលមានលេខគណនី ០០១០០០២១៩៦៨៨៩
- ធនាគារអេស៊ីលីដា ដែលមានលេខគណនី ១៨០០០១៦៧៩៩៨១២១
- ធនាគារវឌ្ឍនៈដែលមានលេខគណនី ០៥០០១៧៧០០០៥០១០

ជំណាក់កាលទី៣: បន្ទាប់មកអ្នកជាប់ពន្ធធ្វើការបង់ប្រាក់ពន្ធនៅធនាគាររួចរាល់ហើយ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវយកលិខិតប្រកាសពន្ធ និងបង្កាន់ដៃធនាគារដែលបានបង់រួចនោះ ទៅឲ្យមន្ត្រីសារពើពន្ធតាមក្រុមនោះរួចពិនិត្យម្តងទៀតថាមានឯកសារត្រឹមត្រូវហើយឬនៅ បើត្រឹមត្រូវហើយ មន្ត្រីសារពើពន្ធក៏ចុះលេខចូលសៀវភៅបញ្ជីចក្ខុបញ្ជូនឲ្យមន្ត្រីម្នាក់ទៀតបញ្ចូល ទិន្នន័យទៅក្នុងកុំព្យូទ័រថា ក្រុមហ៊ុនអ្នកជាប់ពន្ធនោះ បានដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធរួចនៅ ការិយាល័យចាត់ចែងលិខិតប្រកាស។

ជំណាក់កាលទី៤: ជាចុងក្រោយអ្នកជាប់ពន្ធត្រូវរង់ចាំមន្ត្រីសារពើពន្ធ បញ្ចូលទិន្នន័យរួចហើយឬនៅត្រូវចាំយកលិខិតប្រកាសពន្ធនោះមកវិញដើម្បីរក្សាទុក ។ បើអ្នកជាប់ពន្ធជាជាប់ ពន្ធនោះ រវល់មិនចាំយកក្លាមៗនោះទេ អាចធ្វើទុកនៅមន្ត្រីសារពើពន្ធសិនក៏បាន ប៉ុន្តែត្រូវទុកលេខទូរស័ព្ទសម្រាប់ទាក់ទង។

រូបភាពទី៥៖ នីតិវិធីនៃការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធ

គួរកត់សម្គាល់ថាតាមការអនុវត្តជាក់ស្តែង ភាគច្រើននៃអ្នកជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលនៅសាខាពន្ធដារខេត្តកែប បានបង់ពន្ធតាមរយៈសាច់ប្រាក់សុទ្ធនិងបង់ដោយផ្ទាល់នៅការិយាល័យចាត់ចែងលិខិតប្រកាសនៃសាខាពន្ធដារខេត្តកែប។ ទាក់ទងនឹងនីតិវិធីនៃការបង់ពន្ធដោយផ្ទាល់នៅសាខាពន្ធដារនេះ មានតែបីដំណាក់កាល គឺកាត់ចោលនូវដំណាក់កាលនៃការបង់ប្រាក់នៅធនាគារ។ មន្ត្រីនៃការិយាល័យចាត់ចែងលិខិតប្រកាសជាអ្នកទទួលប្រាក់ពន្ធ និងចេញនូវបង្កាន់ដៃជូនអ្នកជាប់ពន្ធ។

៣.២.២ ការបង់បំណុលលើប្រាក់ចំណូលជូនសាខាពន្ធដារខេត្តកែប

គ្រប់សហគ្រាសទាំងអស់ បន្ទាប់ពីបានចុះបញ្ជីនៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្មរួចរាល់ ត្រូវមកដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធប្រចាំឆ្នាំដោយខ្លួនឯងជារៀងរាល់ឆ្នាំដោយរៀបចំឯកសារឲ្យត្រឹមត្រូវ តាមច្បាប់សារពើពន្ធបានកំណត់។ ម្យ៉ាងវិញទៀតលិខិតប្រកាសពន្ធដែលត្រូវយកមកប្រកាសត្រូវមានបីច្បាប់មួយច្បាប់ សម្រាប់មន្ត្រីសារពើពន្ធរក្សាទុក មួយច្បាប់សម្រាប់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដាររក្សាទុក និងមួយច្បាប់ទៀត សម្រាប់ក្រុមហ៊ុនរក្សាទុកផងដែរ។ ចំពោះការបង់ប្រាក់ពន្ធបាននៅបីធនាគារគឺ ធនាគារកាណាឌីយ៉ា ធនាគារអេស៊ីលីដា និង ធនាគារអ៊ីន្ទ្រៈ។ ធនាគារទាំងបីមានលេខគណនីផ្សេងៗគ្នាដូចខាងក្រោម៖

តារាងទី២៖ គណនីធនាគារកាណាឌីយ៉ា

ឈ្មោះគណនីកាណាឌីយ៉ា(CANADIA Bank Account)	លេខគណនី
ប្រាក់ពន្ធអាករគ្រប់ប្រភេទ	០១០០០០០១៣៤២៣៨
អចលនទ្រព្យ	០១០០០០០០៦៧៦៧៣
ប្រាក់ទោសទណ្ឌ	០១០០០០០០៦៧៦៩៧

តារាងទី៣៖ គណនីធនាគារអេស៊ីលីដា

ឈ្មោះគណនីអេស៊ីលីដា(ACLEDA Bank Account)	លេខគណនី
ប្រាក់ពន្ធអាករគ្រប់ប្រភេទ	៣៨០៣០២៤៣៥៣៧៨១៤
អចលនទ្រព្យ	៣៨០៣០១៦៥៣២៨៣១០

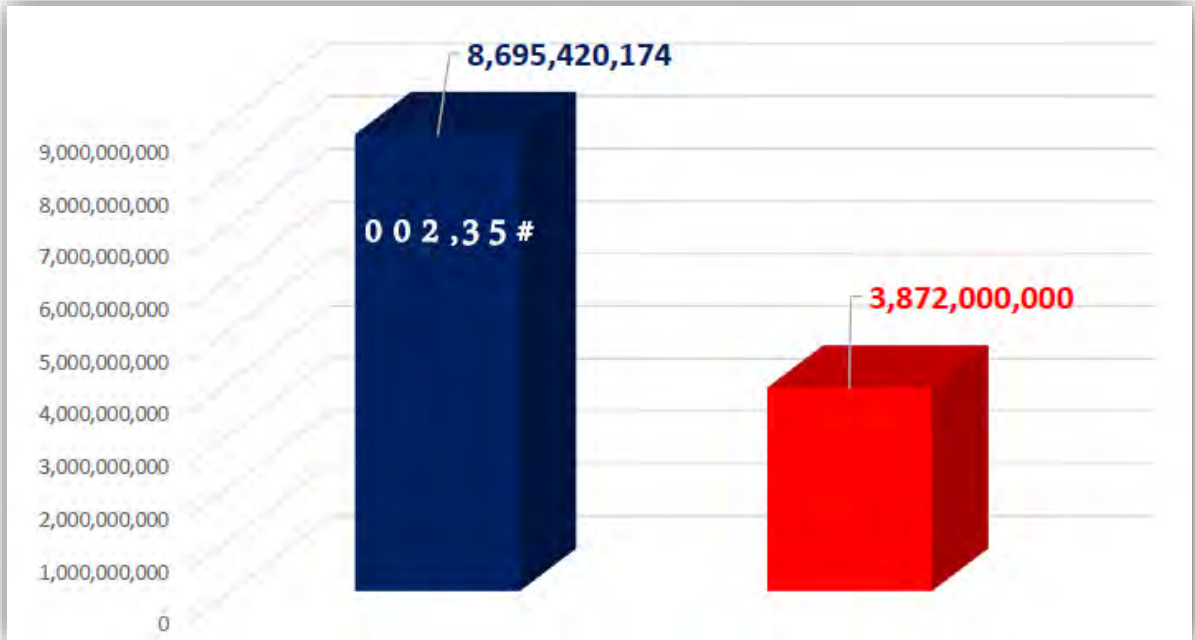
ប្រាក់ទោសទណ្ឌ	៣៨០៣០១៦៥២៥២០១០
---------------	----------------

តារាងទី៤៖ គណនីធនាគារវឌ្ឍនៈ

ឈ្មោះគណនីវឌ្ឍនៈ: (VATTACNAC Bank Account)	លេខគណនី
ប្រាក់ពន្ធអាករគ្រប់ប្រភេទ	០៥០០១៧៧០០៣២០៣៦
អចលនទ្រព្យ	០៥០០១៧៧០០៣២០១៤
ប្រាក់ទោសទណ្ឌ	០៥០០១៧៧០០៣២០២៥

៣.៣. លទ្ធផលនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

៣.៣.១. សម្រាប់ទិន្នន័យនៃការប្រមូលពន្ធរបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែប

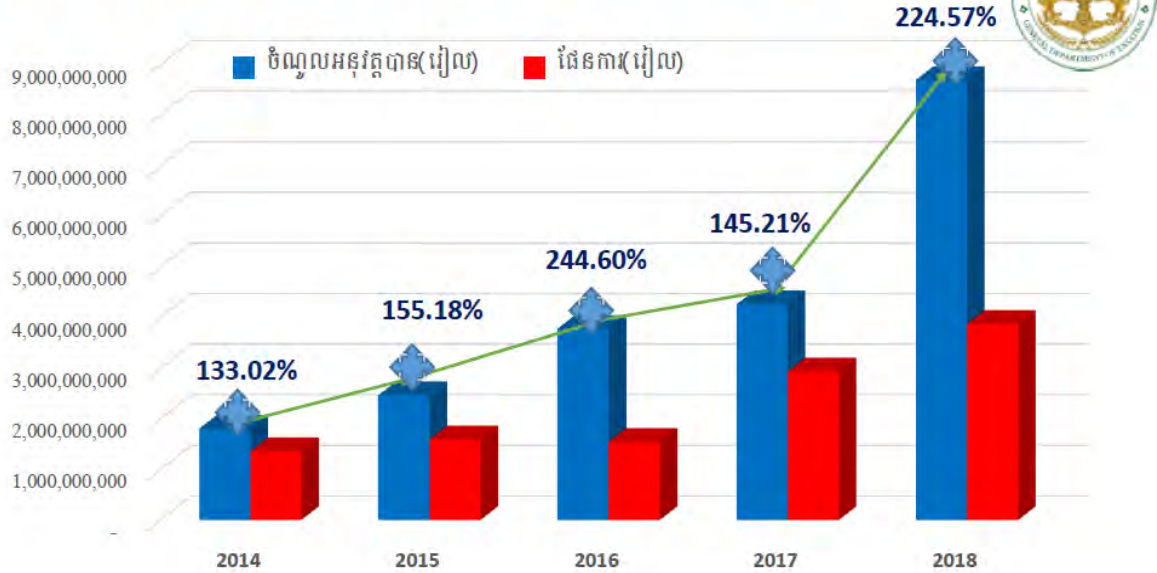
រូបភាពទី៦៖ ក្រាបស្ថានភាពចំណូលពន្ធរបស់សាខាពន្ធដារខេត្តកែបរយៈពេល១២ខែក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ធៀបនឹងផែនការ

ចំណូលពន្ធប្រចាំខែធ្នូឆ្នាំ២០១៨ ប្រមូលបានចំនួន៣៧៩ ៨៣៩ ៤៥០ រៀល ចំណូលបូក សរុបប្រចាំឆ្នាំ២០១៨ បានចំនួន ៨ ៦៩៥ ៤២០ ១៧៤ រៀល គឺស្មើនឹង ២២៤.៥៧ ភាគរយ នៃ ផែនការ ៣ ៨៧២ ០០០ ០០០ រៀល។

ចំណូលតាមឆ្នាំ	2014	2015	2016	2017	2018
ចំណូលអនុវត្តបាន(រៀល)	1,802,051,980	2,465,754,325	3,776,582,277	4,263,296,457	8,695,420,174
ផែនការ(រៀល)	1,354,750,000	1,589,000,000	1,544,000,000	2,936,000,000	3,872,000,000
ភាគរយនៃចំណូល%	133.02%	155.18%	244.60%	145.21%	224.57%

តារាងទី៥៖ ស្ថានភាពចំណូលពន្ធដាររយៈពេល៥ឆ្នាំចាប់ពីឆ្នាំ២០១៤ ដល់ឆ្នាំ២០១៨

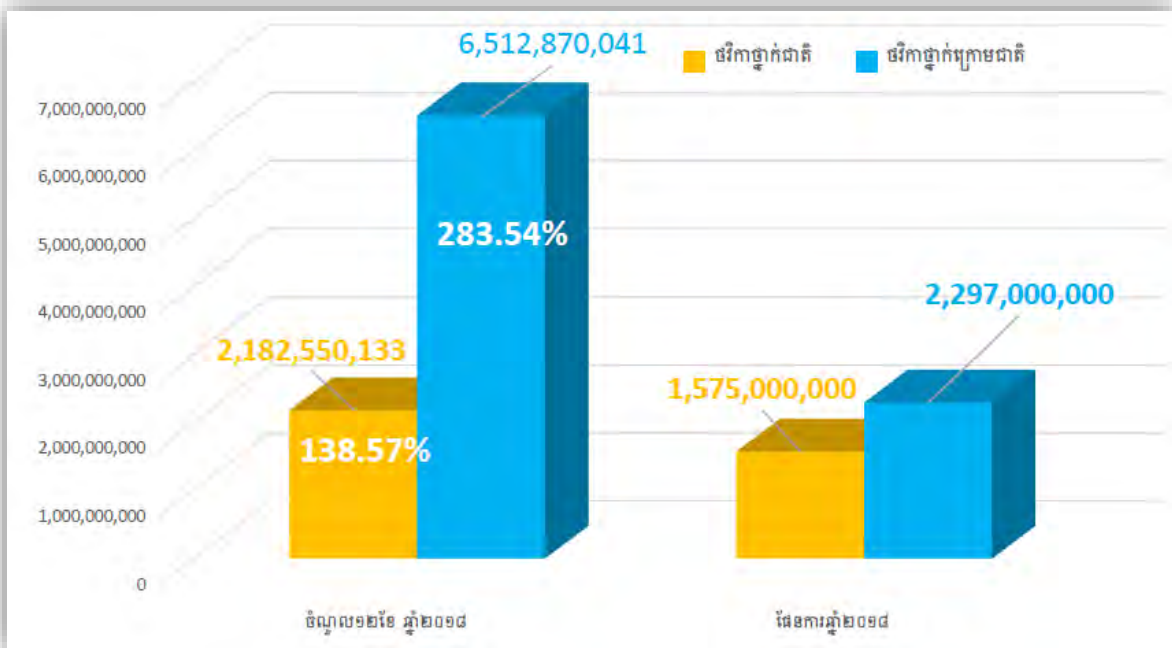
ចំណូលពន្ធដារ (រយៈពេល៥ឆ្នាំ)ចាប់ពីឆ្នាំ២០១៤ ដល់ឆ្នាំ២០១៨

រូបភាពទី៧៖ ក្រាបបង្ហាញពីចំណូលពន្ធដាររយៈពេល៥ឆ្នាំចាប់ពីឆ្នាំ២០១៤ ដល់ឆ្នាំ២០១៨

ប្រភេទចំណូល	ចំណូលក្នុងខែ	ចំណូលបូកបន្ត	ផែនការឆ្នាំ២០១៨	ភាគរយ
ថវិកាថ្នាក់ជាតិ	189,177,433	2,182,550,133	1,575,000,000	138.57%
ថវិកាថ្នាក់ក្រោមជាតិ	190,662,017	6,512,870,041	2,297,000,000	283.54%
សរុប	379,839,450	8,695,420,174	3,872,000,000	224.57%

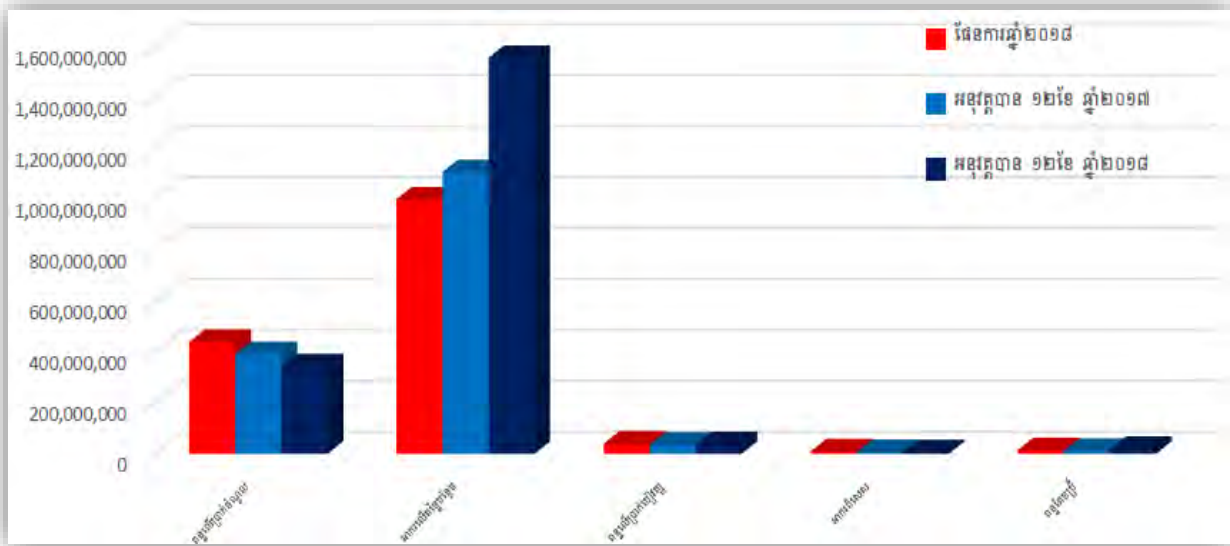
តារាងទី៦៖ ស្ថានភាពចំណូលរយៈពេល១២ខែ ឆ្នាំ២០១៨ធៀបនឹងផែនការ

រូបភាពទី៨៖ ក្រាបស្តីពីស្ថានភាពចំណូលពន្ធរយៈពេល១២ខែឆ្នាំ២០១៨ ដែលបែងចែកជាថវិកាថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ

ប្រភេទពន្ធ	ផែនការឆ្នាំ២០១៨	អនុវត្តបាន ១២ខែ ឆ្នាំ២០១៧	អនុវត្តបាន ១២ខែ ឆ្នាំ២០១៨	អត្រាកំណើន១២ខែ ២០១៨ ធៀប ២០១៧	%អនុវត្ត ធៀបផែនការ ២០១៨
ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល	440,000,000	390,880,579	342,720,110	-12.32%	77.89%
អាករលើតម្លៃបន្ថែម	1,000,000,000	1,107,356,845	1,556,005,910	40.52%	155.60%
ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស	40,000,000	35,052,959	36,411,536	3.88%	91.03%
អាករពិសេស	10,000,000	6,569,906	5,528,714	-15.85%	55.29%
ពន្ធតែមប្រើ	15,000,000	11,497,358	17,852,426	55.27%	119.02%

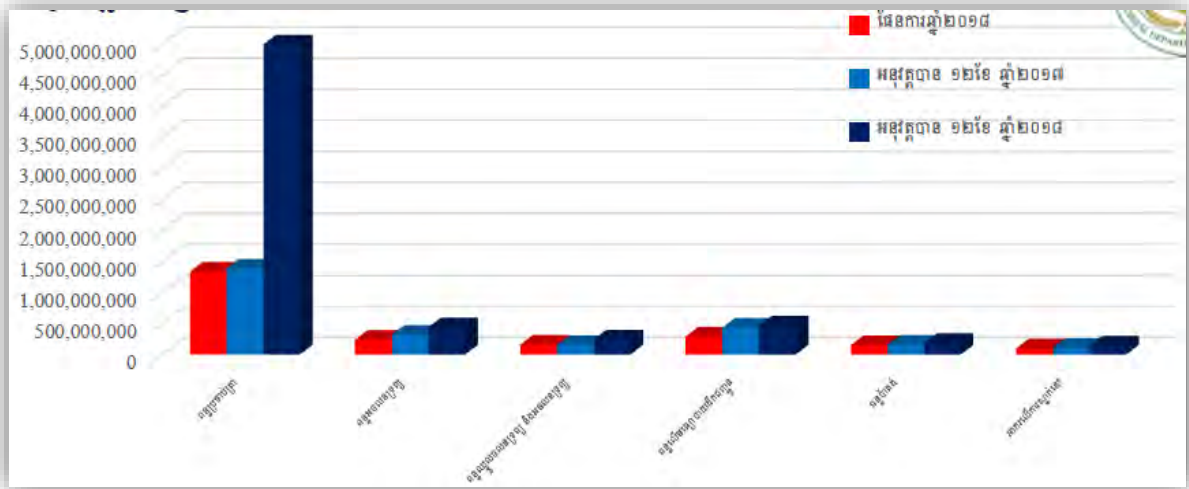
តារាងទី៧៖ ចំណូលថ្នាក់ជាតិសំខាន់ៗ

រូបភាពទី៩៖ ក្រាបបង្ហាញពីចំណូលថ្នាក់ជាតិសំខាន់ៗ

ប្រភេទពន្ធ	ផែនការឆ្នាំ២០១៨	អនុវត្តបាន ១២ខែ ឆ្នាំ២០១៧	អនុវត្តបាន ១២ខែ ឆ្នាំ២០១៨	អត្រាកំណើន១២ខែ ២០១៨ ធៀប ២០១៧	%អនុវត្ត ធៀបផែនការ ២០១៨
ពន្ធប្រចាំប្រតិបត្តិ	1,337,000,000	1,387,380,663	4,997,061,259	260.18%	373.75%
ពន្ធអចលនវត្ថុ	240,000,000	317,940,377	439,505,181	38.24%	183.13%
ពន្ធល្មើសលក់ទំនិញ និង អចលនវត្ថុ	160,000,000	151,509,893	244,428,230	61.33%	152.77%
ពន្ធអាករលើការប្រើប្រាស់	290,000,000	434,043,100	464,407,500	7.00%	160.14%
ពន្ធដារពាក់ព័ន្ធនឹង	149,000,000	157,864,500	184,450,500	16.84%	123.79%
អាករលើការប្រើប្រាស់	98,000,000	108,148,427	143,251,018	32.46%	146.17%

តារាងទី៨៖ ចំណូលថ្នាក់ក្រោមជាតិសំខាន់ៗ

រូបភាពទី១០៖ ក្រាបបង្ហាញពីចំណូលថ្នាក់ក្រោមជាតិសំខាន់ៗ

លរ	វិស័យអាជីវកម្ម	ប្រមូលបាន		ភាគរយ កើន/ថយ
		2017	2018	
១	លក់ផលិតផល គេលសិលា	42,079,009	103,508,133	145.99%
២	ស្ថាបត្យកម្ម និងសំណង់	737,272,954	1,043,999,081	41.60%
៣	លក់គ្រឿងសំណង់	12,235,970	16,065,470	31.30%
៤	ផលិតម្ហូបអាហារ	12,449,815	11,826,300	-5.01%
៥	លក់វាយគ្រឿងឧបភោគ បរិភោគ	11,992,408	13,635,143	13.70%
៦	សណ្ឋាគារ ផ្ទះសំណាក់ និងភោជនីយដ្ឋាន	760,262,476	1,126,478,747	48.17%
៧	និហវណៈ អាហារវណៈ	132,096,837	79,041,923	-40.16%

តារាងទី៩៖ ចំណូលពន្ធតាមវិស័យសំខាន់ៗ

វឌ្ឍនភាពនៃការចុះបញ្ជីពន្ធដារ និងបច្ចុប្បន្នភាពសហគ្រាស					
សហគ្រាសចុះបញ្ជីពន្ធដារថ្មី មានការថយចំនួន ១០ សហគ្រាសធៀបឆ្នាំ ២០១៧ (២៦សហគ្រាស នៅ ១៦សហគ្រាស) ស្មើនឹង -៣៨%					
បរិយាយ	យោងឆ្នាំចាស់	ចុះបញ្ជីថ្មី	ផ្ទេរពីម៉ៅការ	ស្មើសុំបិទអាជីវកម្ម	សហគ្រាស គ្រប់គ្រងសុប
អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យម	41	09	01	02	51
អ្នកជាប់ពន្ធតូច	133	07	00	15	140
សរុប	174	16	01	17	191

តារាងទី១០៖ វឌ្ឍនភាពនៃការចុះបញ្ជីពន្ធដារ

តាមតារាងទី៧ គួរកត់សម្គាល់ឃើញថា ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលមានការធ្លាក់ចុះ ១២.៣២ភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៧ ហើយសម្រេចបានត្រឹមតែ៧៧.៨៩ភាគរយនៃផែនការប្រចាំឆ្នាំ។ ជាទូទៅការកើនឡើងនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល អាស្រ័យជាចម្បងលើកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ឬប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ និងកំណើនចំនួនអ្នកជាប់ពន្ធ។ យោងតាមតារាងទី១០ ចំនួនសហគ្រាសថ្មីដែលចុះបញ្ជីពន្ធដារក្នុងឆ្នាំ២០១៨ មានតែ១៦សហគ្រាស ដែលចំនួននេះវាបានថយចុះធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៧ (ថយចុះពី២៦សហគ្រាស ទៅ ១៦សហគ្រាស)។ ដោយឡែកក្នុងចំណោមសហគ្រាសជាប់ពន្ធមធ្យមទាំង៥១ដែលត្រូវដាក់លិខិតប្រកាស មានតែ៤៦សហគ្រាសដែលបានដាក់លិខិតប្រកាសដែលក្នុងចំណោម៤៦នោះ មាន១៥សហគ្រាសបានប្រកាសគ្មានសកម្មភាព និងមានតែ៣១សហគ្រាសដែលបានប្រកាសបង់ពន្ធ។ ដូច្នេះសរុបមកមានតែ៣១ក្នុងចំណោមសហគ្រាស៥១ដែលបានបង់ពន្ធជូនសាខាពន្ធដារ ហេតុការណ៍នេះបានចូលរួមចំណែកពន្យល់ពីការថយចុះនៃទឹកប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលដែលប្រមូលបាន។ មួយវិញទៀតក្នុងចំណោមសហគ្រាសជាប់ពន្ធតូចដែលត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសចំនួន ១៤០ មានតែសហគ្រាសចំនួន១០១បានដាក់លិខិតប្រកាសហើយក្នុងចំណោម១០១នោះ មាន២សហគ្រាសដែលប្រកាសគ្មានសកម្មភាព និង៩៩បានប្រកាស

ថាមានសកម្មភាព។ ហេតុការណ៍នេះគឺតែសបញ្ជាក់កាន់តែច្បាស់ពីមូលហេតុនៃការទឹកប្រាក់ពន្ធ លើប្រាក់ចំណូលដែលប្រមូលបាន បានថយចុះធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៧។

៣.៣.២ បញ្ហាប្រឈម

ទន្ទឹមនឹងលទ្ធផលដែលសម្រេចបាននូវគោលដៅខាងលើក្នុងការប្រមូលពន្ធ អាករគ្រប់ ប្រភេទទទួលបានលទ្ធផលដ៏ល្អប្រសើរ អង្គភាពពន្ធដារខេត្តកែបក៏បានជួបប្រទះនូវបញ្ហាប្រឈម ជាច្រើនដែលក្នុងនោះ បញ្ហាខ្លះក៏អាចនឹងប៉ះពាល់ដល់ការប្រមូលពន្ធជាប្រព័ន្ធ បានសេចក្តីថាប៉ះ ពាល់ដល់ការប្រមូលពន្ធគ្រប់ប្រភេទ ហើយបញ្ហាខ្លះទៀតអាចឥទ្ធិពលដល់ការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ ចំណូល។ ដើម្បីអោយកាន់តែជ្រាបច្បាស់ យើងអាចបែងចែកបញ្ហាទាំងនោះទៅតាមការិយាល័យនិ មួយៗដូចខាងក្រោម៖

ការិយាល័យរដ្ឋបាល បានជួបប្រទះបញ្ហាផ្សេងៗដូចជា បញ្ហាទី១ ខ្វះសម្ភារៈប្រើប្រាស់ដូចជា ខ្វះនូវម៉ាស៊ីនថតចម្លងឯកសារដែលត្រូវប្រើសម្រាប់ពន្ធប្រថាប់ត្រា សម្ភារៈការិយាល័យដូចជា៖ ក្រ ណូ ស៊ីមី ប្លាស្ទិកក្របសៀវភៅ កុំព្យូទ័រ បិទ ទឹកថ្នាំព្រីន សង្ហារឹមការិយាល័យដូចជា៖ តុ កៅអី ទូដាក់ ឯកសារ។ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាល។ បញ្ហាទី២ កង្វះខាតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាល៖ ជាក់ស្តែង អគាររដ្ឋបាលដែលបំពេញការងារបច្ចុប្បន្នមានសភាពតូចចង្អៀត ដែលអាចបង្កអោយមានការ លំបាកក្នុងការបំពេញសេវាជូនអ្នកជាប់ពន្ធ។ ភាពខ្វះខាតទាំងនេះអាចបង្កជាការលំបាកដល់ការ បំពេញការងាររបស់ស្ថាប័នទាំងមូលពិសេសក្នុងដំណើរការណ៍ប្រមូលពន្ធគ្រប់ប្រភេទដែលក្នុង នោះរួមបញ្ចូលទាំងពន្ធលើប្រាក់ចំណូលផង។

ការិយាល័យសេវាអ្នកជាប់ពន្ធ៖ ការិយាល័យនេះក៏បានជួបប្រទះនូវបញ្ហាដូចជា បញ្ហាទី១ អ្នកជាប់ពន្ធមានការរារាំងក្នុងការចុះបញ្ជីបង់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស។ បញ្ហាទី២ សហគ្រាសមួយ ចំនួនពុំមានភាពស្មោះត្រង់ក្នុងការបង្ហាញឯកសារចុះបញ្ជី។ បញ្ហាទី៣ សហគ្រាសដែលគ្រោង បញ្ចូលក្នុងរបបស្វ័យប្រកាស មានភាពអស់អែកក្នុងការចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ឬសិក្ខាសាលា តាមការអញ្ជើញរបស់សាខាពន្ធដារខេត្ត។ គួរកត់សម្គាល់ឃើញថា បញ្ហាទាំងបីដែលបានលើក ឡើងខាងលើបានផ្តល់ផលប៉ះពាល់ខ្លាំងដល់លទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ ចំណូលរបស់ស្ថាប័នមួយនេះ ពីព្រោះការគណនាទឹកប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវការឯកសារ និង ព័ត៌មានពិតប្រាកដជាច្រើនដែលត្រូវការអោយមានការសហការណ៍យ៉ាងម៉ត់ចត់ពីភាគីអ្នកជាប់ពន្ធ ផង។ ដើម្បីទទួលបានការសហការណ៍យ៉ាងម៉ត់ចត់ពីអ្នកជាប់ពន្ធអ្នកជាប់ពន្ធផ្ទាល់ត្រូវតែយល់ ច្បាស់ពីគោលការណ៍នៃពន្ធដារ និងមានឆន្ទៈក្នុងការចូលរួមបង់ពន្ធ។ លើសពីនេះទៀត ការិយាល័យ នេះក៏បានជួបបញ្ហាផ្សេងទៀតដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់ការប្រមូលពន្ធផ្សេងទៀត ដូចជាពន្ធ ប្រថាប់ត្រា និងពន្ធលើអចនទ្រព្យជាដើម បញ្ហាទាំងនោះមានដូចជា បញ្ហាទី១ អ្នកជាប់ពន្ធទទួលស្នើ សុំបង់ពន្ធប្រថាប់ត្រា ក្នុងតម្លៃទាបជាងការកំណត់របស់ក្រសួង។ បញ្ហាទី២ អចលនទ្រព្យមួយចំនួន

មានទីតាំងនៅឆ្ងាយ ដែលត្រូវចំណាយពេលវេលាចុះពិនិត្យដល់ទីតាំងផ្ទាល់។ បញ្ហាទី៣ អ្នកជាប់ពន្ធមួយចំនួនធំ មិនចេះបំពេញទម្រង់ស្នើសុំបង់ពន្ធប្រចាំប្រាំ។ បញ្ហាទី៤ ម្ចាស់អចលនទ្រព្យមួយចំនួនមានទីលំនៅនៅក្រៅខេត្ត មិនអាចទំនាក់ទំនងមកបង់ពន្ធអចលនទ្រព្យបាន។

ការិយាល័យចាត់ចែងលិខិតប្រកាស៖ ការិយាល័យនេះក៏បានជួបប្រទះនូវបញ្ហាដូចជា បញ្ហាទី១ អ្នកជាប់ពន្ធមានការយល់ដឹងនៅមានកម្រិតពីកាតព្វកិច្ចក្នុងការប្រកាសបង់ពន្ធ និងការកាន់កាប់បញ្ជីគណនេយ្យ។ គួរកត់សម្គាល់ថា បញ្ហានេះគឺជាឧបសគ្គចម្បងក្នុងការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។ ភាពស្វ័យប្រកាសរបស់អ្នកជាប់ពន្ធគឺឆ្លុះបញ្ចាំងពីទិដ្ឋភាពនៃការបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។ ភាពត្រឹមត្រូវនៃការគ្រប់គ្រងបញ្ជីគណនេយ្យមានសារៈសំខាន់ចំពោះការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។ បញ្ហាទី២ អ្នកជាប់ពន្ធភាគីទាន់បានប្រើប្រាស់វិក័យបត្រ តាមគម្រូដែល អពដ បានណែនាំ។ បញ្ហាទី៣ ការដាក់លិខិតប្រកាសរបស់អ្នកជាប់ពន្ធពុំមានទិន្នន័យប្រព័ន្ធទិន្នន័យ-លក់។ បញ្ហាទី៤ ធ្វើលិខិតជូនដំណឹងត្រឡប់ទៅវិញដោយមិនជួបម្ចាស់សហគ្រាស។ បញ្ហាទី៥ លំបាកទទួល និងចេញបង្កាន់ដៃថ្មីសម្រាប់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សតាមបណ្តាមន្ទីរ អង្គភាពជុំវិញខេត្ត។ បញ្ហាទី៦ ការបោះពុម្ពបង្កាន់ដៃទទួលប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់យីហោរបស់សាខាក្រុមហ៊ុន គ្មានទីតាំងនៅក្នុងខេត្ត។

ការិយាល័យសវនកម្ម៖ ការិយាល័យនេះក៏បានជួបប្រទះនូវបញ្ហាដូចជា បញ្ហាទី១ ខ្វះមន្ត្រីក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីសវនកម្ម។ បញ្ហាទី២ អ្នកជាប់ពន្ធមានការយល់ដឹងពីច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធនៅមានកម្រិត។ បញ្ហាទី៣ អ្នកជាប់ពន្ធមិនសហការក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មាន។ បញ្ហាទី៤ លំបាកក្នុងការទំនាក់ទំនងម្ចាស់សហគ្រាសដែលនៅបរទេស។ គួរកត់សម្គាល់ថាបញ្ហាក្នុងការិយាល័យគឺបានប៉ះពាល់ដល់ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។

ការិយាល័យបំណុលពន្ធ៖ ការិយាល័យនេះក៏បានជួបប្រទះនូវបញ្ហាដូចជា បញ្ហាទី១ របាយការណ៍មានការកែតម្រូវច្រើន។ បញ្ហាទី២ ការផ្លូវផ្ទះត្រូវបានរំខានជាមួយរតនាគារមានការយឺតយ៉ាវ។ បញ្ហាទី៣ ការកែទម្រង់ការបង់ប្រាក់ពន្ធនៅតាមប្រព័ន្ធធនាគារ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍

ជាការសរុបសេចក្តីនៃការស្រាវជ្រាវនេះ យើងឃើញថាការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលគឺជាការងារមួយដ៏ស្មុគស្មាញសម្រាប់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។ ភាពស្មុគស្មាញនេះរាប់តាំងពី នីតិវិធី និងគោលការណ៍ដ៏សុំញាំនៃការគណនាពន្ធ ការពន្យល់ណែនាំ និងបញ្ជាបករយល់ដឹងពីពន្ធ និងការស្វែងរកការគាំទ្រពីសំណាក់អ្នកជាប់ពន្ធ។ ភាពស្មុគស្មាញនេះអាចជាឧបសគ្គក្នុងការបំពេញការងារប្រមូលពន្ធប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។ ដើម្បីជំនះនូវឧបសគ្គនេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវការនូវការខិតខំប្រឹងប្រែងប្រកបដោយឆន្ទៈជាមួយនឹងផែនការដ៏ជាក់លាក់មួយ។ ជាការសេចក្តីសន្និដ្ឋាន យើងឃើញថាសាខាពន្ធដារខេត្តកែបពិតជាបានបំពេញការងារបានយ៉ាងល្អប្រសើរ។ ២២៤ភាគរយធៀបនឹងផែនការគឺជាទិន្នន័យកំណើនមួយដែលកម្រនឹងមានសាខាពន្ធដារណាមួយសម្រេចបាន។ តាមរយៈការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីសំណាក់ភ្នាក់ងារពន្ធដារ ជាពិសេសមន្ត្រីដែលពាក់ព័ន្ធ បាននាំអោយទឹកប្រាក់ពន្ធដែលប្រមូលបាននៅសាខាពន្ធដារខេត្តកែបបានកើនឡើងជាលំដាប់។ លើសពីនេះទៀតការសហការគ្នាពីភាគីដែលពាក់ព័ន្ធដូចជា មន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ច មន្ត្រីសុរិយោដី មន្ត្រីនៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ក៏ជាកតាតាណីករជួយជម្រុញស្ថាប័ននេះនូវការសម្រេចនូវលទ្ធផលបានដ៏អស្ចារ្យនេះដែរ។ ចំណុចដែលសំខាន់មួយទៀត គឺសង្កេតឃើញថាការយល់ដឹងរបស់អ្នកជាប់ពន្ធក៏បានប្រសើរគ្រាន់បើដែរ ជាក់ស្តែង ទោះបីមានសហគ្រាសមួយចំនួនមានការស្ទាក់ស្ទើរក្នុងការចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលាស្តីពីពន្ធដារ ប៉ុន្តែក៏មានសហគ្រាសមានមួយចំនួនបានការចូលរួមហើយស្ម័គ្រចិត្តដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធ។ ទាំងអស់នេះសុទ្ធតែបានឆ្លុះបញ្ចាំងពីការខិតខំប្រឹង និងសម្មតិផលដែលសាខាពន្ធដារខេត្តកែបបានសម្រេចបាន។ ទោះជាយ៉ាងណា ដំណើរការណ៍នៃអង្គភាពមួយមិនអាចនៅក្នុងភាពឥតខ្ចោះនោះទេ។ ជាក់ស្តែង ដូចអ្វីដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនូវបញ្ហាដែលការិយាល័យនីមួយៗបានជួបប្រទះ ក៏ជាអ្វីដែលសាខាពន្ធដារខេត្តកែបគួរតែកែលម្អដែរ។ គួរកត់សម្គាល់ឃើញថា បញ្ហាមួយចំនួនគឺហួសពីដែនសមត្ថភាពនៃសាខាពន្ធដារខេត្តកែបក្នុងការដោះស្រាយ ជាក់ស្តែងដូចជា បញ្ហាដែលការមិនសហការពេញលេញពីអ្នកជាប់ពន្ធជាដើម។ បញ្ហានេះត្រូវការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធជាច្រើនដូចជាអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារដែលមានកញ្ចប់ថវិការធំក្នុងការផ្សព្វផ្សាយលើកទឹកចិត្តក្នុងការបង់ពន្ធ។ ទន្ទឹមនឹងគ្នានេះដែរ វិស័យអប់រំក៏គួរតែចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការបំផុសផុតគំនិត ឬទំនោររបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការបង់ពន្ធជូនរដ្ឋ។

ជាចុងក្រោយនៃការសន្និដ្ឋាននៃរបាយការណ៍បញ្ចប់កម្មសិក្សានេះ យើងឃើញថាពន្ធដារនៅតែជាប្រភពចំណូលជាតិដ៏សំខាន់ដែលក្នុងនោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូលក៏នៅតែជាប្រភេទពន្ធចម្បងធៀបនឹងប្រភេទពន្ធដទៃទៀត។ ប៉ុន្តែភាពស្មុគស្មាញនៃការគណនាទឹកប្រាក់ពន្ធ ក៏ដូចគ្នានីតិវិធីនៃការប្រមូលពន្ធ និងកត្តាចំណេះដឹងនៅមានកម្រិតអាចជាបញ្ហាចម្បងក្នុងការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។

យើងខ្ញុំនៅតែសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា របាយការណ៍កម្មសិក្សានេះនឹងអាចជួយបម្រើប្រយោជន៍តាមសេចក្តីត្រូវការផ្នែកចំណេះពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដារជាពិសេសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលជូនដល់ប្អូនៗ និងស្និទ្ធជំនាន់ក្រោយ។

អនុសាសន៍

ទាក់ទងនឹងអនុសាសន៍សម្រាប់សាខាពន្ធដារខេត្តកែប គួរតែឆ្លើយតបនឹងបញ្ហាដែលស្ថាប័ននេះបានជួបប្រទះ ជាពិសេសបញ្ហាដែលការិយាល័យចំណុះអោយស្ថាប័ននេះបានជួប។ សម្រាប់ការិយាល័យរដ្ឋបាល ទាក់ទងនឹងបញ្ហាភាពតូចចង្អៀតនៃទំហំអគារប្រើប្រាស់ ស្ថាប័ននេះគួរតែបន្តលើកសំណើទៅអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។ ហើយសំណើនោះគួរតែមានព័ត៌មានបន្ថែមលើសំណើចាស់ដែលមិនទាន់ត្រូវបានយល់ព្រម។ ពិសេសជាងនេះទៅទៀត សំណើនោះគួរតែភ្ជាប់នឹងគម្រោងផែនការហិរញ្ញវត្ថុច្បាស់លាស់ និងពន្យល់អោយបានច្បាស់ពីសារៈសំខាន់ និងតម្រូវការចាំបាច់នូវការពង្រីកទំហំអគារ។ ការចាំបាច់ទាំងនោះ គួរតែពាក់ព័ន្ធនឹងការកើនឡើងនៃចំនួនបុគ្គលិក និងចំនួនអ្នកជាប់ពន្ធដែលត្រូវផ្តល់សេវាជូន។ ទាក់ទងនឹងសម្ភារៈរដ្ឋបាលគួរតែស្នើទៅនាយកដ្ឋានសម្ភារៈនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារដើម្បីទទួលបានសម្ភារៈបន្ថែម។ ដោយឡែកចំពោះការិយាល័យសេវាអ្នកជាប់ពន្ធគួរតែបន្តពន្យល់ផ្តល់សេវាណែនាំអ្នកជាប់ពន្ធពាក់ព័ន្ធច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋាននានា និងកាតព្វកិច្ចសារពើពន្ធនានា ហើយក៏គួរតែបន្តពិនិត្យដល់ទីតាំងអចលនទ្រព្យដែលស្នើសុំបង់ពន្ធប្រថាប់ត្រា។ ការបន្តផ្សព្វផ្សាយតាមគ្រប់មធ្យោបាយដល់អ្នកជាប់ពន្ធ ក៏ដូចជាម្ចាស់អចលនទ្រព្យដែលមិនទាន់មានបំពេញកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធ ក៏នៅតែជាជម្រើសល្អមួយ។ សាខាគួរតែបន្តការធ្វើការពន្យល់ណែនាំតាមរយៈការធ្វើសិក្ខាសាលា និងដោយផ្ទាល់ជាមួយអ្នកជាប់ពន្ធដើម្បីផ្សព្វផ្សាយពីរបៀបក្នុងការធ្វើស្វ័យប្រកាសពន្ធ ការដាក់លិខិតប្រកាស ទោសទណ្ឌផ្សេងៗនៃការយឺតយ៉ាវ វិធានវិក័យបត្រ ជាដើម ប៉ុន្តែសាខាពន្ធដារគួរតែពិនិត្យមើលរបៀបដែលមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការទំនាក់ទំនងទៅអ្នកជាប់ពន្ធ។ មួយវិញទៀតការិយាល័យអាចស្នើសុំសមន្ត្រីក្របខ័ណ្ឌ ឬមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យាបន្ថែមដើម្បីឆ្លើយតបនឹងទំហំការងារបច្ចុប្បន្ន។ ចំពោះបញ្ហាផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងការិយាល័យចាត់ចែងលិខិតប្រកាស ការបន្តពន្យល់ណែនាំអ្នកជាប់ពន្ធ និងធ្វើក្នុងការបំពេញទិន្នន័យប្រវត្តិ និងផ្សព្វផ្សាយគម្របនោះដល់អ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បីផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់អ្នកជាប់ពន្ធក្នុងការបំពេញទិន្នន័យប្រវត្តិ។ ការងារដែលសំខាន់មួយទៀតដែលការិយាល័យនេះត្រូវតែធ្វើ គឺសហការគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធ និងទាន់ពេលវេលាដល់ការិយាល័យសវនកម្មពន្ធដើម្បីកំណត់មុខសញ្ញាសហគ្រាសដែលត្រូវធ្វើសវនកម្ម។ ចំពោះការិយាល័យសវនកម្ម គួរតែបន្តត្រៀមរៀបចំផែនការសវនកម្មប្រចាំឆ្នាំ និងគួរតែស្នើសុំធ្វើកម្មវិធីសវនកម្មប្រចាំត្រីមាស ឬឆមាសដើម្បីគ្រប់គ្រងហានិភ័យនៃការគេចវះពន្ធដ៏អ្នកជាប់ពន្ធ។ ផ្សេងពីនេះទៀត ការិយាល័យនេះគួរជ្រើសរើសមន្ត្រីបន្ថែម ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងបញ្ហាកង្វះកំលាំងការងារដើម្បីបំពេញមុខងារអោយបានពេញលេញ។ ចំពោះការិយាល័យបំណុលពន្ធ គួរតែខិតខំសហការគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយរតនាគារដើម្បីបានតួលេខប្រាក់ពន្ធបាលទាន់ពេលវេលា។ លើសពីនេះទៅទៀតគួរតែស្នើសុំបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេលខ្លីស្តីពីស្តង់ដាររបាយការណ៍ ដើម្បីអោយការធ្វើរបាយការណ៍កាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព និងឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធដូចជារតនាគារជាតិជាដើម។ ជាចុងក្រោយ យើងខ្ញុំសូមលើកជាសំណូមពរដល់ប្អូនៗនិស្សិតដែលចង់ធ្វើរបាយការណ៍បញ្ចប់ការសិក្សាពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធលើប្រាក់ចំណូល គួរតែរួម

បញ្ចូលក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងការសិក្សានូវសូចនាករផ្សេងៗដើម្បីជម្រុញអោយការអនុវត្តពន្ធលើរូប
វន្តបុគ្គលអាចដំណើរការបានយ៉ាងល្អ។

ឯកសារយោង

ឯកសារជាតិសាខ្មែរ

- ច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធចុះថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣
- ច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣
- ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៧
- ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៩៧
- ប្រកាសលេខ១០៥៩ សហវ.ប្រក.ពជ ចុះថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣ ស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ
- ប្រកាសលេខ០៥៦ ប្រក.សហវ.ប
- សេចក្តីជូនដំណឹងលេខ០២៨ សហវ.សជណ.ពជ ចុះថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣ ស្តីពីចំណុចសំខាន់ៗនៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ និងបទបញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ
- កិច្ចសំភាសន៍រវាងស្ថាប័នយុទ្ធសាស្ត្រ ស៊ី អេន ស៊ី និងឯកឧត្តម វ៉ាន់ ពុទ្ធិពល អគ្គនាយករងនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារនាថ្ងៃទី២៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៨

ឯកសារលើគេហទំព័រ

- www.tax.gov.kh

នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ dlt@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌឫស្សីកែវ

ផ្ទះលេខ១០២ ផ្លូវជាតិលេខ៥ សង្កាត់គីឡូម៉ែត្រលេខ៦ ខណ្ឌឫស្សីកែវ
រាជធានីភ្នំពេញ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ russeykeo@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌដូនពេញ

ផ្ទះលេខ១៦៦ ផ្លូវលេខ១៣០ សង្កាត់ផ្សារកណ្តាលទី២ ខណ្ឌដូនពេញ
រាជធានីភ្នំពេញ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ daunpenh@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌព័រមករា

ផ្ទះលេខ២៥៥បេ ផ្លូវសម្តេចប៉ាន(២១៤) សង្កាត់បឹងរាំង ខណ្ឌដូនពេញ
រាជធានីភ្នំពេញ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ 7makara@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌមានជ័យ

អគារលេខ៣៤សេ ផ្លូវ៣៦១កែង៦៤២ សង្កាត់ច្បារអំពៅ១ ខណ្ឌមានជ័យ
រាជធានីភ្នំពេញ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ meanchey@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌចំការមន

ផ្ទះលេខ២៨ ផ្លូវលេខ៤៨៨ សង្កាត់ផ្សារដើមថ្កូវ ខណ្ឌចំការមន រាជធានី
ភ្នំពេញ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ chamkarmorn@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌទួលគោក

ផ្ទះលេខ២៤ ផ្លូវ២៨៧ សង្កាត់បឹងកក់១ ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ
សារអេឡិចត្រូនិក៖ tuolkork@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ

ផ្ទះលេខ២៣៤ ផ្លូវលេខ២០០៧ សង្កាត់កាកាប ខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ
រាជធានីភ្នំពេញ
សារអេឡិចត្រូនិក៖ dangkor@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកណ្តាល

ផ្ទះលេខ១០៣ ផ្លូវលេខ១០៨ សង្កាត់តាខ្មៅ ក្រុងតាខ្មៅ ខេត្តកណ្តាល
សារអេឡិចត្រូនិក៖ kandal@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកំពង់ចាម

ផ្ទះលេខ៥ ផ្លូវខេមរភូមិន្ទ សង្កាត់កំពង់ចាម ក្រុងកំពង់ចាម ខេត្តកំពង់ចាម
សារអេឡិចត្រូនិក៖ kampongcham@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តបាត់ដំបង

ផ្ទះលេខ២ ផ្លូវជាតិលេខ៥ សង្កាត់រតនៈ ក្រុងបាត់ដំបង ខេត្តបាត់ដំបង
សារអេឡិចត្រូនិក៖ battambang@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តព្រៃវែង

ភូមិលេខ២ សង្កាត់កំពង់លាវ ក្រុងព្រៃវែង ខេត្តព្រៃវែង
សារអេឡិចត្រូនិក៖ preyveng@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តសៀមរាប

ផ្លូវជាតិលេខ៦ ភូមិសាលាកន្សែង សង្កាត់ស្វាយដង្គំ ក្រុងសៀមរាប
ខេត្តសៀមរាប

សារអេឡិចត្រូនិក៖ siamreap@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកំពង់ធំ

ផ្លូវលេខ៦ ភូមិត្រឡាំងលិច សង្កាត់ដំរីជាន់ខ្លា ក្រុងស្ទឹងសែន ខេត្តកំពង់ធំ
សារអេឡិចត្រូនិក៖ kampong_thom@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តតាកែវ

ផ្លូវលេខ៣ ភូមិ១ សង្កាត់រកាក្នុង ក្រុងដូនកែវ ខេត្តតាកែវ
សារអេឡិចត្រូនិក៖ takeo@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តស្វាយរៀង

ផ្លូវភូមិរោងបន្លែ សង្កាត់ស្វាយរៀង ក្រុងស្វាយរៀង ខេត្តស្វាយរៀង
សារអេឡិចត្រូនិក៖ svayrieng@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តពោធិ៍សាត់

ផ្លូវជាតិលេខ៥ សង្កាត់ព្រៃញី ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់
សារអេឡិចត្រូនិក៖ pursat@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

ភូមិឃ្លាំងប្រាក់ ឃុំប្ដែរ ស្រុកកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង
សារអេឡិចត្រូនិក៖ kampongchhnang@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

ផ្លូវជាតិលេខ៤ ភូមិត្រពាំងលើក សង្កាត់រកាធំ ក្រុងច្បារមន ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ kamongspeu@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកំពត

ភូមិ១១ ឧសភា សង្កាត់កំពង់កណ្តាល ក្រុងកំពត ខេត្តកំពត

សារអេឡិចត្រូនិក៖ kampot@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តព្រះសីហនុ

ផ្លូវ២៨មិថុនា សង្កាត់លេខ៣ ក្រុងព្រះសីហនុ ខេត្តព្រះសីហនុ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ preahsihanouk@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកោះកុង

ភូមិ២ សង្កាត់ស្មាច់មានជ័យ ក្រុងខេមរភូមិន្ទ ខេត្តកោះកុង

សារអេឡិចត្រូនិក៖ kohkong@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តព្រះវិហារ

ភូមិកណ្តាល សង្កាត់កំពង់ប្រណាក ក្រុងព្រះវិហារ ខេត្តព្រះវិហារ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ preahvihear@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តក្រចេះ

ផ្ទះលេខ៧៣ សង្កាត់ក្រចេះ ក្រុងក្រចេះ ខេត្តក្រចេះ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ kratie@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តរតនៈគិរី

ផ្លូវភូមិអូរកន្សែង សង្កាត់បឹងកន្សែង ក្រុងបានលុង ខេត្តរតនៈគិរី

សារអេឡិចត្រូនិក៖ ratanakiri@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តមណ្ឌលគិរី

ភូមិកណ្តាល សង្កាត់ស្ពានមានជ័យ ក្រុងសែនមនោរម្យ ខេត្តមណ្ឌលគិរី
សារអេឡិចត្រូនិក៖ mondulkiri@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ប្លុក២ ភូមិក្បាលស្ពាន សង្កាត់ព្រះពន្លា ក្រុងសេរីសោភ័ណ
ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ
សារអេឡិចត្រូនិក៖ banteaymeanchey@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តស្ទឹងត្រែង

ផ្លូវភូមិស្ពានថ្ម សង្កាត់ស្ទឹងត្រែង ក្រុងស្ទឹងត្រែង ខេត្តស្ទឹងត្រែង
សារអេឡិចត្រូនិក៖ stoengtremg@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកែប

ផ្លូវ៣៣A ភូមិកែប សង្កាត់កែប ក្រុងកែប ខេត្តកែប
សារអេឡិចត្រូនិក៖ kep@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តប៉ៃលិន

ភូមិបឋមនារ សង្កាត់ប៉ៃលិន ក្រុងប៉ៃលិន ខេត្តប៉ៃលិន
សារអេឡិចត្រូនិក៖ pailin@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តឧត្តរមានជ័យ

ភូមិឈូក សង្កាត់សំរោង ក្រុងសំរោង ខេត្តឧត្តរមានជ័យ
សារអេឡិចត្រូនិក៖ odormeanchey@tax.gov.kh

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០២ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៦

សេចក្តីជូនដំណឹង

អំពីការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នូវលិខិតប្រកាសបង់ប្រាក់ពន្ធប្រចាំខែ

សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតូច

អនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤ ថ្មី និងមាត្រា ៦ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ដែលត្រូវបានធ្វើរសោធនកម្ម ដោយមាត្រា ១១ នៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២១៥/០១៦ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ និងប្រកាសលេខ ១៨២០ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ស្តីពីការកំណត់វិធាននិងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តបញ្ជីគណនេយ្យសាមញ្ញសម្រាប់អ្នក ជាប់ពន្ធតូច អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារសូមជម្រាបជូនដំណឹងដល់គ្រប់សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ និងគ្រប់សហគ្រាសជាអ្នក ជាប់ពន្ធតូចទាំងអស់ អំពីការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ទម្រង់លិខិតប្រកាសបង់ប្រាក់ពន្ធប្រចាំខែ ដូចខាងក្រោម ៖

- ១- អ្នកជាប់ពន្ធតូចត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសបង់ប្រាក់ពន្ធគ្រប់ប្រភេទសម្រាប់ខែនីមួយៗយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី២០ នៃខែបន្ទាប់។ មានន័យថាអ្នកជាប់ពន្ធត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសបង់ប្រាក់ពន្ធសម្រាប់ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ យ៉ាងយឺត បំផុតត្រឹមថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦។
- ២- លិខិតប្រកាសបង់ប្រាក់ពន្ធប្រចាំខែ មានឈ្មោះថា “លិខិតប្រកាសបង់ប្រាក់ពន្ធសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតូច” ទម្រង់ TRS 01 ត្រូវបានរៀបចំឡើងសម្រាប់គ្រប់ប្រភេទពន្ធនៅលើទំព័រតែមួយ (one single page) និងមាន សេចក្តីពន្យល់ណែនាំអំពីការគណនាប្រាក់ពន្ធនីមួយៗនៅខាងខ្ទង់នៃលិខិតប្រកាសនេះ។
- ៣- អ្នកជាប់ពន្ធតូចអាចទទួលបានលិខិតប្រកាសបង់ប្រាក់ពន្ធប្រចាំខែពីគ្រប់សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ ឬអាចទាញ យក (Download) ពីគេហទំព័ររបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដែលមានអាសយដ្ឋាន www.tax.gov.kh ។

បន្ថែមលើសេចក្តីណែនាំអំពីការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ទម្រង់លិខិតប្រកាសខាងលើនេះ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារតម្រូវ ឱ្យគ្រប់សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ ត្រូវពិនិត្យមើលអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបម៉ោកដែលមានក្នុងបញ្ជីស្រាប់ ហើយចាត់បញ្ជីល មកជាអ្នកជាប់ពន្ធតូចនូវសហគ្រាសទាំងឡាយដែលមានកម្រិតផលរបរដូចបានកំណត់ក្នុងប្រកាសលេខ ១៨១៩ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស។ ចំពោះសហគ្រាសដែលមាន ស្រាប់ក្នុងបញ្ជីតាមរបបស្វ័យប្រកាសនៅតាមសាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ ត្រូវរក្សាទុកជាអ្នកជាប់ពន្ធមធ្យមជាបណ្តោះអាសន្ន ដើម្បីត្រួតពិនិត្យផលរបរសម្រាប់ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធឱ្យបានត្រឹមត្រូវជាក្រោយ។ ដោយឡែកចំពោះសហគ្រាស ដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធនៃ ត្រូវរក្សាទុកជាអ្នកជាប់ពន្ធនៃផងដែរ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូមគ្រប់សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ និងគ្រប់សហគ្រាសជាអ្នកជាប់ពន្ធតូច មេត្តាជ្រាប និង ត្រូវអនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ ដោយធ្វើការដាក់លិខិតប្រកាសបង់ប្រាក់ពន្ធប្រចាំខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ ឱ្យបានរួសរាន់ទាន់ពេលវេលា។ ការខកខានមិនបានដាក់លិខិតប្រកាសបង់ប្រាក់ពន្ធ នឹងត្រូវទទួលរងទោសទណ្ឌដូច មានចែងក្នុងច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារជាធរមាន។

ចម្លងជូន ៖
- គ្រប់អង្គភាពពន្ធដារ “ដើម្បីអនុវត្ត”
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាល
ឧទ្ទលបណ្ឌិតអគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

គង់ ទិបុល

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
MINISTRY OF ECONOMY AND FINANCE

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
GENERAL DEPARTMENT OF TAXATION

សាខាពន្ធដារ
Tax Branch

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
KINGDOM OF CAMBODIA
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
NATION RELIGION KING

ទម្រង់ TRS 01

ប្រកាសប្រចាំខែ
Month Year

លិខិតប្រកាសបង់ប្រាក់ពន្ធ
TAX RETURN
សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតូច
FOR SMALL TAXPAYERS

សម្រាប់បិទបាតូដ / Stick bar code here!

កាលបរិច្ឆេទសម្រាប់លិខិតប្រកាសពន្ធ: Tax period of tax return

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសាងពន្ធ: / Tax Identification Number (TIN)

ចាប់ពីថ្ងៃខែឆ្នាំ ដល់ ថ្ងៃខែឆ្នាំ

ឈ្មោះសហគ្រាស
Name of enterprise

ឈ្មោះម្ចាស់សហគ្រាស
Name of owner

សកម្មភាពអាជីវកម្ម
Business activities

អាសយដ្ឋានផ្ទះលេខ
Address No.

ផ្លូវ
Street

ភូមិ
Village

ឃុំ/សង្កាត់
Commune

ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ
District

ខេត្ត/រាជធានី
Province/City

សារអេឡិចត្រូនិក
Email

ទូរស័ព្ទលើក / ទូរស័ព្ទលើតុ
Mobile phone / Office telephone

គណនាគិតពន្ធ / Tax calculation

ចំណូលសរុបប្រចាំខែ / Total turnover of this month

K

f

ល.រ N°	ប្រភេទពន្ធ Type of Taxes	មូលដ្ឋានគិតពន្ធ Tax base		អត្រាពន្ធ Tax rate	ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ Tax to be paid
	A	B	C	D	
1	ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ Prepayment of profit tax	(B1)		1%	
2	ពន្ធលើតម្លៃបន្ថែម Value added tax	(B2)		10%	
3	ពន្ធសំរិះស្រមៃ Specific tax	(B3)			
4	ពន្ធសម្រាប់បំភ្លឺសាធារណៈ Public lighting tax	(B4)		3%	
5	ពន្ធលើការស្នាក់នៅ Accommodation tax	(B5)		2%	
6	ពន្ធកាត់ទុកលើថ្លៃជួល Withholding tax on rental	(B6)		10%	
7	ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស Salary tax	(B7)			
8	ពន្ធមិនបញ្ចូល Other taxes	(B8)			
សរុបប្រាក់ពន្ធ Total					

សេចក្តីប្រកាស / Declaration :

ខ្ញុំបាទ/ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ថា ព័ត៌មានដែលបានប្រកាសខាងលើ ពិតជាត្រឹមត្រូវប្រាកដ ដោយគ្មានប្រតិបត្តិការណាមួយ មិនបានប្រកាសនោះទេ។ បើមានការប្រកាសខុស ខ្ញុំនឹងទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខច្បាប់ ប្រសិនបើព័ត៌មានណាមួយមានការក្លែងបន្លំ។ I hereby assure that all information provided in this form including all attachments is true and accurate and there is no operation undeclared. I shall be punished by the law of the Kingdom of Cambodia if the provided documents are found to be fraudulent or in formation to be incorrect.

សម្រាប់មន្ត្រីពន្ធដារ / Tax official use only

កាលបរិច្ឆេទ
Date

ហត្ថលេខា
Signature

ឈ្មោះ
Name

ម្ចាស់សហគ្រាស ឬតំណាងសហគ្រាស
Company owner / Company representative

ធ្វើនៅ
Place

ហត្ថលេខា
Signature

ឈ្មោះ
Name

W

សេចក្តីណែនាំអំពីការគណនាមូលដ្ឋានគិតពន្ធ និងប្រាក់ពន្ធ
Instruction for Calculating Tax Bases and Tax Amount

- ១- មូលដ្ឋានគិតប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ (ខ្ទង់ B1) បានមកពីយកចំណូលសរុបពីខ្ទង់ K នៃបញ្ជីលក់ប្រចាំថ្ងៃ ចែកនឹង 1.1
The tax base for prepayment of profit tax (B1) obtained from the total revenue of column K of the sales day book divided by 1.1
- ២- មូលដ្ឋានគិតអាករលើតម្លៃបន្ថែម (ខ្ទង់ B2) បានមកពីការយក មូលដ្ឋានគិតប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ (ខ្ទង់ B1) គុណនឹង 20% លើកលែងតែសកម្មភាពលក់ មាស ប្រេង ឥដ្ឋ ឥដ្ឋ ឥដ្ឋ ឥដ្ឋ សេវាប្រាក់ និងកម្រៃដែលបានមកពីការធ្វើសេវាធានា ក្នុងនាមសហគ្រាស ជា គោលដៅដែលមូលដ្ឋានគិតអាករលើតម្លៃបន្ថែមស្មើនឹង (ខ្ទង់ B1)។
The tax base for value added tax (B2) obtained from the tax base for prepayment of profit tax (B1) multiplied by 20% except for the activities of selling gold, diamond or precious stones, currency exchange, and commission from performing services on behalf of the principal.
- ៣- មូលដ្ឋានគិតអាករផ្សេងៗស្មើនឹងមូលដ្ឋានគិតប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ (ខ្ទង់ B1) ដកអាករខ្លួនឯង ដោយប្រើប្រមូល
The other tax base is the tax base for prepayment of profit tax (B1) minus tax itself by using the following formula :

$$\text{មូលដ្ឋានគិតអាករ (Tax Base)} = B1 \times \frac{1}{1 + \text{អត្រាអាករ (Tax Rate)}}$$

ឧទាហរណ៍

ចំណូលពីខ្ទង់ K = 33 000 000 រៀល

$$\text{មូលដ្ឋានគិតប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ (B1)} = \frac{33\,000\,000}{1.1} = 30\,000\,000 \text{ រៀល}$$

$$\text{មូលដ្ឋានគិតអាករលើតម្លៃបន្ថែម (B2)} = 30\,000\,000 \times 20\% = 6\,000\,000 \text{ រៀល}$$

$$\text{មូលដ្ឋានគិតអាករសម្រាប់បំភ្លឺសាធារណៈ (B3)} = \frac{30\,000\,000}{1.03} = 29\,126\,214 \text{ រៀល}$$

$$\text{មូលដ្ឋានគិតអាករពិសេសក្នុងករណីអត្រាអាករស្មើនឹង 35\%} = \frac{30\,000\,000}{1.35} = 22\,222\,222 \text{ រៀល}$$

- ៤- ចំពោះពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបំពេញទឹកប្រាក់បៀវត្សសរុបចូលក្នុងខ្ទង់ B7 និងបំពេញប្រាក់ពន្ធដែលបានគណនាចេញ ចូល ក្នុងខ្ទង់ D7។ ការគណនាអាចត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈប្រព័ន្ធគិតពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស (Cambodia Salary Tax Application) ដែល ដែលអាចទាញយកដោយឥតគិតថ្លៃ ពី Play Store សម្រាប់ Smart Phone (Android) ឬពី App Store សម្រាប់ Smart Phone (IOS) ឬអាចគណនាទៅលើគេហទំព័ររបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (www.tax.gov.kh)។ ខាងក្រោមនេះ គឺជាឧទាហរណ៍នៃការ គណនាពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ៖

តារាងគណនាប្រាក់បៀវត្សដាច់ពន្ធ អត្រាពន្ធ និងប្រាក់បៀវត្សបន្ថែម

តារាងប្រាក់បៀវត្សដាច់ពន្ធប្រចាំខែ			អត្រាពន្ធ	ប្រាក់បៀវត្សបន្ថែម (បន្ថែម)	
ពី	0 រ	ដល់	800 000 រ	0%	0 រ
ពី	800 001 រ	ដល់	1 250 000 រ	5%	40 000 រ
ពី	1 250 001 រ	ដល់	8 500 000 រ	10%	102 500 រ
ពី	8 500 001 រ	ដល់	12 500 000 រ	15%	527 500 រ
	លើសពី		12 500 000 រ	20%	1 152 500 រ

ល.រ	ប្រភេទប្រាក់បៀវត្ស	ប្រាក់បៀវត្ស	ចំនួន ប្រាក់/ខែ	ចំនួនគូប ចន្ទ	សរុបប្រាក់បៀវត្ស ប្រាក់/ខែ/គូប	ប្រាក់បៀវត្សដាច់ពន្ធ អត្រាពន្ធ	ពន្ធ	ប្រាក់បៀវត្សបន្ថែម
	(A)	(B)	(C)	(D)	(E) = [(C)+(D)]x75 000	(F) = (B) - (E)	(G)	(H) = (F)x(G)-(H)
1	ម៉ក ម៉ី	800 000	1		75 000	725 000	0%	0
2	ម៉ក ម៉ៅ	1 000 000	1	1	150 000	850 000	5%	40 000
3	ម៉ៅ ម៉ុន	1 400 000	1	2	225 000	1 175 000	5%	18 750
4	ម៉ៅ ម៉ែន	2 000 000	1		75 000	1 925 000	10%	90 000
	សរុប	5 200 000						111 250

1/1

ការគណនាពន្ធពើប្រាក់ចំណូលនៃសមាជិករបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ
The calculation of the tax on income of the members of partnership

លេខសម្គាល់អាជីវកម្ម
Business identification number (BIN)

□□□□□ - □□□□□□□□□□□□□□

ឈ្មោះសមាជិកក្រុមហ៊ុន របស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ Shareholder's name of partnership	អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន របស់សមាជិក Current address of member	មុខងារ ក្នុងក្រុមហ៊ុន Position in the company	ភាគរយកាតកម្ម ដែលទទួលបាន Percentage of equity interest received	ចំណូលបានក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ Taxable income received in current tax year	ពន្ធពើប្រាក់ចំណូល Tax on income
(A1)	(A2)	(A3)	(A4)	(A5) = (B14) x (A4)	(A6) = (A5) x អត្រាកំណត់ពន្ធដារ Proportional rate
សរុប Total					

ព័ត៌មានបន្ថែម / Note :

- ១- សមាជិកក្រុមហ៊ុនជាបុគ្គល ឬសហគ្រាសឯកបុគ្គលមិនមែនជាអ្នកប្រតិបត្តិការក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ មិនត្រូវបំពេញតារាងគណនាពន្ធពើប្រាក់ចំណូលនៃសមាជិករបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិនោះទេ។ Individual or sole proprietorship taxpayer are not required to fill the table of the calculation of the tax income of the members of partnership.
- ២- ទឹកប្រាក់ពន្ធពើប្រាក់ចំណូលសរុប ដែលបានពីការប្រគល់សរុប (A6) ត្រូវយកទៅបំពេញក្នុងប្រអប់ (B15) ក្នុងទំព័រ ៤។
The total amount of the tax on income resulted from the total of column (A6) shall be filled in (B15) on page 4.

ព័ត៌មានអំពីនិយោជិកសហគ្រាសរៀងរាល់រយៈពេល
Information about employee during the period

បរិយាយ Description	តំណាង Position	ចំនួន Number	ប្រាក់បៀវត្សរ៍រៀងរាល់ខែ Salary including fringe benefits	អត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម Fringe benefits
១- អ្នកគ្រប់គ្រងជាសមាជិកក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ Partnership member managers				
២- អ្នកគ្រប់គ្រងមិនមែនជាសមាជិក Office managers				
៣- សរុបចំនួននិយោជិក Total number of employees				
៤- និយោជិកជាប់ពន្ធពើប្រាក់បៀវត្សរ៍ Employees subject to tax on salary				

របាយការណ៍លទ្ធផល និងការគណនាកម្មវិធីចំណូល
Income statement and the calculation of tax on income

ទម្រង់ទី ០១ / Form S001
សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធដូចគ្នា
FOR SMALL TAXPAYERS

លេខសម្គាល់អាជីវកម្ម
Business Identification Number (BIN)

□□□□□ - □□□□□□□□□□□□

ពិពណ៌នា Description	លេខ Ref.	កាលបរិច្ឆេទនេះ (N) Current year (N)
ចំណូលពីអាជីវកម្ម (B0 = B1 + B2) Business income	B0	0
លក់ទំនិញ Sale of goods	B1	
ផ្គត់ផ្គង់សេវា Supplies of services	B2	
ត្រូវបានលក់ទំនិញ និងសេវា (B3 = B4 + B5) Cost of goods sold and cost of services supplied	B3	0
ត្រូវបានលក់ទំនិញ Cost of goods sold	B4	
ត្រូវបានលក់សេវា Cost of services supplied	B5	
ចំណូលសរុប (B6 = B0 - B3) Gross income	B6	0
ចំណូលផ្សេងៗ Other income	B7	
ចំណាយសម្រាប់អាជីវកម្ម (B8 = B9 + B10 + B11 + B12 + B13) Business expenses	B8	0
ចំណាយបច្ចេកទេស Sales expenses	B9	
ចំណាយទឹក ភ្លើង ឬរ៉េនដ្យូ និងថាមពលផ្សេងៗ Utility expenses (water, electricity, fuel and other resources)	B10	
ចំណាយបើកបរ Benefit expenses	B11	
ចំណាយបំបែក Depreciation expenses	B12	
ចំណាយផ្សេងៗ Other expenses	B13	
ចំណូលសុទ្ធ / ខាតពីអាជីវកម្ម (B14 = B6 + B7 - B8) Net income / Loss from business	B14	0
ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល (B15 = B14 x អត្រាកំណើនតាមច្បាប់) Tax on income (B15 = B14 x Progressive income rates)	B15	
ពន្ធអប្បបរមា ឬប្រាក់ដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល Minimum tax or prepayment of tax on income	B16	
ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបានបង់ (B17 = B15 + B16) Tax on income payable	B17	0

កំណត់សម្គាល់ / Note :

សម្រាប់ក្រុមហ៊ុនសហគមន៍ ការគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ត្រូវយកទឹកប្រាក់ក្នុងប្រអប់ (B14) ទៅបែងចែកនឹងសមាជិក ទៅតាមភាគរយរបស់សមាជិកម្នាក់ៗ ហើយគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលចំពោះសមាជិកម្នាក់ៗនោះ និងត្រូវបូកសរុបពន្ធលើប្រាក់ចំណូលនៃសមាជិកទាំងអស់បញ្ចូលទៅក្នុងប្រអប់ (B15)។ ការគណនាមាននៅក្នុងទំព័រទី២ ក្នុងតារាងទី១។

For partnership, the tax on income shall be calculated by taking the amount from (B14) contributed to each member based on the percentage of equity in interest of each member, then calculate the tax on income of each member and the total amount of the tax on income shall be filled in (B15). The calculation is on page 2, table 1.

លេខសម្គាល់អាជីវកម្ម
Business identification number (BIN)

□□□□□ - □□□□□□□□□□□□□□

(A) ល.រ	(B) មុខទំនិញ	ស្តុកទំនិញដើមគ្រា (C) Beginning inventory			ទំនិញទិញចូលក្នុងគ្រា (D) Purchase			ស្តុកទំនិញចុងគ្រា (E) Ending inventory		
		បរិមាណ Quantity (C1)	ឯកតា Unit (C2)	តម្លៃសរុប Total (C3)	បរិមាណ Quantity (D1)	ឯកតា Unit (D2)	តម្លៃសរុប Total (D3)	បរិមាណ Quantity (E1)	ឯកតា Unit (E2)	តម្លៃសរុប Total (E3)
1				0			0			0
2				0			0			0
3				0			0			0
4				0			0			0
5				0			0			0
6				0			0			0
7				0			0			0
8				0			0			0
9				0			0			0
10				0			0			0
11				0			0			0
12				0			0			0
13				0			0			0
14				0			0			0
15				0			0			0
សរុប Total		0	0	0	0	0	0	0	0	0

► ការគណនាតម្លៃដើមទំនិញ ត្រូវគិតតាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម / The calculation of cost of goods sold is as follow :-

ថ្លៃដើមទំនិញបានលក់ Cost of goods sold	-	ស្តុកទំនិញដើមគ្រា Beginning inventory	+	ទំនិញទិញចូលក្នុងគ្រា Purchase	-	ស្តុកទំនិញចុងគ្រា Ending inventory
	-	ទឹកប្រាក់សរុបក្នុងខ្ទង់ (C3) Total amount in (C3)	+	ទឹកប្រាក់សរុបក្នុងខ្ទង់ (D3) Total amount in (D3)	-	ទឹកប្រាក់សរុបក្នុងខ្ទង់ (E3) Total amount in (E3)
0	=	0	+	0	-	0

គំនិតសំខាន់ៗ / Note :

- ថ្លៃដើមទំនិញបានលក់ ត្រូវយកទៅកត់ត្រាទៅក្នុងប្រអប់ (B4) នៅទំព័រទី ៣ នៃលិខិតប្រកាសនេះ។ Cost of goods sold is recorded in (B4) on page 3.
- ដើម្បីបំពេញបញ្ជីស្តុកទំនិញខាងលើ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកត់ត្រាមុខទំនិញទាំងអស់ ដែលមានក្នុងស្តុកចូលក្នុងខ្ទង់ (B) ហើយអនុវត្តជំហានខាងក្រោម៖
To fill the table of inventory book above, the taxpayer shall record all the item of goods in inventory in column (B) then follow the steps below:
- ក- កត់ត្រាស្តុកទំនិញដើមគ្រា ក្នុងខ្ទង់ (C) ដោយរៀបចំមុខទំនិញទាំងអស់ដែលមានក្នុងកំណត់ត្រាស្តុកដើមគ្រាកត់ត្រាក្នុងខ្ទង់ (C1) និងដាក់ឯកតាក្នុងខ្ទង់ (C2) ហើយគណនាតម្លៃសរុបដោយប្រើតម្លៃដែលបានទិញនៅលើក្របបញ្ជីទិញចុងក្រោយបង្អស់កត់ត្រាក្នុងខ្ទង់ (C3)។ Record the beginning inventory in column (C) by listing all items in the beginning inventory recorded in (C1), the unit in (C2) and calculate the total amount by using the price on the last purchased invoices in (C3).
- ខ- កត់ត្រាទំនិញទិញចូលក្នុងគ្រា ក្នុងខ្ទង់ (D) ដោយរៀបចំមុខទំនិញទាំងអស់ដែលបានទិញក្នុងឆ្នាំពីបញ្ជីទិញប្រចាំថ្ងៃកត់ត្រាក្នុងខ្ទង់ (D1) និងដាក់ឯកតាក្នុងខ្ទង់ (D2) ហើយយកតម្លៃសរុបលើក្របបញ្ជីទិញចុងក្រោយបង្អស់ក្នុងខ្ទង់ (D3)។ Record the purchased of goods in period in column (D) by listing all items purchased in current year from the daily purchased recorded in (D1), the unit in (D2) and record the total amount on the invoices in (D3).
- គ- កត់ត្រាស្តុកទំនិញចុងគ្រា ក្នុងខ្ទង់ (E) ដោយរៀបចំមុខទំនិញទាំងអស់ដែលសល់ក្នុងស្តុកតាមមុខទំនិញកត់ត្រាក្នុងខ្ទង់ (E1) និងដាក់ឯកតាក្នុងខ្ទង់ (E2) ហើយគណនាតម្លៃសរុប ដោយប្រើតម្លៃបានទិញនៅលើក្របបញ្ជីទិញចុងក្រោយបង្អស់នៅក្នុងបញ្ជីទិញប្រចាំថ្ងៃ កត់ត្រាក្នុងខ្ទង់ (E3)។ ស្តុកទំនិញចុងគ្រានេះ នឹងត្រូវបានយកទៅប្រើជាស្តុកទំនិញដើមគ្រាសម្រាប់ឆ្នាំបន្ទាប់។ Record the ending inventory in column (E) by listing remaining items in (E1), the unit in (E2) and calculate the total amount by using the price on the last purchased invoices from the daily purchase record in (E3). The ending inventory will be used as the beginning inventory of the next year.
- ប្រសិនបើលំហូរសំបុត្រមានកម្រិតខ្ពស់ សូមប្រើប័ណ្ណបន្ថែមក្នុងក្រដាសដោយឡែក។ Use separate sheet if the space is insufficient.

				-									
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ទ្រព្យអចលនទ្រព្យ Fixed asset	តម្លៃនៅសល់ក្រោយ រំលស់ពីដើម Residual value brought forward	តម្លៃទិញទ្រព្យសកម្មមួយរោង ឆ្នាំសរុបទាំង ១២ខែ ក្នុងឆ្នាំនេះ Fixed asset purchase (in current year)	ទ្រព្យសកម្មបាត់បង់ ឬលាញ់ចោល ពាក់បង់ ឬផ្ទេរចេញក្នុងឆ្នាំ Disposal fixed asset in current year	តម្លៃបូកសង្ខេបតំបន់ ក្នុងរយៈពេល Depreciation based value during the period	អត្រារំលស់ Dep rate	ទឹកប្រាក់រំលស់សរុប កាលបរិច្ឆេទ Dep. allowance of the period	សមតុល្យសរុប យោងទៅរយៈពេល Balance for carrying forward period
	(1)	(2)	(3)	(4) = (1) + (2) - (3)		(5) = (4) x 30%	(6) = (4) - (5)
				0	0%	0.00	0.00
				0	0%	0.00	0.00
				0	0%	0.00	0.00

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
នៃអង្គជំនាញសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ

លិខិតប្រកាស
អាករលើផលរបេ និង ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ “របេម៉ៅការ”

ក.ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងសហគ្រាស			
ឈ្មោះ _____			
ឈ្មោះសហគ្រាស _____			
អាសយដ្ឋានប្រកបអាជីវកម្ម ឬទីស្នាក់ការ ឬសាខា លេខ _____	ផ្លូវ _____	ក្រុម _____	ភូមិ _____
ឃុំ/សង្កាត់ _____	ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ _____	ខេត្ត/រាជធានី _____	
ទូរស័ព្ទ _____	ទូរសារ _____	សារអេឡិចត្រូនិក _____	
អាសយដ្ឋានចាស់ “ករណីប្តូរទីកន្លែង” លេខ _____	ផ្លូវ _____	ក្រុម _____	ភូមិ _____
ឃុំ/សង្កាត់ _____	ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ _____	ខេត្ត/រាជធានី _____	
អាសយដ្ឋានស្នាក់នៅ លេខ _____	ផ្លូវ _____	ក្រុម _____	ភូមិ _____
ឃុំ/សង្កាត់ _____	ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ _____	ខេត្ត/រាជធានី _____	

ខ. សកម្មភាពអាជីវកម្ម

គ. បេក្ខនាមអាជីវកម្ម

ឃ.	ចំនួននិយោជិត _____ ប្រាក់ខែសរុប _____
	ថ្លៃឈ្នួលប្រចាំខែ ផ្ទះ/ដី ដែលសហគ្រាសបានជួលដើម្បីធ្វើអាជីវកម្ម “ ភ្ជាប់តិចសន្យា ” _____

ង. ផលរបេសាមញ្ញបាន រយៈពេលពី _____ ដល់ _____ ការលក់ _____ សេវា _____	ឆលរបេប៉ាន់ស្មាន រយៈពេលពី _____ ដល់ _____ ការលក់ _____ សេវា _____
--	--

ខ្ញុំបាទ-ខាងខ្ញុំសូមធានាថា ព័ត៌មានទាំងអស់នៅលើលិខិតប្រកាសនេះពិតជាត្រឹមត្រូវ និងសូមទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងចំពោះមុខច្បាប់ទាំងឡាយជាធរមាន ប្រសិនបើព័ត៌មានណាមួយមានការក្លែងបន្លំ ។

សម្រាប់មន្ត្រីពន្ធដារ	
ឥលូវបេ _____	កំណត់សម្រាប់រយៈពេល _____ “អាចពន្យារបន្តរហូតដល់មានការកំណត់ពន្ធជាថ្មី”
អាករលើផលរបេ _____	ចំណេញតិចពន្ធ _____
ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ _____	សរុបប្រចាំប្រចាំ _____
មន្ត្រីទទួលបន្ទុក _____	កាលបរិច្ឆេទ _____

ធ្វើនៅ _____ ថ្ងៃទី _____ ខែ _____ ឆ្នាំ _____
ហត្ថលេខា

និង ការពិភាក្សាជាមួយអាជីវករ

[illegible]

ឧបាយកល និង ការសម្រួល

පාලනය කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග

លិខិតរូបភាពសពនូវលើកប្រាក់បំណុលរូបបំណុល

ANNUAL INCOME TAX RETURN FOR THE YEAR ENDED

កាលបរិច្ឆេទសារពើពន្ធ (ចំនួនខែ) :		ចាប់ពីថ្ងៃទី		ដល់ថ្ងៃទី	
Tax Period (Number of Month):		From		Until	
1	លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ : Tax Identification Number (TIN):			-	
2	ឈ្មោះសហគ្រាស : Name of Enterprise:				
2.1	ចំនួនសាខាសហគ្រាស : Number of Local Branch:				
3	កាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជីពន្ធដារ : Date of Tax Registration:				
4	ឈ្មោះអភិបាល/អ្នកគ្រប់គ្រង/កម្មសិទ្ធិករ : Name of Director/Manager/Owner:				
5	សកម្មភាពអាជីវកម្មចម្បង : Main Business Activities:				
6	ឈ្មោះគណនេយ្យករ / ភ្នាក់ងារសេវាកម្មពន្ធដារ : Name of Accountant/Tax Service Agent:				
7	អាសយដ្ឋានទីស្នាក់ការសហគ្រាសបច្ចុប្បន្ន : Current Registered Office Address:				
8	អាសយដ្ឋានផ្ទះសំណាក់របស់អ្នកបច្ចុប្បន្ន : Current Principal Establishment Address:				
9	អាសយដ្ឋានប្រតិបត្តិការបច្ចុប្បន្ន : Current Warehouse Address:				
10	កំណត់ត្រាប្រើប្រាស់គណនេយ្យ : Accounting Record:	☐ ប្រើប្រាស់កម្មវិធីគណនេយ្យកុំព្យូទ័រ (ឈ្មោះកម្មវិធី) : Using Accounting Software (Software's name).		☐ មិនប្រើប្រាស់កម្មវិធីគណនេយ្យកុំព្យូទ័រ Not Using Accounting Software.	
10.1	កម្រិតអនុលោមភាពសារពើពន្ធ : Status of Tax Compliance:	☐ មាស Gold		☐ ប្រាក់ Silver	
11	សងគម្ភបរិច្ចាគដែលត្រូវដាក់ជាបញ្ជី : Statutory Audit Requirement:	☐ មានការត្រួតពិនិត្យ (ត្រូវផ្សាយជាឯកសារជាសាធារណៈ) Required (Subject to external audit report)		☐ គ្មានការត្រួតពិនិត្យ Not Required	
12	ទម្រង់ប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម : Legal Form or Form of Business Operations:	☐ ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត Private Limited Company		☐ ក្រុមហ៊ុនចម្រុះ State Joint Venture	
	☐ សហគ្រាសឯកជន/សហគ្រាសរូបវន្ត Sole Proprietorship/Physical Person	☐ ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត Public Limited Company		☐ សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស Foreign Company's Branch	
	☐ ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ General Partnership	☐ ផលប្រយោជន៍រួមសហកម្ម Interest in Joint Venture		☐ ការិយាល័យតំណាង Representative Office	
	☐ ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត Limited Partnership	☐ សហគ្រាសសាធារណៈ Public Enterprise		☐ អង្គការព្រឹទ្ធកិច្ចការ Non-Government Organization	
	☐ សហគ្រាសឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត Single Member Private Limited Company	☐ សហគ្រាសរដ្ឋ State Enterprise		☐ សហគ្រាសផ្សេងៗ Others	
13	លើកលែងពន្ធលើប្រាក់ចំណូល : Income Tax Exemption:	ឆ្នាំទទួលបានពន្ធអំបូល : Year of First Revenue:		ឆ្នាំទទួលបានផលចំណូល : Year of First Profit:	
14	អត្រាកំណត់ប្រាក់ចំណូល : Income Tax Rate:	30%		20% 5% 0%	
15	ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រកបដោយ : Income Tax Due:	តំណទានពន្ធប្រកបដោយ : Tax Credit Carried Forward:		អត្រាកំណត់ប្រាក់ចំណូល : Progressive Rate:	

សេចក្តីបញ្ជាក់ / DECLARATION:

យើងខ្ញុំបានពិនិត្យឯកសារទាំងអស់នេះហើយពិនិត្យប្រកាសនេះ និងតាមដានសេចក្តីជូនដំណឹងជាបន្តបន្ទាប់ ។ យើងខ្ញុំមានកិច្ចបញ្ជាក់ថា ការផ្តល់ព័ត៌មាន ត្រឹមត្រូវ អាចឆ្លើយតប ដល់តម្រូវការនានា ក៏ដូចជាទាំងអស់ នៅក្នុងពិនិត្យប្រកាសនេះ ក៏ដូចជាត្រឹមត្រូវជាពិសេស ហើយគ្មានបញ្ជីក្តីរំខានណាមួយនិងបានប្រកាសនេះទេ ។ យើងខ្ញុំសូមទទួលខុសត្រូវថា សេចក្តីជូនដំណឹង មុនច្បាប់ថា ខ្ញុំមិនអាចប្រកាសបានដោយមានការព្រួយបារម្ភ។

We have examined all items on this return and the annex attached herewith. We have correct, and complete supporting documents which ensure that all information in this return is true and accurate and there is no underlying business transaction. We are lawfully responsible for any false information.

အသေးစိတ်ချက် Date						
အမည်ရင်း (No.)						
အမှတ်အသား အမည်ရင်း Signature & Name						
		အမှတ်အသား / Tax ID				

សំគាល់ / NOTE :

សម្រាប់ការប្រើប្រាស់ក្នុងប្រព័ន្ធគណនេយ្យ និងបង់ប្រាក់ក្នុងរយៈពេល ៣ខែ ក្រោយពីដំណាច់រំដួលសេរីក្នុង ៣ខែ
 (Must be returned and make the fee payment within 3 months of the end of the fee period)
 សម្រាប់ការប្រើប្រាស់ក្នុងប្រព័ន្ធគណនេយ្យ និងបង់ប្រាក់ក្នុងរយៈពេល ៣ខែ ក្រោយពីដំណាច់រំដួលសេរីក្នុង ៣ខែ
 (Must be returned and make the fee payment within 3 months of the end of the fee period)

ផ្ទៃដី (Area)		ថ្លៃ (Price)		ថ្លៃ (Price)		ថ្លៃ (Price)	
---------------------------------	--	--------------------------------	--	--------------------------------	--	--------------------------------	--

អគ្គិបាល/បុគ្គលិក/កម្មសិទ្ធិករ សហគ្រាស ភ្នាក់ងារសេវាកម្មពន្ធដារ
 DIRECTOR/MANAGER/OWNER OF ENTERPRISE/TAX SERVICE AGENT

(ហត្ថលេខា និង ត្រា) / (Signature & Seal)

តារាងតុល្យការគិតត្រឹមការិយបរិច្ឆេទ

BALANCE SHEET AS AT

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ ៖
Tax identification Number (TIN) :

-

បរិយាយ Description	លេខ Ref.	ការិយបរិច្ឆេទនេះ (N) Current Year (N)	ការិយបរិច្ឆេទមុន (N-1) Last Year (N-1)
I- រូបិយសកម្ម (A0=A1+ A13) Assets (A0=A1+ A13)	A 0		
រូបិយសកម្មឈរលិច (A1=សរុប (A2:A12)) Non-Current Assets / Fixed Assets (A1=Sum(A2:A12))	A 1		
ដីធ្លីរបស់សហគ្រាស Freehold land	A 2		
ការរៀបចំតុបតែងលំអដីធ្លីរបស់សហគ្រាស Improvements and preparation of land	A 3		
សំណង់អាគាររបស់សហគ្រាស Freehold buildings	A 4		
សំណង់អាគារលើដីធ្លីក្រោមកកសិសន្យា Freehold buildings on leasehold land	A 5		
ទ្រព្យសកម្មយៈពេលវែងកំពុងដំណើរការ Non-current assets in progress	A 6		
រោងចក្រ (រ៉ោប៊ីអាគារ) និងបរិក្ខារ Plant and equipment	A 7		
អត្ថប្រយោជន៍/មូលនិធិពាណិជ្ជកម្ម Goodwill	A 8		
ចំណាយបង្កើតសហគ្រាសដំបូង Preliminary and formation expenses	A 9		
ទ្រព្យសកម្មក្រោមកកសិសន្យា និងប្រាក់បញ្ញើប្រាក់ Leasehold assets and lease premiums	A 10		
វិនិយោគក្នុងសហគ្រាសដទៃ Investment in other enterprises	A 11		
ទ្រព្យសកម្មយៈពេលវែងផ្សេងៗ Other non-current assets	A 12		
រូបិយសកម្មរងរលាយ (A13=សរុប (A14:A26)) Current Assets (A13=Sum(A14:A26))	A 13		
ស្តុកធាតុដើម និងសម្ភារៈផ្គត់ផ្គង់ Stock of raw materials and supplies	A 14		
ស្តុកទំនិញ Stocks of goods	A 15		
ស្តុកផលិតផលសម្រេច Stocks of finished products	A 16		
ផលិតផលកំពុងដំឡើង Products in progress	A 17		
គណនីត្រូវទទួល / អតិថិជន Accounts receivable / trade debtors	A 18		
គណនីត្រូវទទួលផ្សេងៗ Other accounts receivable	A 19		
ចំណាយបានកត់ត្រាមុន Prepaid expenses	A 20		
សាច់ប្រាក់នៅក្នុងធនាគារ និងនៅធនាគារ Cash on hand and in banks	A 21		
គណនីប្រាក់បញ្ញើប្រាក់កំណត់រយៈពេល Prepayments of long-term receivable	A 22		
គណនីទានអាករលើកម្ចីបន្ថែម Value added tax credit	A 23		
គណនីទានពន្ធអាករដទៃទៀត Other taxes credit	A 24		
ទ្រព្យសកម្មយៈពេលវែងផ្សេងៗ Other current assets	A 25		
លំអៀងពីការប្តូរប្រាក់នៃទ្រព្យសកម្ម Gain/loss on exchange of non-current assets	A 26		

II- មូលនិធិ/ធុនម្ចាស់ទ្រព្យ និងមិនមែន [A27=សរុប(A28+A36+A41)] Equity and Liabilities [A27=sum(A28+A36+A41)]	A 27		
មូលនិធិ/ធុនម្ចាស់ទ្រព្យ [A28=សរុប(A29-A35)] Equity [A28=sum(A29-A35)]	A 28		
មូលធន/មូលធនភាគហ៊ុន Capital / Share capital	A 29		
តម្លៃលើសនៃការលក់ប័ណ្ណភាគហ៊ុន Share premium	A 30		
មូលធនបម្រុងតាមច្បាប់ Legal reserve-capital	A 31		
លំអៀងលើសនៃការវាយតម្លៃឡើងវិញនូវទ្រព្យសកម្ម Gain on revaluation of assets	A 32		
មូលធនបម្រុងផ្សេងៗ Other reserve capital	A 33		
លទ្ធផលចំណេញ / (ខាត) របស់ឆ្នាំមុន (+ ឬ -) Profit / loss brought forward (+ or -)	A 34		
លទ្ធផលចំណេញ/(ខាត) នៃការិយបរិច្ឆេទនេះ(+ ឬ -) Profit / loss for the period (+ or -)	A 35		
មិនមែនម្ចាស់ទ្រព្យនោះទេ [A36=សរុប(A37-A40)] Non-current Liabilities [A36=sum(A37-A40)]	A 36		
បំណុលភាគីជាប់ទាក់ទង Loan from related parties	A 37		
បំណុលធនាគារ និងបំណុលភាគីមិនជាប់ទាក់ទងផ្សេងៗ Loan from banks and other external parties	A 38		
សំវិធានធន Provisions	A 39		
បំណុលមេឃ្លោះរបស់មិនមែនម្ចាស់ទ្រព្យ Other non-current liabilities	A 40		
មិនមែនម្ចាស់ទ្រព្យនោះទេ [A41=សរុប(A42-A50)] Current Liabilities [A41=sum(A42-A50)]	A 41		
សាច់ប្រាក់ដកពីធនាគារលើសប្រាក់បញ្ញើ (ឥណទានប្រាក់បញ្ញើ) Bank overdraft	A 42		
ចំណេញប្រាក់បញ្ញើបំណុលមេឃ្លោះប្រាក់ Short-term borrowing-current portion of interest-bearing borrowing	A 43		
គណនីត្រូវសងបុគ្គលជាប់ទាក់ទង (គតិសម្បទិញពន្ធដារ) Accounts payable to related parties	A 44		
គណនីត្រូវសងផ្សេងៗ Other accounts payable	A 45		
ចំណូលមកពីមុន ចំណេញបង្គោល និងបំណុលមេឃ្លោះរបស់មិនមែនម្ចាស់ទ្រព្យ Unearned revenues, accrual expenses and other current liabilities	A 46		
សំវិធានធន Provisions	A 47		
ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបង់ Income tax payable	A 48		
ពន្ធ-អាករផ្សេងៗត្រូវបង់ Other taxes payable	A 49		
លំអៀងពីការប្តូរប្រាក់និងទ្រព្យសកម្ម Gain/loss on currency translation of liabilities	A 50		

របាយការណ៍លទ្ធផលសម្រាប់ការិយបរិច្ឆេទ

INCOME STATEMENT FOR THE YEAR ENDED

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ ៖

Tax Identification Number (TIN) ៖

- - - - -

បរិយាយ Description	ឧទាហរណ៍ Ref.	ការិយបរិច្ឆេទនេះ (N) Current Year (N)	ការិយបរិច្ឆេទមុន (N-1) Last Year (N-1)
ចំណូលរួមអង្គការ [B0=សរុប (B1:B3)] Operating revenues [B0=Sum(B1:B3)]	B 0		
ការលក់ផលិតផល Sales of products	B 1		
ការលក់ទំនិញ Sales of goods	B 2		
ការផ្គត់ផ្គង់សេវា Supplies of services	B 3		
ថ្លៃដើមលើផលិតផលបានលក់របស់សហគ្រាសផលិតកម្ម (TOI 01/IV, C20) Cost of products sold of production enterprises (TOI 01/IV, C20)	B 4		
ថ្លៃដើមទំនិញបានលក់របស់សហគ្រាសក្រៅផលិតកម្ម (TOI 01/VI, D9) Cost of goods sold of non-production enterprises (TOI 01/VI, D9)	B 5		
ថ្លៃដើមសេវាបានផ្គត់ផ្គង់ Cost of services supplied	B 5.1		
ចំណេញដុះ (B6=B0-B4-B5-B5.1) Gross profit (B6=B0-B4-B5-B5.1)	B 6		
ចំណូលផ្សេងៗ [B7=សរុប (B8:B18)] Other Revenues [B7=Sum(B8:B18)]	B 7		
ឧបត្ថម្ភធន Grants/subsidies	B 8		
ចំណូលពីភាគលាភបានទទួល ប្រកួតទទួល Dividends received or receivable	B 9		
ចំណូលពីការប្រាក់បានទទួល ប្រកួតទទួល Interests received or receivable	B 10		
ចំណូលពីសូយសារបានទទួល ប្រកួតទទួល Royalties received or receivable	B 11		
ចំណូលពីការផ្តល់បានទទួល ប្រកួតទទួល Rental fees received or receivable	B 12		
ផលចំណេញ/ភាពបាត់បង់នៃសកម្មភាពរូបិយភូមិ Gain/loss on disposal of fixed assets (capital gain)	B 13		
ផលចំណេញ/ភាពបាត់បង់នៃសកម្មភាពសម្បទាន Gain on disposal of securities	B 14		
ភាគចំណេញពីប្រតិបត្តិការរួមគ្នា Share of profit from joint venture	B 15		
ផលចំណេញពីការប្តូរពាក់កណ្តាលប្រាក់ Gain on realized currency translation	B 16		
ផលចំណេញពីការប្តូរពាក់កណ្តាលប្រាក់ប្រាក់ Gain on realized currency translation	B 17		
ចំណូលផ្សេងៗ Other revenues	B 18		
ចំណាយរួមអង្គការ [B19=សរុប (B20:B38)] Operating Expenses [B19=Sum(B20:B38)]	B 19		
ចំណាយរៀបចំ Salary expenses	B 20		
ចំណាយប្រេង ខ្សែស្រឡៅ អគ្គិសនី និងទឹក Fuel, gas, electricity and water expenses	B 21		
ចំណាយធ្វើដំណើរ និងចំណាយស្នាក់នៅ Traveling and accommodation expenses	B 22		
ចំណាយដឹកជញ្ជូន Transportation expenses	B 23		
ចំណាយបើករថយន្ត Rental expenses	B 24		

កំណត់សម្គាល់៖ ប្រអប់ B5.1 ស្តីពីថ្លៃដើមសេវាបានផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវកាត់ចេញពីចំណូលសហគ្រាសនេះយោងតាមការគណនាសហគ្រាស។

Note B5.1 is the cost of services supplied that shall be taken from the enterprise's accounting records.

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសហគមន៍ :

Tax Identification Number (TIN)

ស្ថាប័ន

Tax Year

-

កំណាចលើការថែទាំ និងជួសជុល Maintenance and repair expenses	B 25		
កំណាចលើការកំសាន្តសក្ការៈ Entertainment expenses	B 26		
កំណាចកំណែសម្រួល ផ្សារបញ្ចាំកម្ម និងកំណាចការលក់ Contractual, advertising, and selling expenses	B 27		
កំណាចបង់ពន្ធ និងភាគរយផ្សេងៗ Other taxes expense	B 28		
កំណាចលើអំណោយ Donation expense	B 29		
កំណាចសេវាគ្រប់គ្រង គ្រប់គ្រង គ្រប់គ្រង គ្រប់គ្រង និងសេវាប្រយោជន៍ផ្សេងៗ Management, consulting, and other management services expense	B 30		
កំណាចលើស្វ័យសារ Royalty expenses	B 31		
កំណាចលើបំណុលបំណុល Write-off bad debts expense	B 32		
កំណាចរំលស់ Amortization/depreciation and/or depreciation expense	B 33		
ការកើនឡើង/ថយចុះ នូវសិទ្ធិស្ថានភាព Increase/decrease in goodwill	B 34		
ខាតពីការលក់ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង Loss on disposal of fixed assets	B 35		
ខាតពីការប្តូរព្រាក់សម្រេចបាន Loss on realized currency translation	B 36		
ខាតពីការប្តូរព្រាក់មិនទាន់សម្រេចបាន Loss on unrealized currency translation	B 37		
កំណាចផ្សេងៗ Other expenses	B 38		
ប្រាក់ចំណេញ/(ខាត) ពីប្រតិបត្តិការ (B39=B6+B7-B19) Profit/Loss from Operations (B39=B6+B7-B19)	B 39		
កំណាចប្រាក់បង់អោយអ្នករកស៊ី Interest expense paid to residents	B 40		
កំណាចប្រាក់បង់អោយអ្នករកស៊ី Interest expense paid to non-residents	B 41		
ប្រាក់ចំណេញ/(ខាត) មុនបង់ពន្ធ (B42=(B39-B40-B41)) Profit/(Loss) Before Tax (B42=(B39-B40-B41))	B 42		
ពន្ធនៃប្រាក់ចំណូល Income Tax	B 43		
ប្រាក់ចំណេញ/ប្រាក់បង់ពន្ធ (B44=B42-B43) Net Profit After Tax (B44=B42-B43)	B 44		

ថ្លៃដើមផលិតផលបានលក់

COSTS OF PRODUCTS SOLD
(សហគ្រាសផលិតកម្ម)
(PRODUCTION ENTERPRISE)
ឆ្នាំដាក់ពន្ធ
Tax Year

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ ៖
Tax Identification Number (TIN) ៖
 -

បរិយាយ Description	លេខ Ref.	តំលៃបច្ចុប្បន្ន (N) Current Year (N)	តំលៃបរិច្ឆេទមុន (N-1) Last Year (N-1)
ស្តុកវត្ថុធាតុដើម និងសម្ភារៈផ្គត់ផ្គង់ដើមគ្រា <i>Stock of raw materials and supplies at the beginning of the period</i>	C 1		
ចំណាយទិញវត្ថុធាតុដើម និងសម្ភារៈផ្គត់ផ្គង់ក្នុងគ្រា <i>Purchases of raw materials and supplies during the period</i>	C 2		
ចំណាយផ្សេងៗទាក់ទងដល់ការទិញវត្ថុធាតុដើម ឬសម្ភារៈផ្គត់ផ្គង់(១) <i>Other expenses related to purchases of raw materials or supplies (1)</i>	C 3		
សរុបវត្ថុធាតុដើម និងសម្ភារៈផ្គត់ផ្គង់ដែលមានសម្រាប់ផលិត [C4 = សរុប (C1+C3)] <i>Total raw materials and supplies available for production [C4 = Sum(C1+C3)]</i>	C 4		
ដក៖ ស្តុកវត្ថុធាតុដើម និងសម្ភារៈផ្គត់ផ្គង់ចុងគ្រា <i>Less: Stock of raw materials and supplies at the end of the period</i>	C 5		
ចំណាយវត្ថុធាតុដើម និងសម្ភារៈផ្គត់ផ្គង់ដែលបានប្រើប្រាស់ [C6 = (C4 - C5)] <i>Expenses on raw materials and supplies used [C6 = (C4 - C5)]</i>	C 6		
ចំណាយផ្សេងៗក្នុងផលិតកម្ម [C7 = សរុប (C8:C14)] Other Production Costs [C7 = Sum(C8:C14)]	C 7		
ប្រាក់បៀវត្សម្នាក់ៗគ្រប់គ្រង និងកម្មករសម្រាប់ការផលិត <i>Salary for managers and workers in the production</i>	C 8		
របស់ប្រព័ន្ធសកម្មភូមិយៈឈប់រង់ចាំជាអាទិ៍មាន៖ មូលនិធិពណ៌នាកម្ម បើកការប្រកួតប្រជែង... <i>Amortization of intangible assets such as goodwill, know-how...</i>	C 9		
ប្រេងឥន្ធនៈ ទឹក និងថាមពល <i>Fuel, water and power</i>	C 10		
ការធានា <i>Insurance</i>	C 11		
របស់សម្ភារៈប្រតិបត្តិការ និងបរិក្ខារផ្សេងៗក្នុងផលិតកម្ម <i>Depreciation of plant and equipment</i>	C 12		
សេវាបរិក្ខារបន្ថែម និងសេវាផលិតផលសហគ្រាសដទៃ <i>Sub-contract and production services contracts with enterprises</i>	C 13		
ចំណាយផ្សេងៗក្នុងផលិតកម្ម <i>Other manufacturing costs</i>	C 14		
ការងារកំពុងដំណើរការ ឬស្តុកកំពុងផលិតនៅដើមគ្រា <i>Work in progress or stock in progress at the beginning of the period</i>	C 15		
ដក៖ ការងារកំពុងដំណើរការ ឬស្តុកកំពុងផលិតនៅចុងគ្រា <i>Less: Work in progress or stock in progress at the end of the period</i>	C 16		
សរុបចំណាយថ្លៃដើមផលិតកម្ម (C17 = C6+C7+C15 - C16) Total Production Costs (C17 = C6+C7+C15 - C16)	C 17		
ស្តុកផលិតផលសម្រេចនៅដើមគ្រា <i>Stock of finished products at the beginning of the period</i>	C 18		
ដក៖ ស្តុកផលិតផលសម្រេចនៅចុងគ្រា <i>Less: Stock of finished products at the end of the period</i>	C 19		
ថ្លៃដើមផលិតផលបានលក់សរុប (C20 = C17+C18-C19) Cost of Finished Products Sold (C20 = C17+C18-C19)	C 20		

(១) - ចំណាយផ្សេងៗទាក់ទងដល់ការទិញវត្ថុធាតុដើម ឬសម្ភារៈផ្គត់ផ្គង់មានជាអាទិ៍៖ ជើកជញ្ជូន ពន្ធអាករពលនាំចូល បើកដាក់ តែកាវ...

(N) - Other expenses related to purchases of raw materials or supplies such as transportation, import duties and taxes, lift-on and lift-off, and clearing services.

ថ្លៃដើមទំនិញបានលក់
COSTS OF GOODS SOLD
(សហគ្រាសក្រៅពីផលិតកម្ម)
(NON-PRODUCTION ENTERPRISE)

ឆ្នាំបាត់ពន្ធ
Tax Year

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ
Tax Identification Number (TIN)

 -

បរិយាយ Description	លេខ Ref.	តំលៃបច្ចុប្បន្ន (N) Current Year (N)	តំលៃបរិច្ឆេទមុន (N-1) Last Year (N-1)
ស្តុកទំនិញដើមគ្រា Stocks of goods at the beginning of the period	D 1		
ចំណាយទិញទំនិញក្នុងគ្រា Purchases of goods during the period	D 2		
ចំណាយផ្សេងៗទាក់ទងនឹងការទិញទំនិញ [D3 = សរុប (D4 + D6)] Other Expenses Related to Purchasing of Goods [D3 = Sum(D4 + D6)]	D 3		
ចំណាយដឹកជញ្ជូន Transportation expenses	D 4		
ចំណាយបង់ពន្ធគយនាំចូល និងពន្ធដាំទៀតដែលជាបន្ទុករបស់គ្រួសារ Imported duty and other taxes as an enterprise's expenses	D 5		
ចំណាយដទៃទៀតក្រៅពី D4 និង D5 Other expenses excluding D4 and D5	D 6		
សរុបចំណាយថ្លៃដើមទំនិញ [D7 = (D1 + D2 + D3)] Total Costs of Goods [D7 = (D1 + D2 + D3)]	D 7		
ដក ៖ ស្តុកទំនិញនៅចុងគ្រា Less: Stock of Goods at the end of the period	D 8		
ថ្លៃដើមទំនិញដែលបានលក់ (D9 = D7 - D8) Costs of Goods Sold (D9 = D7 - D8)	D 9		

តារាងគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

TABLE OF INCOME TAX CALCULATION

ឆ្នាំជាប់ពន្ធ
Tax Yearលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសាធារណៈ
Tax Identification Number (TIN)

បរិយាយ Description		ឆ្លេងខ Ref.	ទឹកប្រាក់ Amount
ប្រាក់ចំណេញ/ខាតមុនបង់ពន្ធ / លទ្ធផលគណនេយ្យ ចំណេញ / (ខាត) (E1=B42) Profit/Loss Before Tax / Accounting Profit / (Loss) (E1=B42)		E 1	(+)
បូក Add	ចំណាយមិនអាចកាត់ចេញបាន Non-Deductible Expenses		
	ចំណាយរំលស់គណនេយ្យ (TOI 01/IV-B33 + TOI 01/IV-C9, C12) Accounting depreciation (TOI 01/IV-B33 + TOI 01/IV-C9, C12)	E 2	
	ចំណាយលើការកែសម្រួលរូបរាង, ការលើកកម្ពស់ និងការទម្រង់រូបរាង Amortization and other intangible expenses	E 3	
	ការកើនឡើងនូវសំណើធន (E4=TOI 01/IV-B34) Increase in provisions (E4=TOI 01/IV-B34)	E 4	
	អំណោយ និងឧបត្ថម្ភធនផ្សេងៗ Donations, grants and subsidies	E 5	
	ខាតពីការបង់ប្រាក់ប្រកបដោយហេតុបណ្តាល (ខាតតាមបញ្ជីគណនេយ្យ E6=TOI 01/IV-B35) Loss on disposal of fixed assets (as per accounting books E6=TOI 01/IV-B35)	E 6	
	ចំណាយមានលក្ខណៈស្អប់ស្អាតបំផ្លាញចិត្ត Extravagant expenses	E 7	
	ចំណាយមិនទាក់ទងនឹងអាជីវកម្ម Non-business related expenses	E 8	
	ខាតលើប្រតិបត្តិការជាមួយបុគ្គលជាប់ទាក់ទង Losses on transactions with related parties	E 9	
	ចំណាយលើការផាកពិន័យ និងទោសទណ្ឌផ្សេងៗ Fines and other penalties	E 10	
	ចំណាយនៃការវិលត្រឡប់មុន Expenses related to previous period	E 11	
	ចំណាយពន្ធ និងអាចផ្សេងៗបន្ថែមអាចកាត់ចេញបាន Other non-deductible taxes expense	E 12	
	លាភការបង់សំណើការ និងគ្រួសារ Remuneration of owners and family	E 13	
	ផលប្រយោជន៍របស់អាជីវករ និងគ្រួសារ Benefits of owner and family	E 14	
	ចំណាយឡើងវិញពីការប្រើប្រាស់ដែលមិនទាន់បានបើកក្នុងរយៈពេល ៦០ថ្ងៃនៃឆ្នាំបន្ទាប់ Salary unpaid within 60 days of fiscal year	E 15	
	ចំណាយផ្សេងៗមិនអនុញ្ញាតអោយកាត់ចេញបាន Other non-deductible expenses	E 16	
	សរុប (E17=សរុប (E2:E16)) Total (E17=Sum(E2:E16))	E 17	
បូក Add	ចំណូលជាប់ពន្ធដែមិនត្រូវបានកត់ត្រាទុកក្នុងក្រឹត្យលេខនយោបាយ Taxable Income but not Recorded in the Accounting Book		
	ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ និងសេវាដោយឥតគិតថ្លៃ Supplies of goods and services free of charge	E 18	
	ការដាក់ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងទៅក្នុងបញ្ជីប្រាសដោយឥតគិតថ្លៃ Granting fixed assets for use free of charge	E 19	
	ការកែលម្អទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងដោយអ្នកជួលមិនគិតថ្លៃពីម្ចាស់ Improvement of fixed assets made by lessee without charge to lessor	E 20	
	អំណោយ និងឧបត្ថម្ភធនផ្សេងៗមិនទទួលបានក្នុងគណនេយ្យ Donations, grants and subsidies not recorded in the accounting book	E 21	
	ផលចំណេញ / តម្លៃលើសពីការលក់ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងតាមបញ្ជីសាធារណៈ (TOI 01/XI) Gain on disposal of fixed assets as per LOT (TOI 01/XI)	E 22	
	ចំណូលផ្សេងៗទៀតដែលមិនបានកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យ Other incomes not recorded in the accounting book	E 23	
	សរុប (E24=សរុប (E18:E23)) Total (E24=Sum(E18:E23))	E 24	
ដក Less	ចំណាយមិនត្រូវបានកត់ត្រាទុកក្នុងក្រឹត្យលេខនយោបាយ Expenses not Recorded, but Deductible in the Period		
	រំលស់អនុញ្ញាតតាមបញ្ជីសាធារណៈ (TOI 01/IX) Deductible amortization, depletion and depreciation as per LOT (TOI 01/IX)	E 25	
	រំលស់ពិសេសអនុញ្ញាតតាមបញ្ជីសាធារណៈ (TOI 01/X) Special depreciation as per LOT (TOI 01/X)	E 26	

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ :
 Tax Identification Number (TIN):

ឆ្នាំជាប់ពន្ធ
 Tax Year

	ការថយចុះផ្លូវវិធានធន (E27=TOI 01/IV-B34) <i>Decrease in provision (E27=TOI 01/IV-B34)</i>	E 27		
	ខាតពីការលក់ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងតាមច្បាប់សារពើពន្ធ (TOI 01/XI) <i>Loss on disposal of fixed assets as per LOT (TOI 01/XI)</i>	E 28		
	ចំណាយផ្សេងៗទៀតអនុញ្ញាតអោយកាត់កងបាន <i>Other deductible expenses</i>	E 29		
	សរុប (E30=សរុប (E25-E29)) Total (E30=Sum(E25-E29))	E 30		
ដក Less	ចំណូលបានកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យ តែជាចំណូលមិនត្រូវជាប់ពន្ធក្នុងឆ្នាំ Income Recorded but not Taxable During the Period			
	ចំណូលបើកតម្កល់ទទួលបានពីអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនផង <i>Dividend income received from resident taxpayers</i>	E 31		
	ចំណេញពីការលក់ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងតាមបញ្ជីគណនេយ្យ (E32=TOI 01/IV-B13) <i>Gain on disposal of fixed assets as per accounting books (E32=TOI 01/IV-B13)</i>	E 32		
	ចំណូលផ្សេងៗបានកត់ត្រាបញ្ជីតែជាចំណូលមិនត្រូវជាប់ពន្ធក្នុងឆ្នាំ <i>Other incomes recorded, but not taxable during the period</i>	E 33		
	សរុប (E34=សរុប (E31-E33)) Total (E34=Sum(E31-E33))	E 34		
	ប្រាក់ចំណេញ / (ខាត) ក្រោយដកចំណេញ (E35=E1+E17+E24-E30-E34) Profit/(Loss) After Adjustments (E35=E1+E17+E24-E30-E34)	E 35		
បូក Add	ចំណាយសហគ្រាសដែលមិនអាចកាត់កង (E36= F6, TOI 01/VIII-ក) <i>Non-deductible charitable contribution expenses (E36= F6, TOI 01/VIII-ក)</i>	E 36		
	ប្រាក់ចំណេញ/(ខាត)មុននិយ័តកម្មបើកប្រាក់ (E37 = E35+E36) <i>Profit/(loss) before interest adjustment (E37 = E35+E36)</i>	E 37		
បូក/ដក Add/Less	និយ័តកម្មបើកប្រាក់ (E38 = G11, TOI 01/VIII-ខ) <i>Adjusted interest expenses (E38 = G11, TOI 01/VIII-ខ)</i>	E 38		(+/-)
	ប្រាក់ចំណេញ / (ខាត) ក្នុងអំឡុងពេល (E39 = E37+/-E38) Profit/(Loss) During the Period (E39 = E37+/-E38)	E 39		
ដក Less	ខាតយោងពីឆ្នាំមុនអនុញ្ញាត <i>Deductible accumulated losses brought forward</i>	E 40		
	ប្រាក់ចំណូល / (ខាត) ជាប់ពន្ធសំរាប់គណនាពន្ធនៃប្រាក់ចំណូល (E41=E39-E40) Taxable Income / (Loss) for Income Tax Calculation (E41 = E39 - E40)	E 41		
	ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលតាមអត្រា..... (E42 = E41 x អត្រាពន្ធ) <i>Income Tax at rate..... (E42 = E41 x Tax rate)</i>	E 42		
ដក Less	ឥណទានពន្ធបរទេស <i>Foreign tax credit</i>	E 43		
	ចំណូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលក្រោយដកឥណទានពន្ធបរទេស (E44=E42-E43 and E44>=0) <i>Income tax payable after deducting foreign tax credit (E44=E42-E43 and E44>=0)</i>	E 44		
ដក Less	ឥណទានពន្ធលើប្រាក់ចំណូលបន្ថែមបើកប្រាក់បែងចែកភាគហេកក្នុងឆ្នាំ <i>Tax credit on additional income tax on dividend distribution during the period</i>	E 45		
	ចំណូលពន្ធនៃប្រាក់ចំណូល (E46=E44-E45 and E46 is always >= 0) Income tax liability (E46=E44-E45 and E46 is always >= 0)	E 46		
	ពន្ធអប្បបរមា <i>Minimum tax</i>	E 47		
	ចំណូលពន្ធនៃប្រាក់ចំណូលត្រូវបង់ Income tax payable	E 48		
	សម្រាប់សហគ្រាសដែលកាន់កាប់បញ្ជីគណនេយ្យត្រឹមត្រូវ ចំណូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល (E49=E46) <i> For enterprise having proper accounting records, income tax payable (E49=E46)</i>	E 49		
	សម្រាប់សហគ្រាសដែលកាន់កាប់បញ្ជីគណនេយ្យមិនត្រឹមត្រូវ ចំណូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល (E50=E46 ឬ E47 ណាមួយខ្ពស់ជាង) <i> For enterprise having improper accounting records, income tax payable (E50=E46 or E47 whichever is higher)</i>	E 50		
ដក Less	ឥណទានពន្ធលើប្រាក់ចំណូលបង់ប្រាក់ចំណូល Tax credit on withholding tax paid during the year	E 51		
	ប្រាក់បង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលបានបង់ក្នុងឆ្នាំ <i>Employment on income tax paid during the year</i>	E 52		
	ឥណទានពន្ធលើប្រាក់ចំណូលយោងពីឆ្នាំមុន <i>Income tax credit brought forward from previous years</i>	E 52.1		
	ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបង់ / ត្រូវយោងទៅឆ្នាំបន្ទាប់ <i>Income tax payable / Tax credit carried forward</i>	E 53		
	សម្រាប់សហគ្រាសដែលកាន់កាប់បញ្ជីគណនេយ្យត្រឹមត្រូវ (E53 = E49-E51-E52-E52.1) <i> For enterprise having the proper accounting records (E53 = E49-E51-E52-E52.1)</i>			(+/-)
	សម្រាប់សហគ្រាសដែលកាន់កាប់បញ្ជីគណនេយ្យមិនត្រឹមត្រូវ (E53 = E50-E51-E52-E52.1) <i> For enterprise having the improper accounting records (E53 = E50-E51-E52-E52.1)</i>			(+/-)

**តារាងគណនាវិភាគទានសម្បទានប្រាក់
អាចកាត់ចេញបាន និងឥណទានខាតយោងទៅមុខ
CHARITABLE CONTRIBUTIONS, DEDUCTIBLE INTEREST EXPENSES
AND ACCUMULATED LOSSES CARRIED FORWARD**

▶ ឆ្នាំជាប់ពន្ធ

▶ លេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណពន្ធ : -

ក- ការគណនាវិភាគទានសម្បទានប្រាក់
Charitable Contribution Calculation

បរិយាយ Description	យោង Ref.	ចំនួនទឹកប្រាក់ Amount
ប្រាក់ចំណេញ/ (ខាត) ក្រោយនិយ័តកម្ម (F1 = E35) Profit/(Loss) after adjustments (F1=E35)	F 1	
ចំណាយសម្បទានប្រាក់ Charitable contributions	F 2	
ប្រាក់ចំណូលសំរាប់គណនាចំណាយសម្បទានប្រាក់អតិបរមាអាចកាត់កងបាន (F3=F1+F2) Adjusted income for calculation of maximum deductible charitable contribution (F3=F1+F2)	F 3	
ចំណាយសម្បទានប្រាក់អតិបរមាអាចកាត់កងបាន (F4 = F3 x 5%) Maximum deductible charitable contribution (F4 = F3 x 5%)	F 4	
ចំណាយសម្បទានប្រាក់អាចកាត់កងបានក្នុងឆ្នាំ (F5 = F4 or F2 ចំនួនមួយណាដែលតិចជាង) Deductible charitable contribution during the period (F5 = F4 or F2 whichever is the lower)	F 5	
ចំណាយសម្បទានប្រាក់មិនអាចកាត់កងបានត្រូវបូកបញ្ចូលប្រាក់ចំណូល/ (ខាត) ជាប់ពន្ធ (F6 = F2-F5) Non-deductible charitable contribution to be added back to (deductible income/loss) (F6 = F2-F5)	F 6	
* ចំណាយសម្បទានប្រាក់មិនអាចកាត់កងបានក្នុងកាលបរិច្ឆេទដូចមានចែងក្នុងផ្នែក ១.៦ និង ៥.១ នៃប្រកាសស្តីពីពន្ធប្រាក់ចំណូលគឺជាចំនួនណាមួយដែលតិចជាង F4 និង F5 * Deductible charitable contribution during the period as per section 1.6 and section 5.10 of Rulings on Income Tax whichever is the lower of F4 and F5 * អនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ចំនួនបើសជាចំនួនមិនអាចកាត់កងបាន ហើយមិនអាចយោងទៅឆ្នាំខាងមុខបាន * In accordance with the Law on Taxation, the excess amount is permanently non-deductible and cannot be carried forward.		

ខ- ការគណនាចំណាយការប្រាក់
Interest Expense Calculation

គណនាចំណាយការប្រាក់អនុញ្ញាតឱ្យកាត់ចេញក្នុងកាលបរិច្ឆេទ Calculation of Deductible Interest Expense During the Period	យោង Ref.	ចំនួនទឹកប្រាក់ Amount
ប្រាក់ចំណេញ/ (ខាត) មុននិយ័តកម្មលើការប្រាក់ (G1=E37) Profit/(Loss) before interest adjustment (G1=E37)	G 1	
បូក: ចំណាយការប្រាក់ក្នុងកាលបរិច្ឆេទ Add: Interest expense during the period	G 2	
ដក: ចំណូលការប្រាក់ក្នុងកាលបរិច្ឆេទ Less: Interest income during the period	G 3	
ប្រាក់ចំណេញសុទ្ធមុនការប្រាក់ (G4=G1+G2-G3) Profit before interest (G4=G1+G2-G3)	G 4*	
៥០% នៃប្រាក់ចំណេញសុទ្ធមុនការប្រាក់ (G5 = G4 x 50%) 50% of net profit before interest (G5 = G4 x 50%)	G 5	
ចំណូលការប្រាក់ក្នុងកាលបរិច្ឆេទ (G6=G3) Interest income during the period (G6=G3)	G 6	
ចំណាយការប្រាក់អតិបរមាអនុញ្ញាតអោយកាត់កងបានក្នុងកាលបរិច្ឆេទ (G7)=(G5+G6) Maximum deductible interest expense during the period (G7)=(G5+G6)	G 7	
ចំណាយការប្រាក់យោងពីឆ្នាំមុន Interest expense brought forward from previous year	G 8	
សរុបចំណាយការប្រាក់ក្នុងកាលបរិច្ឆេទ និងយោងពីឆ្នាំមុន (G9=G2+G8) Total interest expense during the period and brought forward (G9=G2+G8)	G 9	
សរុបចំណាយការប្រាក់អាចកាត់កង (G10=G7 ឬ G9 ចំនួនណាមួយដែលតិចជាង) Total deductible interest expense (G10=G7 or G9 whichever is lower)	G 10	
ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវបូកក្នុង / ដកពីប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ (G11 = G10 - G2) Amount to be added / deducted from taxable income (G11 = G10 - G2)	G 11	(...)
* បើ G10 តូចជាង G2, លំអៀង (G11) ឬក្របខ័ណ្ឌប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ (E37) If G10 < G2, difference (G11) should be added back to the adjusted income tax (E37) * បើ G10 ធំជាង G2, លំអៀង (G11) ដកចេញពីប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ (E37) If G10 > G2, difference (G11) should be deducted from the adjusted income tax (E37)		
បើ G7 តូចជាង G9, ចំណាយការប្រាក់យោងទៅមុខ (G12 = G9 - G7) If G7 < G9, interest expense should be carried forward (G12 = G9 - G7)	G 12	

ក្នុងករណី លទ្ធផលគណនាចំណាយប្រាក់ G4* មានសញ្ញាអវិជ្ជមាន ត្រូវបញ្ចូលលេខសូន្យ "០" ក្នុងប្រអប់នេះ។
If the result of the computation on line G4* is negative, the taxpayer must fill in "zero" in this box.

តារាងតម្លៃលើសឬខ្វះពីការលក់ឬការដកចេញនូវទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងតាមច្បាប់សារពើពន្ធ
TABLE OF GAIN OR LOSS ON SALES OR WRITE-OFF OF FIXED ASSETS AS PER LOT

▶ ឆ្នាំជូនពន្ធ

▶ លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ : -

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ បាន	ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ លក់	ប្រភេទទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង	ឈ្មោះទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង	ថ្លៃដើមប្រចាំស្ថិតិ	តម្លៃសម្រេច	តម្លៃនៅសល់	ផលពីការលក់	តម្លៃលើសឬខ្វះ
Date of Acquisition	Date of Disposal	Type of Fixed Assets	Name of Fixed Assets	Historical Cost	Accumulated Depreciation	Undepreciated Value (Net Book Value)	Proceeds of Disposal	Gain/(Loss)
		១-ដីធ្លី		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(4)-(3)
		Land						
		២-ទ្រព្យអចិន្ត្រៃយ៍						
		Intangible Assets						
		៣-ទ្រព្យប្លង់ក្នុងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នសាធារណៈ						
		Shareholder's assets (Class 1)						
		៤-ទ្រព្យប្លង់ក្នុងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នឯកជន						
		Shareholder's assets (Class 2)						
		៥-ទ្រព្យប្លង់ក្នុងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នឯកជន						
		Shareholder's assets (Class 3)						
		៦-ទ្រព្យប្លង់ក្នុងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នឯកជន						
		Shareholder's assets (Class 4)						
		សរុប						
		Grand Total						

ឧបសម្ព័ន្ធ ១
Annex 1

Reset a form

តារាងប្រតិបត្តិការជាមួយបុគ្គលទាក់ទង
LIST OF RELATED-PARTY TRANSACTIONS

កាលបរិច្ឆេទ:
For the Year:

ឈ្មោះសហគ្រាស
Name of Enterprise
លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ
Tax Identification Number (TIN)
ឈ្មោះអក្សរឡាតាំង
Name in Latin

ក. ប្រតិបត្តិការចំណូល/លក់ (ទៅឱ្យបុគ្គលទាក់ទង) / REVENUES/ SALES (TO RELATED PARTIES)

ល.រ No.	ឈ្មោះបុគ្គលទាក់ទង Name of Related Party	ប្រទេសដែលបុគ្គលទាក់ទងបានចុះបញ្ជី Country Where the Related Party Has Registered	បរិយាយពីលក្ខណៈ និងប្រភេទប្រតិបត្តិការ Descriptions of Nature and Type of Transactions	ចំនួនទឹកប្រាក់ (រៀល) Amounts (Riels)
១				
២				

សំគាល់: សហគ្រាសត្រូវកត់ត្រាចំណូលទាំងអស់ដែលទទួលបានពីបុគ្គលទាក់ទង។
NOTE: Enterprise must also record the other revenues received/incurred from related parties.

ខ. ប្រតិបត្តិការចំណាយ/ទិញ (ពីបុគ្គលទាក់ទង) / EXPENSES/PURCHASES (FROM RELATED PARTIES)

ល.រ No.	ឈ្មោះបុគ្គលទាក់ទង Name of Related Party	ប្រទេសដែលបុគ្គលទាក់ទងបានចុះបញ្ជី Country Where the Related Party Has Registered	បរិយាយពីលក្ខណៈ និងប្រភេទប្រតិបត្តិការ Descriptions of Nature and Type of Transactions	ចំនួនទឹកប្រាក់ (រៀល) Amounts (Riels)
១				
២				

សំគាល់: សហគ្រាសត្រូវកត់ត្រាចំណាយទាំងអស់ដែលទទួលបាន ឬបង្កើតឡើងជាមួយបុគ្គលទាក់ទង។
NOTE: Enterprise must also record the other expenses paid or accrued/incurred with related parties.

គ. កម្ចីងទុនដោយបុគ្គលទាក់ទង / LOANS TO RELATED PARTIES

ល.រ No.	ឈ្មោះបុគ្គលទាក់ទង Name of Related Party	ប្រទេសដែលបុគ្គលទាក់ទងបានចុះបញ្ជី Country Where the Related Party Has Registered	ចំនួនទឹកប្រាក់ (រៀល) Amounts (Riels)	អត្រាការប្រាក់ (%) Interest Rate
១				
២				

ឃ. កម្ចីងទុនពីបុគ្គលទាក់ទង / LOANS FROM RELATED PARTIES

ល.រ No.	ឈ្មោះបុគ្គលទាក់ទង Name of Related Party	ប្រទេសដែលបុគ្គលទាក់ទងបានចុះបញ្ជី Country Where the Related Party Has Registered	ចំនួនទឹកប្រាក់ (រៀល) Amounts (Riels)	អត្រាការប្រាក់ (%) Interest Rate
១				
២				

ង. ឯកសារផ្ទេរតម្លៃ / DOCUMENT OF TRANSFER PRICING

តើសហគ្រាសបានរៀបចំ និងរក្សាទុកឯកសារផ្ទេរតម្លៃប្រតិបត្តិការ ក្នុងចំណោមបុគ្គលទាក់ទង តាមគោលការណ៍ដ៏យូរអង្វែង ដូចដែលបានចែងក្នុងប្រកាសលេខ៩៨៦ សហវ.ប្រក ដែរឬទេ? Has the Enterprise prepared and kept the Document of Transfer Pricing of Related-Party Transactions in accordance with the arm's length principle as stated in the Prakas No.986 ME/PK?

☐ បាទ
Yes

☐ មិនបាទ
No

យើងធុំសូមធានាអះអាងថា គ្រប់ប្រតិបត្តិការទាំងអស់ជាមួយបុគ្គលទាក់ទងដែលបានប្រកាសខាងលើនេះ គឺពិតជាត្រឹមត្រូវ។
We ensure that the disclosures of related-party transactions as stated above are correct.

សំគាល់ / NOTE

យោងតាមប្រការ ១៩ នៃប្រកាសលេខ ៩៨៦ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី១០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការចែកចំណូល និងចំណាយក្នុងចំណោមបុគ្គលទាក់ទង ក្នុងករណីខ្វះខាតព័ត៌មានខាងលើ អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវបានដកហូតមកវិញ ដូចដែលបានចែងក្នុងប្រកាសលេខ៩៨៦ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី១០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧។
According to the Article 19 of Prakas No.986 ME/PK dated on 10 October 2017 on "Rules and Procedures for Allocations of income and Expense Among Related Parties", if the taxpayers fail to provide the above-mentioned information for the Tax Administration, the Tax Administration will revoke the Tax Compliance Certificate or will re-evaluate the status of tax compliance and will penalize them as stated in article 133 of the Law on Taxation.

ធ្វើនៅ
Filed in:

នាយកដ្ឋានពន្ធដារ
General Department of Taxation

Reset a form

ឧបសម្ព័ន្ធ ២
Annex 2

ឧបសម្ព័ន្ធក្នុងជាមួយលិខិតប្រកាសពន្លឿនប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ (សមាសធាតុសង្ខេប)

ANNEX TO THE ANNUAL INCOME TAX RETURN (FOR LOCAL BRANCH)

កាលបរិច្ឆេទសារពើពន្ធ (ចំនួនខែ) Tax Period (Number of Month)		ចាប់ពី From	ដល់ Until
១ -	លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ Tax Identification Number (TIN)	-	
២ -	ឈ្មោះសាខាសហគ្រាស Name of Enterprise's Branch		
៣ -	ឈ្មោះសហគ្រាស (ការិយាល័យកណ្តាល) Name of Enterprise (Head Office)		
៤ -	ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ចុះបញ្ជីនៅដូចជាសារពើពន្ធជាសាខា Registered Date with Tax Administration as Branch ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ សុពលភាព លិខិតបញ្ជាក់សាខា Valid Date of Branch Registration		
៥ -	ឈ្មោះនាយកសាខាសហគ្រាស Name of Branch Director		
៦ -	សកម្មភាពអាជីវកម្មចម្បងរបស់សាខា Main Business Activities of the Branch		
៧ -	អាសយដ្ឋានសាខាបច្ចុប្បន្ន Current Registered Address of the Branch		
៨ -	ក / A :		
៩ -	ខ / B :		
១០ -	គ / C :		
១១ -	☐ ប្រើប្រាស់កម្មវិធីគណនេយ្យកុំព្យូទ័រ(ឈ្មោះកម្មវិធី) Using Accounting Software (Software's Name)		
១២ -	☐ មិនប្រើប្រាស់កម្មវិធីគណនេយ្យកុំព្យូទ័រ Not Using Accounting Software		
១៣ -	ការកត់ត្រាបញ្ជីគណនេយ្យ Accounting Records		

ព័ត៌មានអំពីពិធីបោះឆ្នោតរបស់សភាសហគ្រាសនៅក្នុងការិយបរិច្ឆេទ

INFORMATION ABOUT THE BRANCH'S EMPLOYEES DURING THE PERIOD

បរិយាយ Description		តួនាទី Position	ចំនួន Number	ប្រាក់ខែដកប្រាក់ពីអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម Salary Excluding Fringe Benefits	អត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម Fringe Benefits
១	ឈ្មោះអ្នកគ្រប់គ្រង / ថ្នាក់ដឹកនាំសាខា Name of Branch Management				
២	សរុបបុគ្គលិក - កម្មករ Total Employees and Workers				
៣	បុគ្គលិក-កម្មករជាប់ពន្ធ លើប្រាក់បៀវត្ស Taxable Salary for Employees & Workers				

សំគាល់៖ ឧបសម្ព័ន្ធនេះត្រូវរៀបចំជាមួយនឹងលិខិតព្យាករណ៍ពន្ធដារប្រចាំឆ្នាំ។ / This annex has to be attached with the Annual Income Tax Return.

NOTE: សាខាសហគ្រាសនីមួយៗ ត្រូវបំពេញឧបសម្ព័ន្ធនេះដាច់ដោយឡែកគ្នា។ / Each local branch must complete this annex individually.

ឈ្មោះសាខាសហគ្រាស
Name of Enterprise's Branch

				-							
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

ឈ្មោះសាខាសហគ្រាស
Name of Enterprise's Branch

បញ្ជីឈ្មោះគណនីចំណូល និងចំណាយ
LIST OF INCOME & EXPENSE ACCOUNTS

បរិយាយ Description	លេខ Ref.	ឆ្នាំបច្ចុប្បន្ន (N) Current Year (N)	ឆ្នាំបច្ចុប្បន្នមុន (N-1) Last year (N-1)
ចំណូលប្រតិបត្តិការ Operating Revenues	H 0		
ការលក់ផលិតផល Sales of products	H 1		
ការលក់ទំនិញ Sales of goods	H 2		
ការផ្គត់ផ្គង់សេវា Supplies of services	H 3		
ចំណូលដទៃទៀត Other revenues	H 4		
ចំណាយប្រតិបត្តិការ Operating Expenses	H 5		
ចំណាយបៀវត្ស Salary expenses	H 6		
ចំណាយប្រេង ឧស្ម័ន អគ្គិសនី និងទឹក Fuel, gas, electricity and water expenses	H 7		
ចំណាយធ្វើដំណើរ និងចំណាយស្នាក់នៅ Travelling and accommodation expenses	H 8		
ចំណាយដឹកជញ្ជូន Transportation expenses	H 9		
ចំណាយលើការផ្ទេរ Rental expenses	H 10		
ចំណាយលើការថែទាំ និងជួសជុល Repair and maintenance expenses	H 11		
ចំណាយលើការកំសាន្តសប្បាយ Entertainment expenses	H 12		
ចំណាយកំរើងសារ ផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម និងចំណាយការលក់ Commission, advertising, and selling expenses	H 13		
ចំណាយសេវាគ្រប់គ្រង ពិគ្រោះយោបល់ បច្ចេកទេស និងសេវាប្រភាក់ប្រហែល Management, consulting, technical, and other similar service expenses	H 14		
ចំណាយលើស្វយសារ Royalty expenses	H 15		
ចំណាយផ្សេងៗ Other expenses	H 16		

				-									
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Home About Us Contact Us Privacy Policy Terms of Service	Home About Us Contact Us Privacy Policy Terms of Service
---	---

LIST OF FIXED ASSETS

[illegible]

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

សៀវភៅណែនាំ
ស្តីពី
ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ

ឆ្នាំ ២០១៣

រៀបចំ និង ចោះពុម្ពផ្សាយដោយ
អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
រក្សាសិទ្ធិគ្រប់បែបយ៉ាង

មាតិកា	ទំព័រ
តើពន្ធលើប្រាក់ចំណេញជាអ្វី?	១
តើមានលក្ខខណ្ឌតម្រូវក្នុងការចុះបញ្ជីសម្រាប់ពន្ធនេះឬទេ?	១
តើនរណាជាអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន?	១
តើនរណាជាអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន?	២
តើប្រភពចំណូលត្រូវបានកំណត់យ៉ាងដូចម្តេច?	២
តើពន្ធនេះអនុវត្តលើរបបកំណត់ពន្ធអ្វីខ្លះ?	៣
តើឆ្នាំជាប់ពន្ធអ្វីដែលត្រូវប្រើ?	៥
តើវិធីសាស្ត្រគណនេយ្យអ្វីត្រូវប្រើ?	៥
តើត្រូវប្រើប្រាស់អត្រាប្តូរប្រាក់អ្វី សម្រាប់ការទូទាត់ជាប្រាក់ ដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក?	៦
តើអ្វីជាប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ?	៦
តើប្រាក់ចំណូលអ្វីខ្លះដែលមិនជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ?	៧
តើមានការអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើការកាត់កងអ្វីខ្លះ?	៧
តើត្រូវគណនាការរំលស់យ៉ាងដូចម្តេច?	៨
តើត្រូវគណនារំលស់ធនធានធម្មជាតិយ៉ាងដូចម្តេច?	១២
តើការកាត់កងអ្វីខ្លះ ដែលមិនត្រូវបានអនុញ្ញាត?	១៣
តើពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវគណនាយ៉ាងដូចម្តេច?	១៤
តើឥណទានពន្ធអ្វីខ្លះ ដែលអាចទាមទារ?	១៥
តើពន្ធអប្បបរមាជាអ្វី?	១៧
តើត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធ និងត្រូវបង់ពន្ធនៅពេលណា?	១៨
ទោសទណ្ឌ	១៩
ចុះបើអាជីវកម្មរបស់ខ្ញុំជាប់ពន្ធរបបមេឺការ?	១៩
សំណួរ	២០
អាសយដ្ឋានទំនាក់ទំនង	២០

តើពន្ធលើប្រាក់ចំណេញជាអ្វី?

ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញគឺជាពន្ធគិតលើប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ (ដូចមានពន្យល់នៅទំព័រ១ និង២) របស់៖

- អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនចំពោះចំណូលប្រភពកម្ពុជា និងបរទេស
- អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនចំពោះចំណូលប្រភពកម្ពុជា។

តើមានលក្ខខណ្ឌតម្រូវក្នុងការចុះបញ្ជីសម្រាប់ពន្ធនេះឬទេ?

អ្នកជាប់ពន្ធដែលត្រូវបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវចុះបញ្ជីនៅនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធធំ (គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស ឬក្រុមហ៊ុនពហុជាតិ និងសហគ្រាសដទៃទៀតដែលមានផលបរប្រចាំឆ្នាំចាប់ពី ១ ០០០លានរៀលឡើងទៅ) ឬសាខាពន្ធដារខេត្ត/សាខាពន្ធដារខណ្ឌនៃរាជធានីភ្នំពេញ ដែលសហគ្រាសនោះតាំងនៅក្នុងរយៈពេល ១៥ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការចាប់ផ្តើមធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច។

តើនរណាជាអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនៗ?

អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនគឺជា៖

- រូបវន្តបុគ្គលដែលមាននិវាសនដ្ឋាន ឬមានកន្លែងស្នាក់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬដែលមានវត្តមានក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាលើសពី ១៨២ថ្ងៃ នៅក្នុងរយៈពេល ១២ខែ ណាមួយដែលបានបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំសារពើពន្ធចរន្ត។
- នីតិបុគ្គល ឬក្រុមអាជីវកម្ម (pass-through) ដែលត្រូវបានបង្កើត ឬត្រូវបានគ្រប់គ្រងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬដែលមានកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មជាគោលដើម នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

នីតិបុគ្គល សំដៅដល់សហគ្រាស ឬអង្គការនានាដែលប្រកបអាជីវកម្មទោះបីជាបាន ឬមិនទាន់បានទទួលស្គាល់ពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្តី។

តើនរណាជាអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន?

អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនគឺជា៖

- រូបវន្តបុគ្គលដែលមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន ប៉ុន្តែទទួលប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា។
- នីតិបុគ្គល ឬក្រុមអាជីវកម្ម (pass-through) ដែលមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន និងមានគ្រឹះស្ថានជាអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ សំដៅដល់៖

- ទីតាំងអាជីវកម្មអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ
- សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស ឬទីភ្នាក់ងារដែលមានទីតាំងក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលអ្នកជាប់ពន្ធធ្វើអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ឬ
- សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធ ឬការទាក់ទងទាំងឡាយផ្សេងទៀត ដែលអ្នកជាប់ពន្ធទទួលរួមក្នុងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

តើប្រភពចំណូលត្រូវបានកំណត់យ៉ាងដូចម្តេច?

ប្រាក់ចំណូលខាងក្រោមត្រូវបានចាត់ទុកជាប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា៖

- ការប្រាក់ដែលបង់ដោយសហគ្រាសនិវាសនជន ឬក្រុមអាជីវកម្មនិវាសនជន ឬស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ភាគលាភដែលបានបែងចែកដោយសហគ្រាសនិវាសនជន
- ប្រាក់ចំណូលពីការធ្វើអាជីវកម្ម ឬសេវាកម្មដែលបាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ប្រាក់ចំណូលពីការគ្រប់គ្រង និងសេវាបច្ចេកទេសដែលបានទូទាត់ដោយបុគ្គលនិវាសនជន

- ប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពីចលនទ្រព្យ ឬអចលនទ្រព្យ ដែលមានទីតាំងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ប្រាក់សួយសារដែលបានមកពីការប្រើប្រាស់ ឬសិទ្ធិប្រើប្រាស់ទ្រព្យសកម្មអរូបីដែលបានទូទាត់ដោយបុគ្គលនិវាសនជន ឬបុគ្គលអនិវាសនជនតាមរយៈគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ដែលតាំងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ផលចំណេញពីការលក់អចលនទ្រព្យ ឬពីការផ្ទេរផលប្រយោជន៍ណាមួយនៃអចលនទ្រព្យដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ផលចំណេញពីការលក់អចលនទ្រព្យដែលជាចំណែកនៃទ្រព្យអាជីវកម្មរបស់គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍របស់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បុព្វលាភបានពីធានារ៉ាប់រង ឬធានារ៉ាប់រងបន្តលើហានិភ័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ប្រាក់ចំណូលពីសកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់បុគ្គលអនិវាសនជនតាមរយៈគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ចំណូលទាំងឡាយណាដែលមិនត្រូវបានចាត់ទុក ថាជាចំណូលប្រភពកម្ពុជា គឺចាត់ទុកថាជាចំណូលប្រភពបរទេស។

តើពន្ធនេះអនុវត្តលើរបបកំណត់ពន្ធវិទ្យុ?

វិធានសម្រាប់កំណត់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ មានលក្ខណៈខុសគ្នាអាស្រ័យលើរបបកំណត់ពន្ធ។ បច្ចុប្បន្ន របបកំណត់ពន្ធចំនួនពីរត្រូវបានអនុវត្ត គឺ របបពិត (របបស្វ័យប្រកាស) និងរបបម៉ៅការ។

អ្នកជាប់ពន្ធរបបពិត្រមាន៖

- នីតិបុគ្គល (សហគ្រាសដែលមិនមែនជាសហគ្រាសឯកបុគ្គល គឺត្រូវជាប់ពន្ធតាមរបបពិត្រ ទោះបីសហគ្រាសនោះមានសកម្មភាព អាជីវកម្មប្រភេទអ្វី ឬកម្រិតផលបែបប៉ុន្មានក៏ដោយ។ សហគ្រាស ទាំងនេះមាន ជាអាទិ៍ សហគ្រាសរដ្ឋ ក្រុមហ៊ុនចំរុះ ក្រុមហ៊ុនឯកជន សហគ្រាសសាធារណៈ ឬអង្គការឯកជនដែលធ្វើសកម្មភាព ស្វែងរកចំណេញ ឬដែលទទួលប្រាក់ចំណូលពីបេតិកភ័ណ្ឌខ្លួន...។)
- សហគ្រាសឯកបុគ្គល (Sole Proprietorship) ដែលអាចជាក្រុមហ៊ុន នាំចូល ឬ ក្រុមហ៊ុននាំចេញ
- សហគ្រាសឯកបុគ្គលដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ និងចុះបញ្ជីជា គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា អភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ឬអនុគណៈកម្មាធិការវិនិយោគរាជធានី-ខេត្ត
- សហគ្រាសឯកបុគ្គលដែលទទួលបានកម្រិតផលបែបអប្បបរមាយ៉ាង ហោចណាស់មួយ ក្នុងចំណោមកម្រិតផលបែបមួយចំនួនខាងក្រោម ដោយរួមបញ្ចូលទាំងប្រាក់ពន្ធទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអាជីវកម្ម ដែលប្រមូលបាន៖
 - ប្រាក់ចំណូលដែលបានពីការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬការផ្គត់ផ្គង់ចំរុះ ទាំងទំនិញ និងសេវាកម្ម ៖ ចាប់ពី៥០០លានរៀលឡើងទៅ ក្នុង ១ឆ្នាំ (ឬ ១២៥លានរៀល សម្រាប់រយៈពេល៣ខែជាប់គ្នាណាមួយ)។
 - ប្រាក់ចំណូលដែលបានពីការផ្គត់ផ្គង់សេវា៖ ចាប់ពី ២៥០លាន រៀលឡើងទៅ ក្នុង១ឆ្នាំ (ឬ ៦០លានរៀល សម្រាប់រយៈពេល ៣ខែ ជាប់គ្នាណាមួយ)។
 - ប្រាក់ចំណូលដែលបានពីកិច្ចសន្យារដ្ឋាភិបាល៖ ចាប់ពី១២៥ លានរៀលឡើងទៅ ក្នុង ១ឆ្នាំ (ឬ ៣០លានរៀល សម្រាប់រយៈ ពេល ៣ខែ ជាប់គ្នាណាមួយ)។

ផលបេរផ្អែកលើចំនួនជាក់ស្តែង ប៉ុន្តែក៏អាចអនុវត្តបានលើចំនួនប៉ាន់
ប្រមាណផងដែរ សម្រាប់សហគ្រាសឯកបុគ្គលថ្មី និងចំនួនប៉ាន់
ប្រមាណក្នុងរយៈពេល ៣ខែជាប់គ្នានៃការចាប់ផ្តើម។

វិធាននៅក្នុងអត្ថបទបោះពុម្ពផ្សាយនេះ អនុវត្តតែចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធតាម
របបពិតប៉ុណ្ណោះ។

តើឆ្នាំជាប់ពន្ធអ្វីដែលត្រូវប្រើ ?

ឆ្នាំជាប់ពន្ធដែលត្រូវប្រើសម្រាប់កំណត់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ គឺឆ្នាំប្រតិទិន។
ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី ក្រុមហ៊ុនមេក្រៅប្រទេសដែលគ្រប់គ្រងលើសហគ្រា
សកម្មជាយ៉ាងហោចណាស់ ៥១% អាចសុំការអនុញ្ញាតប្រើប្រាស់ឆ្នាំជាប់
ពន្ធខុសពីនេះ។ សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិត សូមមើលប្រកាសលេខ ១៤៨១
សហវ.ប្រក.ពជ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង
ហិរញ្ញវត្ថុ។

តើវិធីសាស្ត្រគណនេយ្យអ្វីដែលត្រូវប្រើ ?

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវប្រើវិធីសាស្ត្រគណនេយ្យបង្កើត។ នៅក្នុងវិធីសាស្ត្រ
គណនេយ្យបង្កើត ចំណូលត្រូវតែរាយការណ៍នៅក្នុងឆ្នាំដែលរកបាន
ចំណូលនោះ បើទោះជាចំណូលនោះទទួលបានការទូទាត់នៅក្នុងឆ្នាំ
ដដែលនោះ ឬ ក៏អត់នោះទេ។ ចំណាយត្រូវបានកាត់កងដោយផ្អែកលើ
សក្ខីបត្រទាំងអស់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងបំណុល (Liability) របស់អ្នកជាប់ពន្ធ
សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចទាក់ទងនឹងចំណាយបានកើតឡើង ហើយចំនួន
បំណុលរបស់អ្នកជាប់ពន្ធអាចកំណត់បានដោយភាពប្រាកដប្រជា។

តើត្រូវប្រើប្រាស់អត្រាប្តូរប្រាក់អ្វី សម្រាប់ការទូទាត់ជាប្រាក់ដុល្លារ សហរដ្ឋអាមេរិក?

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារបោះពុម្ពផ្សាយអំពីអត្រាប្តូរប្រាក់ជាផ្លូវការ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងគោលបំណងនេះ។ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកត់ត្រាប្រតិបត្តិការដែលធ្វើឡើងជាដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក នៅក្នុងបញ្ជីកាតណេយ្យរបស់ខ្លួន ជាប្រាក់រៀល ដោយប្រើប្រាស់អត្រាប្តូរប្រាក់ដែលមានប្រសិទ្ធភាពនៅកាលបរិច្ឆេទ នៃប្រតិបត្តិការនោះ (កាលបរិច្ឆេទចេញវិក្កយបត្រ ឬកាលបរិច្ឆេទនៃការទូទាត់ប្រាក់ជាមុន ឬការបង់ជាដំណាក់កាល)។

ចំពោះសេចក្តីលម្អិត សូមចូលទៅមើលកថាខណ្ឌ២ ផ្នែក ២.៤ ក្នុងប្រកាសស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ (ប្រកាសលេខ១០៥៩ សហវ.ប្រក.ពជ ចុះថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ)។

តើអ្វីជាប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ?

ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ គឺជាប្រាក់ចំណេញដុលទទួលបានពីអាជីវកម្ម ដកនឹងការកាត់កងដែលបានអនុញ្ញាត។ ប្រាក់ចំណេញទាំងនេះ រួមមាន៖

- លទ្ធផលនៃប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម (ប្រាក់ចំណេញពីអាជីវកម្ម) ឬ [តម្លៃលើសអាជីវកម្ម] (Business Capital Gain)។
- តម្លៃលើសបានពីអចលនទ្រព្យ (Capital Gain from immovable propreties) ទ្រព្យហិរញ្ញវត្ថុ (Financial Properties) និង ទ្រព្យវិនិយោគ (Investment Properties) ដែលទទួលបានពីប្រតិបត្តិការនានាក្រៅពីប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម។
- ចំណូលពីប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ ឬវិនិយោគ។
- ចំណូលពីការប្រាក់ ថ្លៃឈ្នួល និងប្រាក់សួយសារ។

ចំពោះចំណូលពីប្រតិបត្តិការនៃក្រុមអាជីវកម្ម (pass-through) សមាជិកម្នាក់ៗត្រូវបញ្ចូលចំណែកនៃប្រាក់ចំណូល ប្រាក់ចំណេញ ការ

ខាតបង់ ការកាត់កង ឥណទាន និងវិភាគទានសប្បុរសធម៌ដែលបានបែងចែករបស់ខ្លួនដោយឡែកៗពីគ្នាក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ (ទោះបីជាមិនត្រូវបានបែងចែកក៏ដោយ)។

តើប្រាក់ចំណូលអ្វីខ្លះដែលមិនជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ?

ចំណូលខាងក្រោមនេះត្រូវបានលើកលែងពន្ធ៖

- ចំណូលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល (លើកលែងស្ថាប័នដំណើរការក្នុងនាមជាអាជីវកម្មស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ)។
- ចំណូល (មិនរាប់បញ្ចូលចំណូលអាជីវកម្មដែលមិនពាក់ព័ន្ធ) របស់អង្គការមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ ដែលត្រូវបានរៀបចំ និងប្រតិបត្តិការ ដោយឡែកសម្រាប់គោលបំណងខាងសាសនា សប្បុរសធម៌ វិទ្យាសាស្ត្រ អក្សរសាស្ត្រ ឬអប់រំ (ជាទ្រព្យសម្បត្តិ ឬចំណូលពីប្រតិបត្តិការដែលមិនបម្រើឲ្យផលប្រយោជន៍ឯកជន)។
- ចំណូល (មិនរាប់បញ្ចូលចំណូលអាជីវកម្មដែលមិនពាក់ព័ន្ធ) របស់អង្គការពលកម្ម ឬសភាពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្ម ឬកសិកម្ម (ជាទ្រព្យសម្បត្តិ ឬចំណូលពីប្រតិបត្តិការ ដែលមិនមម្រើឲ្យផលប្រយោជន៍ឯកជនរបស់ភាគហ៊ុនិក ឬបុគ្គលផ្ទាល់ខ្លួននោះទេ)។
- ភាគលាភទទួលបានពីសហគ្រាសនិវាសនជនដែលបានបង់ ឬកាត់ពន្ធច្បាស់តាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ។

តើមានការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការកាត់កងអ្វីខ្លះ?

ការកាត់កងត្រូវបានអនុញ្ញាតចំពោះ៖

- ចំណាយដែលបានបង់ក្នុងអំឡុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ដើម្បីដំណើរការអាជីវកម្ម (លុះត្រាមានបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ថា មិនអនុញ្ញាត ដូចការកាត់កងដែលមានពន្យល់នៅទំព័រទី១៥)។

- ចំនួនដែលបានទូទាត់ឲ្យនិយោជិត ប្រធាន សមាជិកនៃក្រុមអាជីវកម្ម សមាជិកគ្រួសារ ឬបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធនឹងថ្លៃឈ្នួល ការប្រាក់ សំណង ឬប្រាក់ឈ្នួល ប៉ុន្តែតែក្នុងករណីដែលការទូទាត់មានភាព សមហេតុផល និងមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថាពិតជាបានផ្តល់សេវា ផ្តល់ ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬផ្តល់កម្មវិធីដោះដូរនឹងការទូទាត់មែន។
- ការរំលស់អត្ថប្រយោជន៍ និងទ្រព្យសកម្មដទៃទៀត។ សូមមើលចំណុច “តើត្រូវគណនាការរំលស់យ៉ាងដូចម្តេច?” នៅទំព័រទី៩។
- ចំណាយការប្រាក់ ប៉ុន្តែមិនត្រូវឲ្យលើសពីចំនួន៖
 - ចំណូលការប្រាក់ និង
 - ៥០% នៃចំណូលសុទ្ធមិនមែនការប្រាក់ (មានន័យថាចំណូល សុទ្ធមុនពេលបូកចំណូលការប្រាក់ និងដកចំណាយការប្រាក់)។
 ចំណាយការប្រាក់ទាំងឡាយណាដែលលើសពីកម្រិតខាងលើត្រូវបន្ត ទៅឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្ទាប់ទៀត។

រំលស់ធនធានធម្មជាតិ (រួមមាន ប្រេង និងឧស្ម័ន)។ សូមមើលចំណុច “តើត្រូវគណនារំលស់ធនធានធម្មជាតិយ៉ាងដូចម្តេច?” នៅទំព័រទី១២។

- វិភាគទានសប្បុរសធម៌ ចំពោះស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការ មិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ ប៉ុន្តែមិនឲ្យលើស៥% នៃប្រាក់ចំណេញ ជាប់ពន្ធ (មុនពេលធ្វើការកាត់កងវិភាគទានសប្បុរសធម៌នោះ)។
- ការខាតបង់ដែលបន្តពីឆ្នាំជាប់ពន្ធមុន។ ការខាតបង់ពីមួយឆ្នាំមុន អាចបន្តទៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ៥ឆ្នាំ បន្ទាប់តែប៉ុណ្ណោះ។

តើត្រូវគណនាការរំលស់យ៉ាងដូចម្តេច?

ការរំលស់គឺជាចំនួនសរុបនៃ៖

- ការរំលស់ធម្មតា (សូមមើលតារាង នៅទំព័រ៩, ១០, ១១, និងទី១២) រួមទាំង

ការរំលស់ពិសេសសម្រាប់គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិ គ្រប់គ្រាន់ ស្មើនឹង៥០% នៃតម្លៃទ្រព្យប្រើ ដែលត្រូវបានប្រើនៅក្នុង ការផលិត និងដាក់ឱ្យដំណើរការសេវាក្នុងអំឡុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។ ៥០% នៃការរំលស់ពិសេសអនុវត្តចំពោះតែវិនិយោគិនដែលបានជ្រើសរើស មិនប្រើការលើកលែងពន្ធក្នុងអំឡុងពេលដែលអនុញ្ញាត។ ការរំលស់ ពិសេសបន្ថយតម្លៃដែលបានប្រើ ដើម្បីគណនាការរំលស់ធម្មតា។

វិធីសាស្ត្ររំលស់ស្មើភាគ (Straight-line Method)	
ក្រុមទី១. អគារ សំណង់ និង រចនាសម្ព័ន្ធមូលដ្ឋានដទៃទៀត	
ជំហានទី១	គណនាការរំលស់លើទ្រព្យសកម្មនីមួយៗដោយឡែកពីគ្នា។
ជំហានទី២	គណនាតម្លៃទ្រព្យសកម្មពីមុន ដោយរួមមានការបូកបន្ថែមចំណាយក្នុងការដាក់ឱ្យដំណើរការក្នុងអាជីវកម្មដែលដាក់ឱ្យប្រើទាំងមុនពេល ឬអំឡុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។*
ជំហានទី៣	ប្រសិនបើមាន គណនាចំនួនតម្លៃទ្រព្យសកម្មនៅជំហានទី២ ដែលត្រូវបានជម្រះបញ្ជី (Disposed) ក្នុងអំឡុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។
ជំហានទី៤	ដកចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៣ ចេញពីចំនួនដែលបានគណនាពីជំហានទី២។
ជំហានទី៥	គុណចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៤ នឹង៥%។
ជំហានទី៦	គណនាចំនួនសមតុល្យសេសសល់ចុងក្រោយរបស់ទ្រព្យសកម្ម ដែលមិនទាន់រំលស់ ឬចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៥។ នេះគឺជាចំនួនទឹកប្រាក់រំលស់ដែលបានកាត់កងសម្រាប់ទ្រព្យសកម្មនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។
*ប្រសិនបើវិនិយោគិនជ្រើសរើសមិនទទួលយកការលើកលែងពន្ធក្នុងអំឡុងពេលដែលអនុញ្ញាតគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់	

គ្រាន់ ទទួលបានការអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរំលស់ពិសេស៤០% នៃតម្លៃមូលធន នៃទ្រព្យប្រើដែលបានដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ បន្ទាប់មកអនុវត្តតាមការគណនារំលស់ធម្មតា នូវតម្លៃសមតុល្យនៃមូលធនដែលបានធ្វើរំលស់ពិសេស។

វិធីសាស្ត្ររំលស់ថយជាលំដាប់ (Declining Balance Method)

ក្រុមទី២ កុំព្យូទ័រ ឧបករណ៍អេឡិចត្រូនិក ឧបករណ៍គ្រប់គ្រងទិន្នន័យ

ក្រុមទី៣ រថយន្ត រថយន្តធុនធ្ងន់ និងគ្រឿងសង្ហារឹម និងសម្ភារៈ

ក្រុមទី៤ ទ្រព្យប្រើផ្សេងៗទៀតទាំងអស់

ជំហានទី១	គណនារំលស់ដោយឡែកពីគ្នា សម្រាប់ថ្នាក់នីមួយៗ ដោយប្រើចំនួនសរុបបញ្ចូលគ្នា ចំពោះទ្រព្យសកម្មទាំងអស់នៅក្នុងថ្នាក់នោះ។
ជំហានទី២	គណនាតម្លៃទ្រព្យសកម្មមិនទាន់រំលស់នៅដំណាច់ឆ្នាំជាប់ពន្ធមុន
ជំហានទី៣	គណនាតម្លៃនៃទ្រព្យសកម្មក្នុងថ្នាក់ដូចគ្នា ដែលទទួលបានមកពីឆ្នាំជាប់ពន្ធមុន។*
ជំហានទី៤	គណនាចំនួនតម្លៃទ្រព្យសកម្ម ដែលទទួលបានពីការជម្រះបញ្ជីក្នុងថ្នាក់ដូចគ្នាអំឡុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។
ជំហានទី៥	ដកចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៤ ពីចំនួនសរុបដែលបានគណនានៅជំហានទី២ និងទី៣។ (ប្រសិនបើលទ្ធផលនៃការគណនាខាងលើ ជាសមតុល្យអវិជ្ជមាន ការរំលស់មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យបន្តទៀតទេ។ ផ្ទុយទៅវិញចំនួនដែលស្មើនឹងសមតុល្យអវិជ្ជមាននោះ ត្រូវបានរួមបញ្ចូលទៅក្នុងចំណូល និងចំនួនក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មសម្រាប់ថ្នាក់នេះត្រូវស្មើនឹង“សូន្យ” ។)
ជំហានទី៦	គុណចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៥ នឹង៖

	• ៥០% សម្រាប់ទ្រព្យថ្នាក់ទី២ • ២៥% សម្រាប់ទ្រព្យថ្នាក់ទី៣ • ២០% សម្រាប់ទ្រព្យថ្នាក់ទី៤
ជំហានទី៧	គណនាចំនួនសមតុល្យសេសសល់ចុងក្រោយរបស់ទ្រព្យសកម្ម ដែលមិនទាន់រំលស់ ឬចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៦។ នេះគឺជាចំនួនទឹកប្រាក់រំលស់ដែលបានកាត់កងសម្រាប់ទ្រព្យសកម្មនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ ពន្ធ។
*ប្រសិនបើវិនិយោគិនជ្រើសរើសមិនទទួលយកការលើកលែងពន្ធក្នុងអំឡុងពេលដែលអនុញ្ញាតគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ទទួលបានការអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរំលស់ពិសេស ៥០% នៃតម្លៃមូលធន នៃទ្រព្យប្រើដែលបានដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ បន្ទាប់មកអនុវត្តតាមការគណនារំលស់ធម្មតា នូវតម្លៃសមតុល្យនៃមូលធនដែលបានធ្វើរំលស់ពិសេស។	

វិធីសាស្ត្ររំលស់ស្មើភាគ (Straight-line Method) ទ្រព្យសកម្មអរូបីទាំងអស់៖ ប្រកាសនីយបត្រ ការរក្សាសិទ្ធិចម្លង គំនូរគំរូ និង សិទ្ធិអាជីវកម្មដែលមានអាយុកាលកំណត់	
ជំហានទី១	គណនាការរំលស់ដោយឡែកពីគ្នាសម្រាប់ទ្រព្យសកម្មនីមួយៗ
ជំហានទី២	គណនាតម្លៃទ្រព្យសកម្មពីមុន ដោយរួមមានការបូកបន្ថែមចំណាយក្នុងការដាក់ឲ្យដំណើរការក្នុងអាជីវកម្ម ដែលដាក់ឲ្យប្រើទាំងមុនពេល ឬអំឡុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។
ជំហានទី៣	ប្រសិនបើមាន គណនាចំនួនតម្លៃទ្រព្យសកម្មនៅជំហានទី២ ដែលត្រូវបានជម្រះបញ្ជី ក្នុងអំឡុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។
ជំហានទី៤	ដកចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៣ ចេញពីចំនួនដែលបានគណនាពីជំហានទី២។

ជំហានទី៥	ចែកចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៤ នឹងចំនួនឆ្នាំនៃអាយុកាលរបស់ទ្រព្យសកម្ម។ ប្រសិនបើអាយុកាលនៃទ្រព្យសកម្មមិនអាចកំណត់បានទេ គុណចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៤ នឹង១០%។
ជំហានទី៦	គណនាចំនួនសមតុល្យសេសសល់ចុងក្រោយរបស់ទ្រព្យសកម្ម ដែលមិនទាន់រំលស់ ឬចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៥។ នេះគឺជាចំនួនទឹកប្រាក់រំលស់ដែលបានកាត់កងសម្រាប់ទ្រព្យសកម្មនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

តើត្រូវគណនារំលស់ធនធានធម្មជាតិយ៉ាងដូចម្តេច?

ជំហានទី១	គណនាចំនួនសរុបនៃចំណាយក្នុងការស្វែងរុករក និងអភិវឌ្ឍន៍ (រួមទាំងចំណាយការប្រាក់ ដែលជាប់ទាក់ទងដល់ចំណាយនោះផង) ត្រូវបានបង្កើនដើម្បីទាញយកធនធានធម្មជាតិ។ ចំនួននេះត្រូវបូកបញ្ចូល (ធ្វើមូលធនកម្ម) ក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មសម្រាប់ធនធានធម្មជាតិ។
ជំហានទី២	គណនាបរិមាណជាក់ស្តែងនៃធនធានធម្មជាតិដែលបានផលិតក្នុងអំឡុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។
ជំហានទី៣	គណនាបរិមាណប៉ាន់ស្មាន នៃអាយុកាលផលិតកម្មធនធានធម្មជាតិសរុប (រួមទាំងចំនួនដែលផលិតបានក្នុងឆ្នាំកន្លងមក)។
ជំហានទី៤	ចែកចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី២ នឹងចំនួនដែលបានគណនានៅជំហាន ទី៣។
ជំហានទី៥	គុណចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី១ នឹងចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៤។ នេះគឺជាចំនួនរំលស់ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

តើការកាត់កងមិនត្រូវបានអនុញ្ញាត ?

ការកាត់កងមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតចំពោះ៖

- ចំណាយលើការកំសាន្ត ការសម្រាកលំហែរ ឬការកំសាន្តនានា។
- វិភាគទាន (ក្រៅពីវិភាគទានសប្បុរសធម៌ចំពោះស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលបានបកស្រាយនៅ **ទំព័រទី៨**) ប្រាក់ជំនួយឥតសំណង និងឧបត្ថម្ភធន។
- ចំណាយមូលធន (គឺជាមូលធនដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីទទួលបាន ឬកែលម្អទ្រព្យសកម្ម ដូចជាទ្រព្យសម្បត្តិ អាគារ ឬ សម្ភារៈ)។
- ប្រាក់ចំណាយមិនសមហេតុផល។
- ប្រាក់ចំណាយផ្ទាល់ខ្លួន ប្រាក់ចំណាយសម្រាប់ការរស់នៅ ឬប្រាក់ចំណាយក្នុងគ្រួសារ លើកលែងអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមដែលត្រូវបានជាប់ពន្ធកាត់ទុក។
- ប្រាក់ពិន័យ និងទោសទណ្ឌ។
- ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ។
- ពន្ធដទៃទៀតដែលប្រមូលតាមការកាត់ទុក (ដូចជាពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស និងអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម)។
- ការខាតបង់លើការផ្លាស់ប្តូរ និងការលក់រវាងបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធមិនថាដោយផ្ទាល់ ឬប្រយោល។ បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធរួមមាន សមាជិកគ្រួសាររបស់អ្នកជាប់ពន្ធ អ្នកជាប់ពន្ធ (រួមទាំងប្តីប្រពន្ធរបស់ខ្លួន) ដែលគ្រប់គ្រងផលប្រយោជន៍ស្មើចំនួន៥១% ឬច្រើនជាងនេះ ក្នុងសហគ្រាស និងសហគ្រាសដែលគ្រប់គ្រងផលប្រយោជន៍ស្មើចំនួន៥១% ឬច្រើនជាងនេះលើអ្នកជាប់ពន្ធ។
- ចំណាយទាំងឡាយណាដែលមិនទាន់កើតឡើងជាក់ស្តែង (ដូចជាសំវិធានធន) ឬចំណាយដែលអ្នកជាប់ពន្ធមិនអាចបញ្ជាក់នូវបរិមាណ ឬគោលបំណងអាជីវកម្ម។

តើពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវគណនាដូចម្តេច?

សូមពិនិត្យមើលតារាងទី១ និងទី២ ខាងក្រោម៖

តារាងទី១ ការគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ (ប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំសម្រេចបានដោយរូបវន្តបុគ្គល សហគ្រាស ឯកបុគ្គល និងចំណែកដែលត្រូវបែកចែកឱ្យសមាជិកម្នាក់ៗ របស់ក្រុម អាជីវកម្ម ដែលមិនត្រូវបានចាត់ទុកជានីតិបុគ្គល)	
ភាគនៃប្រាក់ចំណេញ ជាប់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ (រៀល)	ប្រាក់ពន្ធ (រៀល)
០ – ៦.០០០.០០០	០
៦.០០០.០០១ – ១៥.០០០.០០០	ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ x ៥% – ៣០០.០០០
១៥.០០០.០០១ – ១០២.០០០.០០០	ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ x ១០% – ១.០៥០.០០០
១០២.០០០.០០១ – ១៥០.០០០.០០០	ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ x ១៥% – ៦.១៥០.០០០
១៥០.០០០.០០១ ឬច្រើនជាងនេះ	ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ x ២០% – ១៣.៦៥០.០០០

តារាងទី២ ការគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ (សហគ្រាសនីតិបុគ្គល)	
ប្រភេទសកម្មភាព	ប្រាក់ពន្ធ (រៀល)
គ្រប់សកម្មភាពអាជីវកម្មទាំងអស់	២០% នៃប្រាក់ចំណេញជាប់

លើកលែងតែ គម្រោងវិនិយោគដែល មានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ក្នុង អំឡុងពេល លើកលែងពន្ធ កិច្ចសន្យា បែងចែកផលប្រេង ឬឧស្ម័នធម្មជាតិ នឹងធានារ៉ាប់រង ឬធានារ៉ាប់រងបន្ត ចំពោះហានិភ័យក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា	ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ (ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធនៃ អាជីវកម្មមិនទាក់ទិន ក្នុងករណីអង្គការមិនស្វែង រកប្រាក់ចំណេញ)
គម្រោងវិនិយោគមាន លក្ខណៈ សម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ក្នុងអំឡុងពេល លើកលែងពន្ធ	សូន្យ
កិច្ចសន្យាបែងចែកផលប្រេង ឬឧស្ម័ន ធម្មជាតិ	៣០% នៃប្រាក់ចំណេញ ជាប់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ
ធានារ៉ាប់រង ឬធានារ៉ាប់រងបន្ត ចំពោះហានិភ័យក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា	៥% នៃបុព្វលាភ ធានារ៉ាប់រងដុល

តើឥណទានពន្ធអ្វីខ្លះ ដែលអាចទាមទារ ?

ឥណទានពន្ធបរទេស

អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនកម្ពុជាទទួលបានឥណទានពន្ធបរទេសដែលត្រូវ
បានបង់លើចំណូលប្រភពបរទេស។

ឥណទានពន្ធត្រូវបានកំណត់ដាច់ដោយឡែកពីគ្នា នូវប្រាក់ពន្ធបានបង់
នៅប្រទេសក្រៅនីមួយៗ និងឯកសារខាងក្រោមនេះ ត្រូវផ្តល់ជូនអត្ត-
នាយកដ្ឋានពន្ធដារ (នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធធំ ឬសាខាពន្ធដារ
ខេត្ត-ខណ្ឌដែលគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធលើសហគ្រាសនោះ)៖

- ឯកសារថតចម្លង (លិខិតប្រកាសពន្ធ និងឯកសារយោង) បញ្ជាក់ពីការបំពេញកាតព្វកិច្ចពន្ធនៅបរទេសនោះ។
- បង្កាន់ដៃពន្ធថតចម្លង បង្ហាញអំពីប្រាក់ពន្ធដែលចេញដោយរដ្ឋបាលសារពន្ធនៅបរទេសនោះ។

ឥណទាននេះគឺចំនួនដែលទាបជាងគេក្នុងចំណោម៖

- ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ជាក់ស្តែងនៅប្រទេសក្រៅណាមួយ ឬ
- ចំណែកនៃពន្ធប្រាក់ចំណេញកម្ពុជា ដែលបានមកពីប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស (កំណត់ដោយរូបមន្តដូចខាងក្រោម)។

$$ក = ខ \times (ត/ឃ)$$

ក៖ ចំណែកនៃពន្ធប្រាក់ចំណេញកម្ពុជាដែលបានមកពីប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស

ខ៖ ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញកម្ពុជាដែលបានមកពីប្រាក់ចំណូលគ្រប់ប្រភព

ត៖ ប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស

ឃ៖ ប្រាក់ចំណូលគ្រប់ប្រភព

ប្រសិនបើ ឥណទានពន្ធបរទេសលើសពីប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលលើសនោះអាចយោងទៅប្រើនៅឆ្នាំបន្តបន្ទាប់រហូតដល់ឆ្នាំទី៥ គិតពីឆ្នាំឥណទានពន្ធនោះបានកើតឡើង។

ឥណទានពន្ធសម្រាប់ពន្ធភាគីទុក

ឥណទានពន្ធត្រូវបានអនុញ្ញាតសម្រាប់ពន្ធភាគីទុកលើប្រាក់ចំណូលដែលអ្នកជាប់ពន្ធទទួលបានពីការផ្តល់សេវា សួយសារពីទ្រព្យសកម្មអរូបី និងសួយសារពីភាគកម្មក្នុងធនធានរ៉ែ ចំណូលពីការប្រាក់ និងចំណូលពីការជួល។

ឥណទានពន្ធសម្រាប់ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ

ឥណទានពន្ធត្រូវបានអនុញ្ញាតចំពោះប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំខែដែលបានបង់ ។

តើពន្ធអប្បបរមាជាអ្វី?

ពន្ធអប្បបរមាជាពន្ធមួយដាច់ដោយឡែក និងផ្សេងពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ។

ពន្ធអប្បបរមា ត្រូវអនុវត្តចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិតទាំងអស់ (ក្រៅពីគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងអំឡុងពេលលើកលែងពន្ធ)។ ពន្ធអប្បបរមាត្រូវកំណត់តាមអត្រា ១% នៃផលរបបប្រចាំឆ្នាំ (រួមបញ្ចូលទាំងពន្ធអាករនានា រៀបរយក្នុងអាករលើតម្លៃបន្ថែម) ហើយត្រូវបង់នៅពេលទូទាត់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ។ ពន្ធអប្បបរមាត្រូវបានកាត់បន្ថយដោយបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ។

ប្រសិនបើ បំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញច្រើនជាងពន្ធអប្បបរមា ក្នុងករណីនេះអ្នកជាប់ពន្ធមិនត្រូវជាប់ពន្ធអប្បបរមាទេ។

ប្រសិនបើ បំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតិចជាងពន្ធអប្បបរមា ចំនួនដែលលើសនៃពន្ធអប្បបរមា គឺត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាឥណទានពន្ធ ហើយអាចយោងទៅកាត់កងជាមួយប្រាក់រំដោះ ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្ទាប់។

ឧទាហរណ៍៖ “ក” ជាសហគ្រាសនីតិបុគ្គលដែលមានផលរបបប្រចាំឆ្នាំ ២៥០.០០០.០០០រៀល និងប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ ២០.០០០.០០០រៀល។ សហគ្រាសមានសិទ្ធិទទួលបានឥណទានពន្ធ ៥០០.០០០រៀល។

បំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ (ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញដក គណនាពន្ធបរទេស) របស់សហគ្រាសត្រូវបានគណនាដូចខាងក្រោម៖
 $(20.000.000 \times 20\%) - 500.000$
= ៣.៥០០.០០០ រៀល

ពន្ធអប្បបរមារបស់សហគ្រាស ត្រូវបានគណនាដូចខាងក្រោម៖
 $250.000.000 \times 9\%$
= ២.២៥០.០០០ រៀល

ដោយសារបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញច្រើនជាងពន្ធអប្បបរមា ដូច្នេះពន្ធត្រូវបង់ ៣.៥០០.០០០ រៀល ជាចំនួនទឹកប្រាក់ដែលធំជាង។ អ្នកជាប់ពន្ធមិនត្រូវជាប់ពន្ធអប្បបរមាទេ។

តើត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធ និងបង់ពន្ធនៅពេលណា?

លិខិតប្រកាសពន្ធប្រចាំខែ

ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវប្រកាស និងបង់ក្នុងអត្រា១% នៃ ផលរបរប្រចាំខែ (រួមបញ្ចូលនូវគ្រប់ប្រភេទពន្ធ-អាករទាំងអស់ លើកលែងតែ អាករលើតម្លៃបន្ថែម) ដែលទទួលបានស្គាល់ជាចំណូលនៅក្នុងខែមុន។ ប្រាក់ រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ត្រូវបានកាត់ត្រាក្នុងទម្រង់លិខិតប្រកាសពន្ធ (Form T01) ដែលត្រូវប្រកាស និងបង់ពន្ធយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី១៥ នៃ ខែបន្ទាប់ ពីខែដែលបំណុលប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញបានកើត ឡើង។

លិខិតប្រកាសប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតម្រូវឲ្យប្រកាស និងបង់ ពន្ធនៅនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធធំ (គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈ សម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស ឬក្រុមហ៊ុនពហុជាតិ និង សហគ្រាសដទៃទៀតដែលមានផលរបរប្រចាំឆ្នាំចាប់ពី ១០០០ លានរៀល

ឡើងទៅ) ឬសាខាពន្ធដារខេត្ត/សាខាពន្ធដារ-ខណ្ឌនៃរាជធានីភ្នំពេញ ដែលសហគ្រាសនោះតាំងនៅ ក្នុងរយៈពេល ១៥ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការចាប់ផ្តើមធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច។

លិខិតប្រកាសពន្ធប្រចាំឆ្នាំ

ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវបានកត់ត្រាក្នុងទម្រង់លិខិតប្រកាស (Form TOP 01) ដែលត្រូវប្រកាស និងបង់ប្រាក់ពន្ធយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹម ៣ខែ បន្ទាប់ពីដំណាច់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ (ថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធដែលប្រើប្រាស់ឆ្នាំប្រតិទិន)។

លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតម្រូវឲ្យប្រកាស និងបង់ពន្ធនៅនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធនៃ (គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស ឬក្រុមហ៊ុនពហុជាតិ និង សហគ្រាសដទៃទៀតដែលមានផលរបរចាប់ពី ១០០០ លានរៀលឡើងទៅ) ឬសាខាពន្ធដារខេត្ត/សាខាពន្ធដារខណ្ឌនៃរាជធានីភ្នំពេញ ដែលសហគ្រាសនោះតាំងនៅ ក្នុងរយៈពេល ១៥ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការចាប់ផ្តើមធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច។

ទោសទណ្ឌ

ការខកខានមិនបានចុះបញ្ជី ឬដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធ ឬបង់ពន្ធយឺត អាចត្រូវទទួលទោសទណ្ឌដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។

ចុះបើរកឃើញអ្នករបស់ខ្ញុំជាប់ពន្ធតាមរបបមេរៀន?

អ្នកជាប់ពន្ធដែលមិនបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌ នៃអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិត គឺជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបមេរៀន។ វិធានក្នុងអត្ថបទបោះពុម្ពផ្សាយនេះមិនអនុវត្តលើអ្នកជាប់ពន្ធរបបមេរៀនឡើយ។ ផ្ទុយទៅវិញ អ្នកជាប់ពន្ធទាំងនេះ ត្រូវបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ដែលបានប៉ាន់ប្រមាណរបស់ខ្លួនជា

ប្រចាំខែ។ សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ កំណត់ចំនួនពន្ធប៉ាន់ប្រមាណ ដែលត្រូវបង់ដោយផ្អែកលើកត្តាផ្សេងៗជាច្រើន។

សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិតស្តីពីការគណនា និងទូទាត់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធមៅការ សូមមើលសៀវភៅណែនាំស្តីពី “ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ (សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធរបបមៅការ)។”

សំណួរ

ប្រសិនបើ អ្នកមានសំណួរដែលមិនមានឆ្លើយនៅក្នុងអត្ថបទបោះពុម្ពផ្សាយនេះ សូមរកមើលប្រកាសស្តី ពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ប្រកាសលេខ១០៥៩ សហវ.ប្រក.ពជ ចុះថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣។ ជាមួយគ្នានេះផងដែរ អ្នកអាចទាក់ទងរកជំនួយ តាមរយៈអង្គភាពពន្ធដារដែលនៅជិតលោកអ្នក។

អាសយដ្ឋានទំនាក់ទំនង

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

ទូរស័ព្ទលេខ ៥២២-៥២៤ កែងមហាវិថីសហព័ន្ធរុស្ស៊ី (១១០) និងមៅសេទុង (២៤៥) សង្កាត់ទឹកល្អក់១ ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ

ទូរស័ព្ទ៖ (៨៥៥) ២៣ ៨៨៦ ៧០៨

សារអេឡិចត្រូនិក៖ info@tax.gov.kh

នាយកដ្ឋាន សេវាអ្នកជាប់ពន្ធ និងបំណុលពន្ធ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ dtsta@tax.gov.kh

នាយកដ្ឋានច្បាប់ វិវាទ និងស្ថិតិ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ dlls@tax.gov.kh

នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធនៃ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ dlt@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌឫស្សីកែវ

ផ្ទះលេខ១០២ ផ្លូវជាតិលេខ៥ សង្កាត់គីឡូម៉ែត្រលេខ៦ ខណ្ឌឫស្សីកែវ
រាជធានីភ្នំពេញ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ russeykeo@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌដូនពេញ

ផ្ទះលេខ១៦៦ ផ្លូវលេខ១៣០ សង្កាត់ផ្សារកណ្តាលទី២ ខណ្ឌដូនពេញ
រាជធានីភ្នំពេញ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ daunpenh@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌ៧មករា

ផ្ទះលេខ២៥បេ ផ្លូវសម្តេចប៉ាន(២១៤) សង្កាត់បឹងកំរង ខណ្ឌដូនពេញ
រាជធានីភ្នំពេញ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ 7makara@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌមានជ័យ

អគារលេខ៣៤សេ ផ្លូវ៣៦១កែង៦៤២ សង្កាត់ច្បារអំពៅ១ ខណ្ឌមានជ័យ
រាជធានីភ្នំពេញ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ meanchey@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌចំការមន

ផ្ទះលេខ២៨ ផ្លូវលេខ៤៨៨ សង្កាត់ផ្សារដើមថ្កូវ ខណ្ឌចំការមន រាជធានី
ភ្នំពេញ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ chamkarmorn@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌទួលគោក

ផ្ទះលេខ២៤ ផ្លូវ២៨៧ សង្កាត់បឹងកក់១ ខណ្ឌទួលគោក រាជធានី ភ្នំពេញ
សារអេឡិចត្រូនិក៖ tuolkork@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ

ផ្ទះលេខ២៣៤ ផ្លូវលេខ២០០៧ សង្កាត់កាកាប ខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ
រាជធានីភ្នំពេញ
សារអេឡិចត្រូនិក៖ dangkor@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកណ្តាល

ផ្ទះលេខ១០៣ ផ្លូវលេខ១០៨ សង្កាត់តាខ្មៅ ក្រុងតាខ្មៅ ខេត្តកណ្តាល
សារអេឡិចត្រូនិក៖ kandal@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកំពង់ចាម

ផ្ទះលេខ៥ ផ្លូវខេមរភូមិន្ទ សង្កាត់កំពង់ចាម ក្រុងកំពង់ចាម ខេត្តកំពង់ចាម
សារអេឡិចត្រូនិក៖ kampongcham@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តបាត់ដំបង

ផ្ទះលេខ២ ផ្លូវជាតិលេខ៥ សង្កាត់រតនៈ ក្រុងបាត់ដំបង ខេត្តបាត់ដំបង
សារអេឡិចត្រូនិក៖ battambang@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តព្រៃវែង

ភូមិលេខ២ សង្កាត់កំពង់លាវ ក្រុងព្រៃវែង ខេត្តព្រៃវែង
សារអេឡិចត្រូនិក៖ preyveng@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តសៀមរាប

ផ្លូវជាតិលេខ៦ ភូមិសាលាកន្សែង សង្កាត់ស្វាយដង្កំ ក្រុងសៀមរាប
ខេត្តសៀមរាប

សារអេឡិចត្រូនិក៖ siamreap@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកំពង់ធំ

ផ្លូវលេខ៦ ភូមិត្រឡាំងលិច សង្កាត់ជីវជាន់ខ្លា ក្រុងស្ទឹងសែន ខេត្តកំពង់ធំ
សារអេឡិចត្រូនិក៖ kampong_thom@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តតាកែវ

ផ្លូវលេខ៣ ភូមិ១ សង្កាត់រកាក្នុង ក្រុងដូនកែវ ខេត្តតាកែវ
សារអេឡិចត្រូនិក៖ takeo@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តស្វាយរៀង

ផ្លូវភូមិរោងបន្លែ សង្កាត់ស្វាយរៀង ក្រុងស្វាយរៀង ខេត្តស្វាយរៀង
សារអេឡិចត្រូនិក៖ svayrieng@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តពោធិ៍សាត់

ផ្លូវជាតិលេខ៥ សង្កាត់ព្រៃញី ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់
សារអេឡិចត្រូនិក៖ pursat@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

ភូមិឃ្លាំងប្រាក់ ឃុំប្ដូរ ស្រុកកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង
សារអេឡិចត្រូនិក៖ kampongchhnang@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

ផ្លូវជាតិលេខ៤ ភូមិត្រពាំងលើក សង្កាត់រកាធំ ក្រុងច្បារមន ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ kampongspeu@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកំពត

ភូមិ១ឧសភា សង្កាត់កំពង់កណ្តាល ក្រុងកំពត ខេត្តកំពត

សារអេឡិចត្រូនិក៖ kampot@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តព្រះសីហនុ

ផ្លូវ២៨មិថុនា សង្កាត់លេខ៣ ក្រុងព្រះសីហនុ ខេត្តព្រះសីហនុ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ preahsihanouk@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកោះកុង

ភូមិ២ សង្កាត់ស្មាច់មានជ័យ ក្រុងខេមរភូមិន្ទ ខេត្តកោះកុង

សារអេឡិចត្រូនិក៖ kohkong@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តព្រះវិហារ

ភូមិកណ្តាល សង្កាត់កំពង់ប្រណាក ក្រុងព្រះវិហារ ខេត្តព្រះវិហារ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ preahvihear@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តក្រចេះ

ផ្ទះលេខ៧៣ សង្កាត់ក្រចេះ ក្រុងក្រចេះ ខេត្តក្រចេះ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ kratie@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តរតនៈគិរី

ផ្លូវភូមិអូរកន្សែង សង្កាត់បឹងកន្សែង ក្រុងបានលុង ខេត្តរតនៈគិរី

សារអេឡិចត្រូនិក៖ ratanakiri@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តមណ្ឌលគិរី

ភូមិកណ្តាល សង្កាត់ស្ពានមានជ័យ ក្រុងសែនមនោរម្យ ខេត្តមណ្ឌលគិរី

សារអេឡិចត្រូនិក៖ mondulkiri@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ប្រកប ភូមិក្បាលស្ពាន សង្កាត់ព្រះពន្លា ក្រុងសេរីសោភ័ណ

ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ banteaymeanchey@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តស្ទឹងត្រែង

ផ្លូវភូមិស្ពានថ្ម សង្កាត់ស្ទឹងត្រែង ក្រុងស្ទឹងត្រែង ខេត្តស្ទឹងត្រែង

សារអេឡិចត្រូនិក៖ stoengtremg@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកែប

ផ្លូវ៣៣A ភូមិកែប សង្កាត់កែប ក្រុងកែប ខេត្តកែប

សារអេឡិចត្រូនិក៖ kep@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តប៉ៃលិន

ភូមិបឋមសារ សង្កាត់ប៉ៃលិន ក្រុងប៉ៃលិន ខេត្តប៉ៃលិន

សារអេឡិចត្រូនិក៖ pailin@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តឧត្តរមានជ័យ

ភូមិឈូក សង្កាត់សំរោង ក្រុងសំរោង ខេត្តឧត្តរមានជ័យ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ odormeanchey@tax.gov.kh